

សម្រាប់ មហិមា

ក្នុងភ្នំ ខ្ពង់ខ្ពស់

នាំដោយ ប៊ុន រ៉ានី

ອຸທິນ ບຸນບາວົງ

ສາວເອີ້ນ ອຸທິນ

ຄຳຜ່າຍພິລາວົງ

ສານັກພິມຈາໜ້າອ ສປປ.ລາວ
1978

ສາລະບານ

	ໜ້າ
1. — ສຽງເອີ້ນຂອງໃຜ	1
2. — ທ່ານໝໍພອນສຸກ	19
3. — ນ້ຳຕາຊາວອົບພະຍົບ	43
4. — ປ້າແຈ່ມ	70
5. — ແຫວນເພັດຂອງແບນຊີ	80
6. — ຄົນງາມ × ×	92
7. — ເລື່ອງຂອງສົມເຕື່ອງ	103
8. — ສຽງຈາກທົ່ງໄຫຫີນ × ×	116

ສຽງເອິ້ນຂອງໃຜ

ໂດຍ: ຄຳຜາຍ ພິລາວົງສີ

ກອງຮຸ່ງ ຂອງພວກຂ້າງ ໄດ້ເຄື່ອນອອກຈາກ ໜ່ວຍບ້ານ
ແຫ່ງໜຶ່ງຊຶ່ງເຂົາເອິ້ນກັນວ່າ " ພູສູງ " ຂ້າງໄດ້ຖືກສັບຊ້ອນ
ຈາກກອງບັນຊາການເຂດ ໃຫ້ມາເປັນຜູ້ບັງຄັບບັນຊາກອງ
ຮຸ່ງດັ່ງກ່າວ. ຂ້າງບ່າງກ່ອນໜ້າແຖວອ້າງນ້ອງໃນຊຸດນັກຮົບ
ທຳມະດາ, ຂ້າງທັງບ່າງທັງຄິດ :

- ການມຸ່ງໜ້າ ເຂົ້າໃສ່ສະໜາມຮົບ ໃນຄັ້ງນີ້ບໍ່ຮູ້ວ່າ
ຈະໄດ້ປະເຊີນໜ້າກັບສັດຕູດ້ວງສະພາບຄື ແນວໃດ ແລະ
ທັງບໍ່ທັນກຳໄດ້ແນວຄິດຈິດໃຈຂອງອ້າງນ້ອງຊ້າ, ຄວາມ
ລັງເຄີງຮັກແພງຖານຜູ້ບັນຊາ ກັບອ້າງນ້ອງນັກຮົບ ທົ່ວໄປ
ຍັງບໍ່ທັນມີ, ຂ້າງຄິດນັ້ງໃຈໃນຍາມບັນຊາສູ້ຮົບ ຢ້ານອ້າງ
ນ້ອງຈະບໍ່ປະຕິບັດຕາມ.

ການເຄື່ອນທັບໄດ້ ຜ່ານໄປຕາມປ່າຄັງທີ່ແປງປານທົ່ງ
ນາ ຫາດ້ນໄມ້ພໍທີ່ຈະແປ້ນບ່ອນຊັບຮົ່ມນັ້ນ ດັ່ງດຽວ ກໍບໍ່ມີ
ແດດຕອນ ສິບສອງໂມງຊ້າພັດຮ້ອນໄໝ້ປານໄຟເຜົາ, ຂຶ້ນ
ພວມຄິດຢູ່ວ່າຈະໃຫ້ອ້າງນ້ອງໄປຊັບຮົ່ມຢູ່ໃສ, ແຕ່ໃນຂະນະ
ທີ່ຂຶ້ນພວມຄິດຢູ່ນັ້ນເທິງທ້ອງຟ້າ ທິດຕາເວັນອອກ ໄດ້ປະ
ກົດບິນສຽງດັງຂອງບົນ ສຽງນັ້ນດັງໃກ້ເຂົ້າມາຈົນ ທຸກຄົນ
ຈຳເລກໄດ້ວ່າແມ່ນສຽງບົນເຕ ໒໘ ຂຶ້ນອອກຄຳສັ່ງ:

- ອ້າງນ້ອງທັງໝົດໃຫ້ຢຸດກັບທີ່ ຢ່າໄດ້ເຄື່ອນໄປມາ
ຖ້າມັນບັງອາດຍິງທີ່ນີ້ພວກເຮົາຈັ່ງຕັດສິນໃຈສູ້ຮົບ!

ບັນດາອ້າງນ້ອງ ໄດ້ລັ່ມຕົວນອນລົງກັບທີ່ ຕາມຄຳສັ່ງ,
ແຕ່ແລ້ວໃຜກໍມີຄວາມເສັງດາງ ເພາະໂອກາດສູ້ຮົບ ໄດ້ຜ່ານ
ກາງໄປຜູ້ໃດກໍໄດ້ແຕ່ແນມເບິ່ງພວກໃຈນອກາດດ້ວງຄວາມ
ເສັງຫວັງ, ເບິ່ງບົນຄັນໃດກໍບິນສູງຕິດແມກ. ສ່ວນຂຶ້ນເວລາ
ນີ້ຮູ້ສຶກພາກພູມໃຈທີ່ເຫັນບັນດາອ້າງນ້ອງປະພຶດຕົນ ຢູ່ໃນ
ລະບຽບ ແລະ ປະຕິບັດຄຳສັ່ງຢ່າງເຂັ້ມງວດ ພ້ອມນັ້ນຂຶ້ນ
ກໍມີຄວາມເຊື່ອໝັ້ນໃນການຕັດສິນສະໜາມຮົບທີ່ຈະໄດ້ປະ
ເຊີນໃນເວລາອັນບໍ່ຊ້ານີ້. ເຫັນທີ່ຈະປອດໄພແລ້ວຂຶ້ນກໍສັ່ງ
ໃຫ້ອ້າງນ້ອງເດີນທາງຕໍ່ໄປ.

- ອ້າງກອງສິວອນ ! ອ້າງກອງສິວອນ !

ສຽງຮ້ອງຂອງໃຜຜູ້ໜຶ່ງຊຶ່ງເປັນສ່າບຽງ ສຽງເອິນຂອງ
ເດັກຊາງໄດ້ດັງແຫກກມາລາມສາງລົມທີ່ພັດວິໄງ ຢູ່ຕາມປ່າ
ຄັງ, ຂຶ້ນບໍ່ແນ່ວ່າສຽງເອິນນັ້ນສົນໃຈກັບຂຶ້ນທັງໆ ທີ່ຂຶ້ນປະຈຸ
ບັນບໍ່ໄດ້ມີບາມວ່າສິວອນອີກ, ແຕ່ເຫດໃດສຽງເອິນ " ອ້າງ
ກອງສິວອນ " ນັ້ນບັງຄັງດັງແວວມາຈາກສັນແດວ, ບ້ອນ
ສຽງເອິນນັ້ນຕໍາຖົກຊຶ່ງເກົ່າຂອງຂຶ້ນ, ສະນັ້ນເຮັດໃຫ້ຂຶ້ນຕ້ອງຄິດ

- ແມ່ນສຽງເອິນຂອງໃຜຫລືເຈົ້າຂອງສຽງເອິນນັ້ນເຂົາ
ບໍ່ທັນຮູ້ວ່າ ທອງໄຊແມ່ນຊື່ໃໝ່ຂອງຂຶ້ນຖ້າເປັນຄື ຈັງຊັນ
ເດັກນັ້ນຈະໄປຮູ້ຊື່ " ສິວອນ " ຂອງຂຶ້ນໃດ ແລະ ຮູ້ຢູ່
ໃສ ? ບ້ອນຄວາມສົງໄສ ເກືອບຈະກາງເປັນຄວາມຈິງ ສະ
ນັ້ນຂຶ້ນຈຶ່ງຫລຽວໜ້າມາຫາບ້ອນ ທີ່ມີສຽງເອິນບາມນັ້ນໃນ
ສາງຕາຂອງຂຶ້ນເຫັນເດັກຊາງຄົນໜຶ່ງຊຶ່ງເຂົາຢູ່ໃນຊຸດເຄື່ອງ
ໜາງເປັນຮົວຂອງຊາດກຳລັງແລ່ນຊ່ວງໜ້າໜຸ່ມຂຶ້ນມາຫາ
ຂຶ້ນ, ຂຶ້ນບໍ່ຮູ້ວ່າ ເດັກຊາງຄົນນັ້ນແມ່ນໃຜ, ຂຶ້ນຟ້າວບ່າງສີ
ໄວໆ ໄປຕ້ອນເອົາເຂົາ.

ເຂົາໄດ້ກອດຂຶ້ນ ດ້ວຍອາຈິນຂອງຄວາມ ເປັນເດັກນັ້ນ
ແລ້ວເຂົາກໍລະບາງຄວາມຮູ້ສຶກອອກມາ :

- ອ້າງສິວອນ ! ອ້າງຈຳນ້ອງໄດ້ຫລືຢ່າງໃດ ? ເຂົາໃຊ້
ຄຳວ່າ " ອ້າງ " ແທນຜູ້ກອງຂຶ້ນຕົກຕະລຶງ ຢູ່ຊົ່ວຄິດໃຈໜຶ່ງ
ແລ້ວຕອບນັກຮົບຄົນໜຶ່ງຜູ້ທີ່ພວມຢູ່ໃນອ້ອມແຂນຂອງຂັງ
ນັ້ນວ່າ :

- ບໍ່ ! ອ້າງບໍ່ລືມ, ອ້າງຈຳໄດ້ດີແຕ່ແລ້ວຄຳເວົ້າ ແລະ
ທຳທີ່ຂອງ ຂັງນັ້ນບໍ່ໄດ້ເຂົ້າກັນ ຈັກດ້ເພາະຈົນຮອດນາທີ
ນີ້ຂັງກໍບໍ່ທັນຮູ້ຈັກເຂົາວ່າແມ່ນໃຜ. ຂັງຖອດສາງຕາອອກຈາກ
ໃບຫນ້າຂອງນ້ອງ ແລ້ວແນມໄປຕາມແຖວເຄື່ອນທັບຂອງ
ອ້າງນ້ອງ, ສ່ວນໃນໃຈພັດຫວນຄົນເບິ່ງວ່ານ້ອງຜູ້ນີ້ແມ່ນ
ໃຜແທ້, ຂັງກໍນຶກເຫັນໃບຫນ້າຂອງເດັກຊາງຄົນໜຶ່ງຊຶ່ງ
ພວກຂັງໄດ້ຈາກກັນໃນສອງປີກ່ອນແລ້ວຂັງຖາມນ້ອງວ່າ :

- ນ້ອງແມ່ນສຸບັນແມ່ນບໍ່ ?

- ບໍ່ ! ນ້ອງບໍ່ແມ່ນ ສຸບັນ ! ອຸ້ງ ! ອ້າງລືມນ້ອງອີຫລີ
ອ້າງບໍ່ຈຳນ້ອງໄດ້ຈັກດ້ແມ່ນບໍ່ ? ນ້ອງຜູ້ນັ້ນຕອບຄຳຕວງ
ຂອງຂັງດ້ວງຄວາມຜິດຫວັງ, ນ້ອງກໍມາລົງຊິດບາໂລໃຫ້
ຊູດຂັບຫລັງເລັກນັ້ງແລ້ວນ້ອງກໍດຶງແຂນຂັງພ້ອມທັງເວົ້າ :

- ໄປ ! ຄ່ຽງຍ່າງ ຄ່ຽງລົມກັນໄປ ! ຈາກນັ້ນຂັງ ແລະ
ນ້ອງກໍພາກັນຄ່ຽງຍ່າງໄປ ອາດແມ່ນນ້ອງ ຢາກຫລິ້ນລະ

ຄອນກັບຂ້າງດັ່ງນັ້ນນ້ອງຈຶ່ງບໍ່ເວົ້າຄວາມຈິງມາກຶງໆ ນ້ອງ
ລືມກັບຂ້າງດັ່ງແຕ່ເລື່ອງນ້ອງຮຽນສູ້ຮົບ ເບື້ອງດັ່ງນີ້ຄວາມ
ຫຍຸ້ງຍາກແນວໃດ ແລະ ນ້ອງຍັງໃຫ້ຂ້າງຮູ້ວ່າເທື່ອທຳອິດ
ທີ່ນ້ອງໄດ້ເຂົ້າສະໜາມຮົບຕົວຈິງ. ຍ່າງມາຮອດນັ້ນນ້ອງ
ຢຸດໄຂບິດົງນ້ຳແລ້ວເຊີນຂ້າງ:

- ເຊີນອ້າງກິນນ້ຳ!

- ຂອບໃຈນ້ອງ, ນ້ຳໃນບິດົງຂອງອ້າງຍັງມີ! ນ້ອງດື່ມ
ນ້ຳລົງສອງສາມກິນແລ້ວຫນັບຫນ້າມາຖາມຂ້າງຄືນ :

- ອ້າງບໍ່ທັນຮູ້ວ່ານ້ອງແມ່ນໃຜແມ່ນບໍ່? ຄັ້ງນີ້ຂ້າງຮັບສາ
ລະພາບກັບນ້ອງໂດງບໍ່ຕ້ອງປິດບັງ.

- ແມ່ນແລ້ວນ້ອງ, ອ້າງຈຳນ້ອງບໍ່ໄດ້ຈັກດີ ນ້ອງ
ແມ່ນໃຜ? ນ້ອງຫລຽວຫນ້າມາເບິ່ງຂ້າງພ້ອມຮຽບຮ້ອນຫວານໆ
ແລ້ວນ້ອງເວົ້າ :

- ນ້ອງຄິດວ່າອ້າງຍັງຈຳນ້ອງໄດ້, ແຕ່ເຖິງແມ່ນລືມ
ອ້າງອາດຈະລືມພຽງຮ່າງກາງ ແລະ ໃບຫນ້າຂອງນ້ອງ
ເທົ່ານັ້ນ ດອກ, ສ່ວນເລື່ອງຄວາມເປັນຈິງໃນຊີວິດຂອງ
ນ້ອງນັ້ນອ້າງຄືຊື່ຈຳໄດ້ດີ. ພັງຄຳເວົ້າເບື້ອງດັ່ງຂອງນ້ອງ
ເຮັດໃຫ້ຂ້າງຕືບຕັ້ງຫົວໃຈແຕ່ບໍ່ທັນຮູ້ວ່ານ້ອງແມ່ນໃຜ.

ຂ້ງພາດສາງຕາແນມເບິ່ງຫົວແຖວ, ອ້າງນ້ອງພວມ
ມຸ່ງຫນ້າເຂົ້າປ່າດົງທີ່ຮົ່ມເຢັນ. ຂ້ງອອກຄໍາສັ່ງ :

- ອ້າງນ້ອງພາກັນພັກຜ່ອນຊັ້ນຮົ່ມສາກ່ອນ !

ອ້າງນ້ອງໄດ້ປົງບາໂລລົງພັກຜ່ອນ, ອ້າງນ້ອງບາງຄົນ
ນັ່ງອົງບາໂລ, ບາງຄົນລະດຸມເສື້ອອອກບ່າງໄປມາເພື່ອປັດ
ເປົ້າຄວາມຮ້ອນ. ສ່ວນຂ້ງ ແລະ ນັກຮົບຫນຸ່ມຄົນນັ້ນໄດ້ພາ
ກັນບ່າງກາງອ້າງນ້ອງໄປພັກ ຢູ່ກ້ອງລັ່ນໄມ້ ໃຫ່ງທີ່ຮົ່ມເຢັນ
ແລະ ບໍ່ໄກອ້າງນ້ອງພໍສົບແມັດທັນໃດສະຫາງບົວໄທກໍທັກ
ທ້ວງຂຶ້ນວ່າ :

ອ້າງກອງກັບພູທອງຄືພໍກັບລຸກບໍ່ມີຜິດ. ຂ້ງສະເດືອກ
ຮູ້ໃບຄໍາເວົ້າທ້ວາ "ພູທອງ" ແຕ່ກໍບໍ່ທັນແນ່ນອນ, ຂ້ງສັ່ງ
ຮຽບມທ້ວັມໄປດ້ວງຄວາມພາກພູມໃຈ ໄປຕອບສຽງທັກ
ທ້ວງຂອງສະຫາງບົວໄທ.

ປົງບາໂລລົງແລ້ວນັກຮົບຫນຸ່ມຄົນນັ້ນກໍບ່າງມານັ່ງຄຽງ
ຂ້າງຂ້ງແລ້ວເວົ້າວ່າ:

- ເບື້ອງຕົ້ນນ້ອງກໍຈໍາອ້າງບໍ່ໄດ້ເພາະຈາກກັນໄດ້ນານ
ປີ, ມີ ນ້ອງຮູ້ຄັກແລ້ວວ່າອ້າງ ແມ່ນອ້າງສົວອນຄົນຜູ້ຊ່ວງ
ເອົາຊີວິດຂອງນ້ອງ ເລື້ອງວັນຫນຶ່ງກ່ອນຫນ້ານີ້ ຊູ ປີຊວນ

ໃຫ້ນ້ອງຈຳອ້າງໄດ້, ວັນນັ້ນຖ້າບໍ່ມີອ້າງສິວອນ ນ້ອງຄົງ
ຈະ...ນ້ອງເວົ້າປະໂຫຍກນັ້ນດ້ວຍຄວາມບວບຊ້າ ແລະ ແຄ້ນ
ເຄື່ອງຂະນະນັ້ນຫົວໃຈຂອງຂ້າງຕົກລຸບຈາກກາງອີກ. ຂ້າງຮູ້
ນ້ອງແລ້ວ ຂ້າງຈັບແຂນນ້ອງໄວ້ແຫວນນັ້ນແລ້ວກໍ່ທັກທ້ວງຊ
ນ້ອງ:

- ນ້ອງແມ່ນ "ພູທອງ" ແມ່ນບໍ່? ນ້ອງບົກແຂນຂັບ
ເຊັດນ້ຳຕາແລ້ວຕອບຂ້າງດ້ວຍສຽງອັນສັບເຄື່ອ:

- ຈ້າວແມ່ນແລ້ວນ້ອງແມ່ນ ພູທອງ.

ພູທອງ! ພູທອງ! ຂ້າງຮູ້ອ້າງຊຸບດ້ວຍຄວາມດົນແຕ້ນ, ຂ້າງບໍ່
ນຶກບໍ່ຝັນວ່າຈະໄດ້ມີໂອກາດພົບພູທອງ, ພູທອງມີ ນັດາງ
ພູທອງເມື່ອກ່ອນຫລາຍ; ມີ ພູທອງແມ່ນຫນຶ່ງໃນ ຈຳ
ນວນນັກຮົບກອງຮຸ່ງຂອງຂ້າງ. ເຫັນຫນ້ານ້ອງ ພາບແຫ່ງ
ຄວາມຫລັງກໍ່ໄດ້ຟຸ້ນຟູ່ໃນສ່ວນເລິກຂອງຫົວໃຈ, ຂ້າງບໍ່
ໄດ້ຕັ້ງໃຈຈະໄຫ້ ແຕ່ຢາດນ້ຳຕາກໍ່ເລືອນລຽປູ່ໃນເບົ້າຕາທັງ
ຄູ່, ຂ້າງສະອັນໄປຕາມຄວາມໂທມະນັດໂສກາ ຂອງນ້ອງ,
ຂ້າງອິດໃຈກັບຄວາມສົງສາມນ້ອງໄວ້ແລ້ວເວົ້ານ້ານ້ອງ:

- ພູທອງອ້າງດີໃຈນ້ອງບັງມີຊີວິດຢູ່ ແລະ ໄດ້ມີໂອ
ກາດປົວແປງທົດແທນຄືນບັນດາຄວາມຊອກຊ້າລ້າວລາມ

ໃບຊີວິດ. ຈົດໃຈນ້ອງ ກຳລັງວັງຊານ້ອງໜຸ່ມແໜ້ນ, ຊີວິດ
ນ້ອງຈະບາງງາມຢູ່ໃນໃຈກາງຂອງສັນຕິພາບ, ຂໍໃຫ້ນ້ອງ
ຈົ່ງໃຊ້ຄວາມແຄ້ນບໍ່ແປ້ນຄູ່ແຂ່ງຂັນ ໃບຫນ້າທີ່ວຽກງານ
ຕົວຈິງ, ນ້ອງຈົ່ງສຸມຄວາມແຄ້ນທັງຫມົດບວກເຂົ້າກັບ
ກະສຸບປັບເພື່ອລ້າງແຄ້ນແທນພໍ່ແມ່ພັນນ້ອງທີ່ ຖືກເຄາະ
ຮ້າງຈາກການທາລຸນກຳຂອງພວກປຸ້ນບ້ານຊົງເມືອງ, ຊຶ່ງ
ຍິ່ງຄິດພາບຕົວຈິງໃນຄວາມຫລັງ ກໍຍິ່ງພົດຢູ່ໃນ ມະ ໃບ
ພາບຂອງຂ້າ. ເຫັນພວກຂ້າປະສົບກັບບັນຫາຄືຈົ່ງຊອກ
ນ້ອງໃບໆ ກໍຫຸ້ມມານັ້ງຄູ່ຈະແບ່ງປັນເອົາຄວາມເຈັບຊ້າ
ແລະ ລະຫມືຂົນຂົນຈາກພວກຂ້າ, ອ້າງນ້ອງຫລາງຄົນ
ໃບກໍຢາກຮູ້ເລື່ອງລາງລະອຽດຂອງນ້ອງເປັນຄືແນວໃດ. ຊຶ່ງ
ເອງກໍບໍ່ສາມາດທີ່ຈະອົດເລື່ອງນີ້ໄວ້ ແລະ ມັນກໍແມ່ນໃອ
ກາດແລ້ວ ທີ່ຂ້າຈະຕ້ອງຍົກເອົາເລື່ອງຂອງນ້ອງມາ ເບິ່ງ
ແຜ່ຕໍ່ອ້າງນ້ອງ, ເພື່ອອ້າງນ້ອງຈະໄດ້ຄວັດເລິກຄວາມຄຽດ
ແຄ້ນຂອງຕົນແລ້ວເຮັດຫລັອນຫນ້າທີ່ການສູ້ຮົບ, ຊຶ່ງຄິດຢູ່
ຄາວຫນຶ່ງ ຂ້າຂໍໃຫ້ຄວາມນ້ອງແລ້ວເລົ່າເລື່ອງການເປັນມາ
ໃຫ້ອ້າງນ້ອງຟັງ.

- ກ່ອນນີ້ ຊູ ປີເຕັມ, ໃບບາມນັ້ນເຮົາແມ່ນບໍ່ກໍສື່ສານ,

ເຮົາຖືກປະຈຳການຢູ່ ສຳນັກຂອງກອງບັນຊາການ ດ້ານ
ຮົບເຮົາໄດ້ເປັນກະບອກສຽງປາກດໍ່ປາກ ລະຫວ່າງ ດ້ານ
ຮົບກັບແນວຮົບຕ່າງໆ.

ຂ່າວດີຂັບໄລ່ສັດຕູບັ້ນບ້ານ ຊຶ່ງເມືອງ ໄດ້ຖືກສົ່ງມາ
ດ້ານຮົບລຽບຕິດທັງເວັ້ນ ແລະ ຄົນຂັ້ນມີຄວາມທະນົງໃຈຕໍ່
ໄຊຊະນະທຸກຄັ້ງຂອງພວກເພື່ອນເຫລົ່ານັ້ນ, ຮູບ ພາບ
ເລົ່າຮົບປະຕິວັດສັງຫານຂ້າເສິກອາເມລິກາ ແລະ ລຸກມີ
ນັ້ນກໍປະກົດຢູ່ໃນຫ່ວງນຶກຂອງຂັ້ນ. ບັງເອີນ, ໃນສອງສາມ
ມື້ຜ່ານມາຈັກກະພັດ ອາເມລິກາ ແລະ ລຸກມີໄດ້ປ່ວງບ້າ
ໂສຕາງໃຊ້ກຳລັງທັບຢ່າງຫລວງຫລາງບຸກຕີພວກເຮົາຄືນ
ຢ່າງຮ້າງແຮງ, ສະພາບຄືແນວນີ້ວຽກງານຂອງຂັ້ນເພີ່ມ
ຂຶ້ນ ແລະ ມັນກໍເປັນເລື່ອງທຳມະດາຢ່າງທີ່ນຳໃຈຮັບຜິດ
ຊອບຕໍ່ວຽກງານນີ້ຂອງຂັ້ນກໍຈະຕ້ອງຢູ່ໃນ ລະ ດັບ ສູງເຊັ່ນ
ດຽວ, ຂັ້ນຈະຕ້ອງເຮັດວຽກຮັບຂ່າວ ແລະ ສົ່ງຂ່າວທັງເວັ້ນ
ແລະ ຄົນ, ອີກເວລາຕໍ່ມາເຄື່ອງວິຊາສະເພາະຂອງຂັ້ນຖືກ
ຕິດຂັດ, ໂທລະເລກຮັບສົ່ງບໍ່ໄດ້ວຽກງານຊ້າພັດຈຳໃຫ້ພົວ
ພັນກັບ ສະໜາມຮົບທົດບາ ຢ່າງໃກ້ຊິດພວກສັດຕູໄດ້ມີ
ແຜນການ ແລະ ພວມຈະບຸກເອົາຈຸດຫນຶ່ງຂອງສະໜາມ

ຮົບທົດເບ, ກອງບັນຊາການດ້ານຮົບຢາກຈະບອກໃຫ້ສະ
ໜາມຮົບທົດເບຮູ້ແຜນການຂອງສັດຕູນີ້ໄວທີ່ສຸດ, ເມື່ອ
ເປັນແນວນັ້ນມັນກໍແມ່ນໜ້າທີ່ແລ້ວ ທີ່ເຮົາຈະຕ້ອງໄດ້
ບ່າງເອົາໃນໄລຍະທາງບາວເກືອບສິບຫລັກ, ເຮົາຮັບເອົາ
ຄໍາສັ່ງຈາກຜູ້ບັນຊາການດ້ານຮົບແລ້ວກໍ ອອກ ເດີນ ທາງ
ເຮົາບໍ່ຫາມໄປຕາມທາງແປນເພາະເຮົາຢ້ານຖືກມິນສັດ ຕູ
ເຮົາຈະຕ້ອງໄປຕາມທາງລັດມິບາງບ່ອນເຮົາຕ້ອງໄດ້ບຸໄປ
ຕາມປ່າດິບ. ໃນຍາມນີ້ບັງເອີນເຮົາໄດ້ຍິນສຽງໄຫ້ຂອງເດັກ
ດັງແວວອອກມາຈາກຮ່ອມຫວັງເບື້ອງຂ້າງ ທາງທີ່ເຮົາ
ພວມໄປ.

- ແມ່ນສຽງຫຼັງສຽງສັດຮ້ອງບໍ່ ຫລືວ່າແມ່ນສຽງຄົນ
ໄຫ້. ຄົນ! ແຕ່ເປັນຫຼັງມາຮ້ອງໄຫ້ຮ້າໄຮຢູ່ກາງປ່າເລິກດົງ
ໜາເຊັ່ນນີ້? ຄໍາຖາມດັ່ງກ່າວໄດ້ເກີດຂຶ້ນໃນໃຈ, ໃນຍາມນີ້
ບໍ່ທັນມີອັນໃດໃຫ້ຄວາມແນ່ນອນກັບເຮົາ, ທຸກສິ່ງທຸກຢ່າງ
ຢູ່ໃນສະພາບທີ່ສົງໄສ, ເພື່ອຕອບຄໍາຖາມນີ້ໃຫ້ຖືກເຮົາພະ
ຍາຍາມບຸປ່າເຂົ້າໄປຫາບ່ອນທີ່ມີສຽງຮ້ອງໄຫ້ດ້ວງ ຄວາມ
ລະມັດລະວັງ:

- ອຸ້ງ! ຕາງຄົນ! ຊຶ່ງຕົນຫມິດແຮງຊຶ່ງຮ້ອງຖາມຂຶ້ນ

ໂລດ.

- ປຸດ ! ແມ່ນໃຜເຮັດຫຼັງຢູ່ຫັ້ນ !

- ຈົ່ງມາຂ້າກູ້ໃຫ້ຕາງສາ ຢ່າເຮັດບາບໃຫ້ກູ້ແນວນີ້, ນັ້ນຄື ຄຳຕອບຂອງຜູ້ຄົນທີ່ພວມຮ້ອງຄາງດ້ວງຄວາມປວດຫົວໃຈ. ເຮົາພະຍາຍາມເຂົ້າໄປໃກ້ກ່ວາເກົ່າແລ້ວ ສ່ອງເບິ່ງໃຫ້ຄັກ:

- ໂອ້ ບໍ່ແມ່ນສັດຕູມັນແມ່ນປະຊາຊົນ, ຫນຶ່ງ-ສອງ-ສາມ-ສີ່. ໃຫ້ຮອດສີ່ຄົນພຸ້ນສາມຄົນນັ້ນນອນໄຄ່ວກັນຢ່າງມິດງຽບ, ໃນນັ້ນມີເດັກຍິງສອງຄົນ ອາຍຸໃນລາວ ໑໑-໑໒. ເຮົາຟ້າວໂຄດເຂົ້າໄປອ້ມເອົາເຂົາຜູ້ທີ່ພວມຮ້ອງຄາງນັ້ນ.

- ນ້ອງ! ນ້ອງເປັນຫຼັງໃຜເອົານ້ອງມາທັນເຂົາມືນຕາເບິ່ງເຮົາແລ້ວ ເອົາມືໂອເກອດເຮົາແລ້ວຮ້ອງໄຫ້ຂຶ້ນ ຢ່າງຫນ້າສົມເພດ. ເຮົາເລົ່າເລື່ອງມາຮອດນັ້ນນ້ອງສະອັ້ນ ໄຫ້ຂຶ້ນ, ຂຶ້ນຮູ້ວ່າຂຶ້ນໄດ້ຄົນເອົາຄວາມຫລັງມາບິບໃຈນ້ອງເປັນເທື່ອທຳສອງ ເຮັດໃຫ້ນ້ອງໄດ້ຮັບຄວາມລະທົມຂົມຂຶ້ນແລະຮ້ອງໄຫ້ເຊັ່ນນີ້. ຂຶ້ນໂອບກອດເອົານ້ອງ ແລະ ຂໍ້ໂທດນຳນ້ອງ.

- ນ້ອງຈົ່ງເຮັດໃຈແຂງໆ ອະນຸຍາດໃຫ້ອ້າງເລົ່າ ເພື່ອ

ໃຫ້ໜູ່ເພື່ອນອ້າງນ້ອງ ແບ່ງປັນເອົາຄວາມແຄ້ນເຄື່ອງນີ້
ຈາກນ້ອງ ແລະ ພ້ອມກັນທົດແທນຄືນຊ່ວງນ້ອງ, ໃນຂະ
ນະນີ້ຊຶ່ງຫລາຍເບິ່ງອ້າງນ້ອງໃດໆ ກໍໜ້າແດງ ແລະ ສະ
ແດງຄວາມຄຽດແຄ້ນນໍານ້ອງ, ຊຶ່ງຂໍອະນຸຍາດນໍານ້ອງອີກ
ເທື່ອໜຶ່ງແລ້ວເລົ່າຕໍ່ໄປ.

- ຈາກຄໍາຖາມຂອງເຮົານັ້ນ ນ້ອງໄດ້ເວົ້ານໍາເຮົາດ້ວຍ
ສຽງອັນສັບຄ້າມ.

- ສັດຕູນັ້ນບິງນ້ອງພ້ອມດ້ວຍພໍ່ ແລະ ເອື້ອງຂອງ
ນ້ອງຕາງແລ້ວ, ສ່ວນນ້ອງຖືກເຈັບ ! ເຮົາບໍ່ຖາມນ້ອງຕໍ່ໄປ
ອີກຫລາຍເລື່ອງ, ພັງນ້ອງເວົ້າເຮົາກໍເຂົ້າໃຈເຖິງສະພາບ
ທີ່ພວມເປັນຢູ່ ໃນທຸກມື້ນີ້, ເຮົາຟ້າວແຈ່ງເອົານ້ອງບຸປ່າ
ອອກມາແລ້ວມຸ່ງໜ້າໄປຫາສະໜາມຮົບທົດແບ, ສິ່ງຄໍາ
ສັ່ງຂອງດ້ານຮົບໃຫ້ແນວຮົບແລ້ວເຮົາກໍແຈ່ງເອົາ ນ້ອງ ຄືນ
ດ້ານຮົບ. ແມ່ນຕອນແລງຂອງມື້ນີ້ເອງ ທີ່ນ້ອງໄດ້ເຂົ້າປິ່ນ
ປົວຢູ່ໂຮງຫມໍຂອງດ້ານຮົບ, ຈາກນັ້ນ ຜູ້ບັນຊາການດ້ານ
ຮົບ ກໍມອບໃຫ້ເຮົາພາເອົາອ້າງນ້ອງເຈັດແປດຄົນ ໄປມັງບ
ຊາກສົບພໍ່ ແລະ ເອື້ອງຂອງນ້ອງຢູ່ກາງປ່າດົງ.

ອາທິດໜຶ່ງຜ່ານມາ ອາການເຈັບຂອງນ້ອງໄດ້ເບົາ

ບາງລົງ ແລະ ໃກ້ຈະດີ ເຮົາໄດ້ເຂົ້າໄປ ຢ້ຽມຢາມນ້ອງ,
ຫລຽວເຫັນເຮົາ ນ້ອງກໍຮ້ອງໄຫ້ຂັບໂລດ, ນ້ອງໄຫ້ບໍ່ແມ່ນ
ບ້ອນນ້ອງຢ້ານເຮົາ ແຕ່ແມ່ນນ້ອງຮູ້ສຶກແນວໃດກໍບໍ່ຮູ້, ມີ
ແຕ່ນ້ອງເວົ້າວ່າ:

- ບ້ອນມີອ້າງນ້ອງຈົ່ງບໍ່ຕາງ.

ເຮົາເຂົ້າໄປບັງແປະຂ້າງນ້ອງ ເອົາມືລຸບຫົວນ້ອງ ລະ
ດົມໃຫ້ນ້ອງກິນເຂົ້າ, ເຮົາຢາກຖາມ ກຽວກັບເລື່ອງການ
ເປັນມາຂອງນ້ອງ, ແຕ່ເຫັນວ່າ ມັນຈະເປັນການລົບກວນ
ອາການເຈັບຂອງນ້ອງ, ນ້ອງຈະເພີ່ມຄວາມເຈັບຂັ້ນຕໍ່ມ,
ສະນັ້ນເຮົາຈົ່ງບໍ່ຖາມ. ເຮົາບໍ່ຖາມ ແຕ່ນ້ອງພັດເວົ້າໃຫ້
ເຮົາຟັງ:

- ນ້ອງບໍ່ຄິດ ວ່ານ້ອງຈະບັງມີຊີວິດຢູ່, ນ້ອງມີແຕ່
ເຊື່ອວ່ານ້ອງຕ້ອງຕາງເປັນແນ່ແທ້, ແມ່ນ້ອງຖືກຕາງຢູ່ຄາ
ເຮືອນ ໃນເວລາສັດຕູບຸກເຂົ້າບ້ານ, ມັນຈຸດເຜົາບ້ານ ແມ່
ນ້ອງ ຖືກລຸກປືນຢູ່ເທິງເຮືອນ, ເວລານັ້ນພໍ່ ແລະ ເອືອງ
ຂອງນ້ອງໜີໄປໄຮ່ໜາມິດ, ສັດຕູຈຸດເຮືອນນ້ອງ ນ້ອງບໍ່
ຊ່າງເຮັດແນວໃດໄດ້ ນ້ອງມີແຕ່ໄຫ້ຢູ່ກາງບ້ານ, ເຮືອນ
ລົ້ມລົງທັບແມ່ນ້ອງ, ແມ່ນ້ອງຖືກ ເສຍຊີວິດໄປ. ເວົ້າ

ຮອດນີ້ ນ້ອງມຸບຫນ້າໃສ່ຕັກຂັງ ແລ້ວຮ້ອງໄຫ້ຂັບຢ່າງ
ຫນ້າສົງສາມ; ນ້ອງພະຍາຍາມ ບິບຮັດຄວາມແຄ້ນເອົາ
ໄວ້ ແລ້ວເວົ້າຕໍ່: ພວກສັດຕູມັນຈຸດບ້ານ ແລ້ວກໍກວາດ
ຕ້ອນເອົາປະຊາຊົນໄປນຳພວກມັນ, ໃນຊົ່ວເວລາດຽວກັນ
ນີ້ ແລະ ເອ້ອງຂອງນ້ອງກໍພໍດີກັບມາແຕ່ໄຮ່, ວັດຖຸສິ່ງ
ຂອງບໍ່ໄດ້ຫຍັງ ແຕ່ກໍຖືກພວກມັນ ກວາດຕ້ອນເອົາໄປ,
ຫມົດພໍ່ລູກພວກນ້ອງ ໃຜກໍຮ້ອງໄຫ້ ແລະ ດ່າ ປຸ້ງພວກ
ມັນ; ພໍ່ລູກພວກນ້ອງຖືກມັດຕິດກັບປານຮວດຂຽດ ພວກ
ນ້ອງບ່າງບໍ່ທັນຫມູ່ ເພາະນ້ອງເມືອງ ທັງເຈັບຕົນບ່າງ
ໄວບໍ່ໄດ້ ແລະ ກໍແມ່ນໃນຍຸານີ້ເອງທີ່ອ້າງນ້ອງກອງທັບປົດ
ປຸ້ງໄດ້ໄລ່ດັບສູນພວກມັນເພື່ອກອບກູ້ເອົາປະຊາຊົນຄືນມາ.

ພວກມັນ ຢ້ານກອງທັບປົດປຸ້ງໄລ່ທັນ ແລະ ຈະເອົາ
ປະຊາຊົນຄືນ, ຮອດຮ້ອງຫວັງທັນນັ້ນ ມັນເອົາປືນຍິງກວາດ
ໃສ່ພໍ່ລູກພວກນ້ອງ, ພໍ່ ແລະ ເອ້ອງຂອງນ້ອງ ລ້ຽມລົງ
ນ້ອງຖືກລຸກປືນສອງນັດປຸ້ງຂາ ນ້ອງກໍລ້ຽມລົງ, ມັນຍິງຊ້າ
ກວາດໄປກວາດມາຕັ້ງຫລາງເທື່ອ ແຕ່ບຸນຫລາງລຸກປືນບໍ່
ຖືກນ້ອງຕື່ມ, ນ້ອງບອນຫມູ່ບໍ່ຄົນຕາງແລ້ວ. ພວກມັນ
ຍິງຂ້າພໍ່ລູກພວກນ້ອງ ແລ້ວກໍແລ່ນຫນີຈາກພວກນ້ອງ

ໄປ, ຮູ້ວ່າມັນຫນີແລ້ວ ນ້ອງລຸກຂຶ້ນແຕ່ກໍລຸກບໍ່ໄດ້ ນ້ອງຮູ້
ວ່ານ້ອງຖືກເຈັບປ່າຂາ. ນ້ອງພະບາບາມ ຄານໄປຫາພໍ່
ແລະ ເອ້ອງນ້ອງ ເອ້ນພວກເພິ່ນແຕ່ພວກເພິ່ນບໍ່ເຮັດຫຍັງ
ໄດ້ແລ້ວ ແລະ ທັງບໍ່ຮູ້ສຽງຂອງນ້ອງ ທີ່ເອ້ນຫາເພິ່ນນັ້ນ
ອີກ ພໍ່ ແລະ ເອ້ອງສັບຈາກນ້ອງໄປແລ້ວ, ນ້ອງຟຸບລົງ
ກອດຊາກສົບຂອງພວກເພິ່ນ ແລະ ນ້ອງ ກໍສະຫລົບໄປ,
ຈັກດົບປາບໃດນ້ອງຈຶ່ງຟັ່ນສະຕິຄົບ ນ້ອງບໍ່ຊ່າງເຮັດຫຍັງ
ນອກຈາກແຕ່ປຸງສຽງຮ້ອງໄຫ້ ກ່ອມປ່າດົງພົງພະນາ, ແຕ່
ເຖິງແມ່ນນ້ອງຊື່ຮ້ອງໄຫ້ປາບໃດ ພໍ່ ແລະ ເອ້ອງເພິ່ນກໍບໍ່
ຍິນດອກ, ພວກອາເມລິກາວາງປາວ ຊ່າງເຮັດບາບເຊັ່ນນີ້
ໃຫ້ແກ່ນ້ອງ, ບາມນັ້ນນ້ອງບໍ່ຢ້ານໃຜອີກແລ້ວ ນ້ອງຮ້ອງ
ໄຫ້ດ່າປັ່ງ ພວກມັນຈົນ ອິດເມືອງ, ນ້ອງເລົ່າເລື່ອງຊີວິດ
ການເປັນມາຂອງນ້ອງ ໃຫ້ເຮົາຟັງ ດ້ວງຄວາມ ບວບຊ້າ
ແລະ ເຈັບແສບ, ເຮົາບໍ່ຢາກໃຫ້ນ້ອງຮ້ອງໄຫ້ເພາະຈະໄດ້
ຮັບແຕ່ຄວາມເຈັບປວດຫົວໃຈ ສະນັ້ນ ເຮົາຈຶ່ງໄດ້ແຕ່ ລະ
ດົມນ້ອງ:

- ນ້ອງຈຶ່ງປ່າຮ້ອງໄຫ້ ອ້າງສົງສານນ້ອງຫລາງ ນ້າ
ດາອ້າງກໍອອກນ້າ, ພວກອ້າງຢູ່ທີ່ນີ້ ບໍ່ປະໃຫ້ນ້ອງດາງ.

ນ້ອງຈົ່ງອົດທົນປິ່ນປົວໃຫ້ດີໄວ ເພື່ອຊອກຫາຊ່ອງທາງ
ລ້າງແຄ້ນ ທົດແທນໃຫ້ແກ່ ພໍ່ແມ່ ອ້າງເອື້ອງນ້ອງ ທີ່ລົມ
ຕາງໄປບ້ອນສີມີ ຂອງພວກຄົນທີ່ບໍ່ມີສັນດານ ຂອງຄວາມ
ເປັນມະນຸດ, ອ້າງຮູ້ແລ້ວ ຮູ້ຄວາມເຈັບຊ້າຂອງນ້ອງແລ້ວ,
ນ້ອນ ພວກອ້າງຈະໄດ້ອອກສະໜາມ ພວກອ້າງທີ່ບໍ່ຈະ
ລ້າງແຄ້ນແທນນ້ອງ.

ຊຶ່ງໄດ້ເຂົ້າປຸ້ນປາມນ້ອງພຽງເທື່ອດຽວ, ຮອດມື້ໃຫມ່
ມາ ຊຶ່ງກໍໄດ້ອອກຈາກດ້ານຮົບ ໄປສູ່ສະໜາມ, ຕໍ່ນັ້ນມາ
ຄົນປາມໃດ ເພິ່ນຈົ່ງສົ່ງນ້ອງມາແນວຫລັງຊຶ່ງກໍບໍ່ຮູ້ ແລະ
ເວລາຂອງການຈາກກັນລະຫວ່າງ ຊຶ່ງກໍບໍ່ນ້ອງກໍແກ່ບາວ
ຈົນເຖິງແປດປີ. ມັນນ້ອງບໍ່ຄື ພູທອງ ຄາວກ່ອນນ້ອງຕັ້ງ
ພິ ມີສຸຂະພາບແຂງແຮງ: ນ້ອງຕ່າງເກົ່າຫລາຍ. ຊຶ່ງເວົ້າ
ມາຮອດນ້ອງຟາດສາງຕາໄປເບິ່ງບັນດາອ້າງນ້ອງທີ່ນັ່ງຟັງ
ຊຶ່ງເລົ່າປະຫວັດການເປັນມາຂອງນ້ອງ ພູທອງນັ້ນໃຜໆ ກໍ
ບັງຄັງສະແດງຄວາມເຄັ່ງຄຽດ ບໍ່ມີເຊື່ອງໄວ້ຢູ່ໃນສ່ວນເລິກ
ແຫ່ງຫົວໃຈຂອງໃຜມັນ, ການເລົ່າຂອງຊຶ່ງສັນສຸດລົງ ແຕ່
ກິນພາບ ຂອງຄວາມບວບຊ້າ ໃນຊີວິດຂອງນ້ອງນັ້ນ ມັນ
ເຮັດໃຫ້ຜູ້ຄົນ ທີ່ໄດ້ຮູ້ເລື່ອງຂອງນ້ອງ ບໍ່ສາມາດລົມໄດ້,

ພວກເຮົາຢູ່ທີ່ນີ້ ໃຜກໍ່ນັ້ນຈິດ ສັບຊ້ອນອາລົມ ຂອງໃຜມັນ,
ອີກເວລາຕໍ່ມານ້ອງຈິ່ງໄດ້ເວົ້າໃຫ້ພວກເຮົາຟັງວ່າ:

- ນ້ອງດີໃຈຫລາງ ທີ່ນ້ອງເພິ່ນຈາກຄວາມຕາງ, ໃນ
ຄາວຫນຶ່ງທຸກເຈັບຢູ່ກາງປ່ານ້ອງຄິດວ່າຊີວິດຂອງນ້ອງ
ຄົງຈະສາບສຸນໄປຢູ່ກາງປ່າໄພແຫ່ງນັ້ນ, ແຕ່ແລ້ວແນວ
ຄິດນັ້ນໄດ້ຖືກທຳລາງໄປ ດ້ວຍການປະພຶດ ອັນເຕັມປ່ຽນໄປ
ດ້ວຍສິນທຳ ຂອງອ້າງນ້ອງກອງທັບປົດປ່ຽນ. ນ້ອງບໍ່ພຽງ
ແຕ່ໄດ້ຮັບມາເບິ່ງແຍງບິນປົວ ທາງດ້ານສຸຂະພາບ ເທົ່າ
ນັ້ນ ແຕ່ນ້ອງ ຍັງໄດ້ຮັບ ການສຶກສາຮ່າຮຽນອີກ ຄືອອກ
ຈາກໂຮງຫມໍດ້ານຮົບແລ້ວ ນ້ອງກໍໄດ້ມາຢູ່ ແນວຫລັງ,
ນ້ອງໄດ້ເຂົ້າໂຮງຮຽນນຳບັນດານ້ອງນັ້ງ, ນ້ອງມີຫມູ່ເພື່ອນ
ຫລວງຫລາງ ໃນຈຳນວນຫມູ່ເພື່ອນຂອງນ້ອງນັ້ນ ກໍມີ
ຫລາງຄົນທີ່ຢູ່ໃນສະພາບອັນດຽວກັນກັບນ້ອງ.

ຫມູ່ເພື່ອນອ້າງເອືອງນ້ອງໂມ່ງ ກໍຮັກແພງພວກນ້ອງ
ແລະເອົາໃຈໃສ່ເບິ່ງແຍງພວກນ້ອງຊຶ່ງບໍ່ຕ່າງຫຍັງກັບມາ
ດາຜູ້ໃຫ້ກຳເນີດຮັກແພງນ້ອງ ໃນເມື່ອກ່ອນ, ປີນີ້ຮາບຸນ້ອງ
ໄດ້ສືບທຳປີພໍລິນ້ອງຮຽນຈົບຫ້ອງສືບລິບຸນ, ບ້ອນຄວາມ
ຄຽດແຄ້ນໄດ້ບິບຮັດຫົວໃຈຢ່າງບໍ່ມີວັນຫລົງລົມ, ສະນັ້ນ

ພໍແຕ່ນ້ອງເສັງຈົບຊັບປະຖົມສຶກສາແລ້ວນ້ອງກໍລະຫມັກ
ຈັບປືນອອກສູ່ແນວຮົບເພື່ອລະງັບຄວາມບວບຊ້າໃນຊີວິດ
ຂອງນ້ອງ ກໍຄືຂອງເພື່ອນຮ່ວມຊາດທັງພົບ ແລະ ກຳລັງ
ພົບຢູ່ໃນປະຈຸບັນ, ນ້ອງຈະຈຸດຄວາມແຄ້ນ ໃຫ້ລຸກໄຫມ້
ປົດຄ້າງ ແລະ ພວກປຸ້ນຊາດໃຫ້ສົມແຄ້ນ, ເລືອດທຸກຢາດ
ຂໍເອົາບູຊາ ແນວຮົບ. ນ້ອງລຸກຢືນຂຶ້ນ ກຳກຳປື້ນແຫວນ
ສະແດງຄວາມຕັດສິນໃຈ ຂອງຕົນ. ໃນບາງມື້ ສຽງປືນ
ໃຫຍ່ສັງຫານສັດຕູ ກໍດັງກ້ອງມາສູ່ທີ່ນີ້, ສິ່ງນັ້ນ ມັນ
ໄດ້ບອກໃຫ້ພວກເຮົາຈຶ່ງກ້າວເດີນໄປ ໃຫ້ທັນກັບສະພາບ,
ຂຶ້ນໄດ້ສັ່ງໃຫ້ອ້າງນ້ອງອອກເດີນທາງຕໍ່ໄປ.

ທ່ານຫມໍພອນສຸກ

ໂດຍ : ສ. ວົງຕາລາ

ລາວບ່າງອອກມາປີນເອື້ອງເສົາລະບຽງ ທາງໜ້າ
ແລະ ຖອດກອກປາມາສູບຢ່າງສະຫວາດສະເຫວີງຫລັງ
ຈາກທີ່ເຮັດວຽກຢ່າງເອົາຈິງເອົາຈັງມາແຕ່ເຊົ້າພຸ້ນ... ນັ້ນ
ແມ່ນພອນສຸກທ່ານຫມໍໜຸ່ມໆ ຫາກໍຮຽນຈົບວິຊາແພດຊັ້ນ
ສູງມາຈາກປະເທດຝະລັ່ງ ລາວມີຮູບຮ່າງສົມສ່ວນ, ເນື້ອ
ຫນັງຂາວງາມ, ຫນ້າຕາແຈ່ມໃສ " ຊົງເປັນເຈົ້າເປັນບາງ
ໄດ້ " ຄືດັ່ງພໍ່ຂອງລາວເຄີຍເວົ້າ. ມາກໍາວຽກຕາງພໍ່ຢູ່ໂຮງ
ຫມໍສ່ວນຕົວແຫ່ງນີ້ພຽງປີປາງເທົ່ານັ້ນ, ລາວໄດ້ມີຊື່ສຽງ
ຊຸ່ກກັນໄປທົ່ວວຽງຈັນວ່າເປັນທ່ານຫມໍຜູ້ມີໃຈບຸນ, ຮັຈັກ
ເມດຕາກະລຸນາ ຜູ້ທີ່ຖືກເຈັບໄຂ້ໄດ້ປ່ວງທັງຫລາຍ. ນັ້ນກໍ
ບໍ່ອນທ່ານຫມໍໜຸ່ມຜູ້ມີໃຈມັກວິຊາອາຊີບຂອງຕົນທີ່ສຸດ.

ຕັ້ງແຕ່ຫວ່າງໄປເມືອງຝະລັ່ງພຸ້ນລາວເລືອກຮຽນວິຊາ
ແພດກໍບໍ່ແມ່ນແຕ່ບ້ອນອານາຄົດສ່ວນຕົວ ຄື ຫລາງຄົນທີ່
ໄປກ່ອນ, ແຕ່ບັງແມ່ນບ້ອນລາວມັກວິຊາແພດ ວິຊາທີ່ມີ
ລິດຊ່ວງຊູເອົາຊີວິດຄົນໄວ້ໄດ້. ຜ່ານການຮ່າຮຽນຢູ່ຕ່າງ
ປະເທດ, ໄດ້ອ່ານ ຫລາງປຶ້ມ ຫລາງພັບ, ໄດ້ລົມກັບກັບ
ຫລາງຜູ້ຫລາງຄົນ, ໄດ້ສົນທະນາກັບໝູ່ຄູ່ຕັ້ງຫລາງຄັ້ງ
ຫລາງທົນ, ລາວແຮ່ງເຊື່ອແນ່ນວ່າເກົ່າວ່າເສັ້ນທາງຊ່ວງ
ຊູເອົາຊີວິດ, ຂອງຄົນໄວ້ໄດ້ມີແຕ່ທາງດຽວ, ນັ້ນຄືວິຊາ
ແພດ. ກໍແມ່ນຢູ່ຕ່າງປະເທດທີ່ລາວບອນວ່າສິວິໄລກ່ວາ
ບ້ານຕົນນັ້ນ. ລາວແຮ່ງເກີດມີແນວຄິດຮັກແພງຄົນລາວ
ທີ່ກຳລັງທຸກບາກຢູ່ທາງປະເທດ, ແຕ່ລະເທື່ອທີ່ໄດ້ຮັບ
ຂ່າວວ່າຢູ່ທາງບ້ານມີການເສັງຊີວິດຊີວັງໄປບ້ອນເລື່ອງນັ້ນ
ເຫດນີ້, ລາວອຸກໃຈນຳທີ່ສຸດ. ລາວໄດ້ສ້າງໃຫ້ຕົນເອງມີ
ແນວຄິດບາດໜາງກັບກັບຄວາມຕາງ, ສະນັ້ນເຫດການ
ອັນໃດທີ່ນຳໄປສູ່ຄວາມຕາງ ກໍລ້ວນແຕ່ຖືກລາວຕີລາຄາວ່າ
ບໍ່ດີ ແລະ ໂຫດຮ້າງ ສາມານອີກຢ່າງໜຶ່ງບ້ອນໄດ້ຮັບ
ຄວາມສັ່ງສອນຈາກທ່ານຫມໍ່ເຖົ້າຜູ້ເປັນພໍ່ມາແຕ່ບາມບັງ
ນັ້ງພຸ້ນ, ລາວຈຶ່ງເກີດມີແນວຄິດມັກວຽກມັກງານ, ມັກວິຊາ

ອາຊີບ ແລະ ຮູ້ຈັກຢູ່ເພື່ອຜູ້ອື່ນ. ບ້ອນເຫວນນັ້ນລາວຈຶ່ງບໍ່
ມັກສົງຄາມ ບໍ່ວ່າຈະເປັນສົງຄາມແນວໃດ. ລາວລັງກຽດ
ພວກຂໍຄານມັກງ່າງ; ຫມິນປະ ໜາດ ພວກ ຮູ້ແຕ່ ດົນ
ເອງໂດງບໍ່ເຫັນແກ່ຜູ້ອື່ນໆ ຄຽດຊັງພວກທີ່ກໍ່ຄວາມລຳ
ບາກບາກແຄ້ນ ໃຫ້ແກ່ຜູ້ທີ່ບໍ່ມີໂທດມີໄພງູຫຍັງໃນຊີວິດ.
ລາວກັບຄືນມາວຽງຈັນດ້ວງຫົບເຄື່ອງພຽງສາມໜ່ວງເທົ່າ
ນັ້ນ : ໜ່ວງຫນຶ່ງໃສ່ເຄື່ອງນຸ່ງຖືສ່ວນຕົວ, ໜ່ວງຫນຶ່ງໃສ່
ປຶ້ມຮຽນຕ່າງໆ ແລະ ໜ່ວງຫນຶ່ງອີກເຕັມແຕ່ເຄື່ອງມືທັນ
ສະໄໝຂອງຜູ້ເປັນແພດ. ລາວຂຶ້ນເຄື່ອງບິນລາຈາກຝະລັ່ງ
ດ້ວງຄວາມຫວັງຈະກັບຄືນເມືອບ້ານແລ້ວຊ່ວງກູ້ເອົາຊີວິດ
ຄົນລາວໄວ້, ພະບາບາມຖອກເທື່ອເທື່ອແຮງຊ່ວງໃຫ້ລາວ
ທຸກຄົນໄດ້ມີສຸຂະພາບເຂັ້ມແຂງ, ບຸທ່າງທ່າມາຫາກິນ
ຕາມສະບາງໃຈ ແລະ ມີເງື່ອນໄຂພ້ອມກັບສ້າງສາປະເທດ
ຊາດໃຫ້ຮຸ່ງເຮືອງເຫລືອງເຫລື້ອມຄືບ້ານເພິ່ນເມືອງເຂົາ.

ຕົກມາຮອດວຽງຈັນ, ລາວໄດ້ແອບກຳໄຮງຫມໍ່ສ່ວນຕົວ
ຕາງໜໍ່ ແລະ ໄດ້ປົວໃຫ້ຫລາງຄົນຫາງໄພງໄພໄຂ້ເຈັບໄປ
ບ້ອນ. ຜົນສຳເລັດທີ່ຜ່ານມາໄດ້ມີສ່ວນເຮັດໃຫ້ລາວໝໍ່ໃຈກໍ່
ວຽກງານໄປຫລາງເດີບແລະແຮງພາໃຫ້ລາວເຊື່ອແນ່ວ່າວິ

ຊາເພດແມ່ນເສັ້ນທາງດຽວທີ່ພໍ່ຈະຊ່ວຍນໍາຄວາມສຸກມາ
ໃຫ້ມະນຸດໄດ້. ມີຫລາຍເທື່ອລາວກໍຄິດເຖິງເລື່ອງທີ່ເກີດຂຶ້ນ
ຢູ່ພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ, ຈຸດໜັກແມ່ນຢູ່ໃນປະເທດ
ນີ້. ລາວໄດ້ເປີດວິທະຍຸຟັງຂ່າວຄາວຈາກຫລາຍໆ ສະຖາ
ນີຕ່າງກັນແລະກໍໄດ້ຮູ້ ໄດ້ຍິນຫລາຍຢ່າງຫລາຍແນວ ບອກ
ນັ້ນລາວຍັງໄດ້ຮັບຈົດໝາຍ ຫລາຍສະບັບຈາກໝູ່ຄູ່ທີ່ກັບ
ຄືນປະເທດຕາມຫລັງແຕ່ບໍ່ແມ່ນກັບມາວຽງຈັນ ແລະຜ່ານ
ບັນດາຈົດໝາຍນັ້ນ. ລາວກໍຄິດບໍ່ແມ່ນງ່າຍ ຢ່າງໃດກໍດີ
ທຸກສິ່ງທຸກຢ່າງທີ່ລາວໄດ້ຮູ້ ໄດ້ເຫັນ, ໄດ້ຍິນ, ໄດ້ຄິດລ້ວນ
ແຕ່ເຮັດໃຫ້ລາວສໍານຶກເລິກ ກ່ວາເກົ່າວ່າເສັ້ນທາງທີ່ລາວ
ກໍາລັງດໍາເນີນໄປທຸກມື້ນີ້ ແມ່ນເສັ້ນທາງຊີວິດ ເສັ້ນດຽວທີ່
ຖືກຕ້ອງ ແລະ ຈົບງາມກ່ວາເພິ່ນຫມົດ.

"ຈະເປັນບັກກາບເມືອງຫລື ມັນກໍພຽງແຕ່ໄປໂຄນນັ້ນ
ໂຄນຊື່ໆ, ແລ້ວພາຄົນໄປລົມໄປຕາງນໍາລ້າໆ ຈະເປັນບັກ
ຮີບບັກເລວຫລື ກໍພຽງແຕ່ໄປຊອກຂ້າຜູ້ອື່ນໆຫລືໄປໃຫ້ຜູ້
ອື່ນຂ້າຕົນເອງຢ່າງອັບປະໂຫຍດ. ວ່າ ຈະ ປ່ຽນ ສັງຄົມ
ຫລື ...?" ເລື່ອງນີ້ລາວເຊື່ອນໍາບໍ່ໄດ້ ເພາະລາວເຂົ້າໃຈວ່າ
ສະໄຫມນີ້ຕ່າງກັບເບີງລັດເຊຍຫລາຍແລ້ວ ແລະ ຖ້າປ່ຽນ

ໄດ້ແທ້ນັ້ນລາວກໍບໍ່ຫຍຸ້ງບາກບ້ອນ: ບໍ່ສະຫນຸກສະຫນານ
ຫຍຸ້ງບ້ອນ; ຢູ່ສັງຄົມໃດລາວກໍແປ້ນແພດປົວຄົນເຈັບຢູ່ສັງ
ຄົມນັ້ນ, ຢູ່ໃສກໍແມ່ນລາວ, ປົວຄົນລາວ, ສະນັ້ນລາວຈຶ່ງ
ເຫັນວ່າຄົນເອງໄດ້ຮູ້ຈັກນິຊີວິດຢູ່ຢ່າງຈິບງາມແລ້ວ. ສ່ວນ
ເລື່ອງອານາຄົດຂອງລາວເອງ ມັນ ກໍ ແປ້ນ ອັນ ຈະແຈ້ງຢູ່
ແລ້ວລາວຈະແອບກຳໄຮງຫມັ້ນ ໄປຈົນກ່ວາ ຈະກາງແປ້ນ
ເຈົ້າຂອງຂອງມັນຕາງພໍ່ ແລ້ວລາວຈະກໍ່ເຮືອນສ້າງຫໍຂັ້ນ
ຢູ່ຂ້າງເຮືອນ ຫລັງໃຫ່ງຂອງພໍ່ຫັ້ນ, ຈະໄດ້ລູກເດົ້ານຳ
ເພິ່ນ;ແລ້ວຈະເຮັດວຽກບໍ່ຢຸດບໍ່ຢ່ອນເພື່ອຊ່ວຍຮຸ່ນຄວາມສຸກ
ມາໃຫ້ຄົນລາວຜູ້ພົບເຄາະຮ້າງ ແລະແລ້ວຄວາມຊະລາຈະ
ມາເຖິງ, ລາວຈະລາໂລກປະຊື່ສຽງອັນ ຈິບງາມ, ຫອມ
ຫວນໄວ້ໃຫ້ແກ່ຄົນລາວທັງຫລາຍທີ່ເກີດໃຫມ່ໃຫ່ງລຸນ...

ບາດນັ້ນມາ, ລຸກຫລານຂອງຜູ້ທີ່ລາວປົວໃຫ້ພັນຈາກ
ຄວາມຕາງໃນວັນນີ້ຈະເວົ້າເຖິງຊື່ ພອນສຸກຂອງລາວດ້ວຍ
ຄວາມຮັກແພງ, ນັບຖື ແລະ ສຸດແສນອາໄລ...

ລາວຍ່າງເລາະໄປຕາມລະບຽງ ທີ່ ປູດ້ວງດິນກະເບື້ອງ
ຂາວ ສະ ອາດ ດີ, ທັງຄິດເຖິງວຽກງານໃນມື້ ອື່ນທັງພົບ
ຄ້ວຍປາອອກຢ່າງເພິ່ງພໍ່ໃຈທີ່ສຸດ, ພໍລິງພັນພະນັກລະ

ບຽງ ແລະ ບ່າງແວ່ໄປຕາມຮ່ອມທາງນັ້ນ ປູຫິນແຮ່ທີ່
ຜ່ານເດີນໂຮງຫມໍອັນປັບຄືສວນດອກໄມ້ນັ້ນແຫ່ງຫນຶ່ງ ໄປ
ຫາເຮືອນໄວ້ລົດ, ທ່ານຫມໍຫນຸ່ມ ຫລຽວເຫັນລົດຊຸກນັ້ນຄັນ
ຫນຶ່ງຢຸດຢູ່ຕໍ່ຫນ້າໄກຈາກລາວປະມານສິບຫລາ, ໃນນັ້ນ
ມີຄົນເຈັບຜູ້ຫນຶ່ງນັ້ນເທິງຢູ່, ນັ້ນແມ່ນຂັບທອງຜູ້ຫນຶ່ງໃນ
ບັນດາຄົນເຈັບທີ່ໂຮງຫມໍສ່ວນດົວຫລັງນີ້ ຮັບປົວໃຫ້ລ້າໆ,
ແລະ ນັ້ນກໍແມ່ນກໍລະນີພິເສດກ່ວາເພິ່ນໃນບັນດາຄົນເຈັບ
ທັງນວນ ຢູ່ໃຕ້ການປິ່ນປົວຂອງທ່ານຫມໍພອນສຸກ, ຕະ
ຫລອດທັງຫມົດຫົກເດືອນຜ່ານມາ, ທ່ານຫມໍຫນຸ່ມຜູ້ນີ້
ໄດ້ຖອກເທື່ອເທຣາງອອກບໍ່ແມ່ນຫນຶ່ງ ຈຶ່ງເຮັດໃຫ້ຢຸກ
ຢາທານັ້ນ ແລະ ວິຊາແພດຂອງລາວເອົາຊະນະຄວາມ
ຕາງທີ່ກຽມປິດເອົາຂັບທອງໄປ.

ທ່ານຫມໍຄ່ຽງບ່າງໄປຫາລົດຊຸກຄັນນັ້ນ, ຄ່ຽງນັ້ນຈຶ່ງ
ບ່ອນວາງມືເບື້ອງຊ້າງຂອງລົດແລ້ວ ຖາມ ຂັບ ກ່ອນດ້ວງ
ສຽງເປັນກັນເອງ:

- ຈັ່ງໃດ, ໄຄແດ່ແລ້ວດີ? ມັນບໍ່ເຈັບພິລິກຄືເກົ່າແລ້ວ
ດວາ?

ຄົນເຈັບກອດມືເຂົ້າແບບຢ່າເກັງ, ຕຶງໆຂາທັງສອງ

ເບື້ອງທ່ຽວແຕ່ຂາດຸ່ນແລ້ວແຫງນຫນ້າຂັບດອບດ້ວງສຽງ
ສັບໆ:

- ໂດງດີໄປນຳທຸກມື້ແລ້ວຂ້າງ ບຸນ ຄຸນ ຂອງ ທ່ານ
ຫນ້າແມ່ນລັບເກົາເຫລືອຂະຫນ່ອມແທ້ໆແລ້ວຂ້າງ.

ທ່ານຫນ້າຫນ່ອມເກືອບຕົກສະເງື່ອນໄປ ເມື່ອ ຫລຽວ ເຫັນ
ຮຽນວ່າຕາທ່ຽວບໍ່ທັນຖືກເຊັດໃຫ້ແຫ້ງຄັກ ຢູ່ເທິງ ແກ້ມ ສີ
ຫຼ່ຽວໆ ຈິດໆ ທັງສອງເບື້ອງຂອງຄົນເຈັບ. "ຄືຊື່ແມ່ນຄິດ
ຮອດບ້ານຮອດເຮືອນແລ້ວ" ລາວຄິດແນວນັ້ນແລ້ວຈຶ່ງຄຸ່ງ
ເວົ້າອຸ່ງໃຈ:

- ອົດທົນຕົນຈັກສອງ, ສາມເດືອນປາກບາດຫນ້າ
ແລ້ວກໍາຊຸໄດ້ເມື່ອເຮືອນເມື່ອຊາວນອກ ລາວຢຸດຈັກຫນ້າ
ແລ້ວຈຶ່ງເວົ້າຕໍ່:

- ລຸກແມ້ເຈົ້າມາປາມຈັກເທື່ອແລ້ວ?

- ເຂົາມາບໍ່ໄດ້ດອກຂ້າງ. ອີກຢ່າງຫນຶ່ງເຂົາກ່າບໍ່ຮູ້
ຈັກຂ້າວນັດອກ...ຮີ... ຄົນເຈັບຜູ້ນັດອບແລ້ວກໍ່ຫັນ ໃຈ
ໃຫ້ບາດຝືດໆ.

- ບໍ່ແປ້ນຫຍັງດອກ, ຢ່າອຸກໃຈຫລາງກໍລະນີຂອງເຈົ້າ
ແມ່ນປົວລ້າໆ, ຄ່າຢຸກຢາກໍ່ບໍ່ຕ້ອງໃຊ້ຄົນເຈົ້າຢ່າຢ້ານເລື້ອງ

ເງິນເລື່ອງຄ່າຫນ້. ເບິ່ງບັດປະຈຳດົວຂອງເຈົ້າຂຶ້ນກ່າຮູ້ສະ
ພາບເຈົ້າສ່ວນໃດສ່ວນຫນຶ່ງແລ້ວ. ອົດທົນຢູ່ນີ້, ຂຶ້ນຊິປົວ
ໃຫ້ຕົມຈັກສອງ; ສາມເດືອນແລ້ວກ່າຊິເມື່ອຫາລູກ ຫາ
ເມັງໄດ້ແລ້ວ.

ໂດງ, ຂ້ານຶ່ງກ່າຮູ້ວ່າທ່ານຫມໍ່ປົວໃຫ້ທານລ້າງ: ບາງ
ແພດກ່າເວົ້ານຳຂ້ານຶ່ງແລ້ວ. ແຕ່ບາດແລ້ວຂ້ານຶ່ງຊິດີ, ແລ້ວ
ຊິເປັນຄົນຂາກຸດກັບເມື່ອແມ່ນບໍ່ຂ້ານຶ່ງ?

- ຄຳຖາມຂອງຄົນເຈັບເຮັດໃຫ້ທ່ານຫມໍ່ຫມໍ່ມທັງອີ
ດົນ, ທັງໃຈຮ້າງບ້ອນ. ລາວຕອບຄົນດ້ວງສຽງຫຍຸ້ງໃຈ:

- ເອີ, ມັນກ່າຈຳເປັນຊັ້ນແລ້ວ, ແຕ່ກ່າຍັງມີຊິວິດຢູ່ໄປ
ນຳລູກນຳເມັງໄດ້ດົນຫລາງຢູ່. ເຈົ້າຢ່ານຶ່ງໃຈໄປກ່ອນແມ.

ຄົນເຈັບຫນ້ໃຈໃຫ່ງເປັນສິຝິດໆ ເຂົ້າກ່ວາເກົ່າ, ຍົກມີ
ເບື້ອງຂວາຂຶ້ນຕິລົມຕິແລ້ງບາດຫນຶ່ງແລ້ວເວົ້າຕໍ່ດ້ວງສຽງ
ອຸກອັງບັງ:

- ມັນບໍ່ແມ່ນແນວນັ້ນ, ຂ້ານຶ່ງມາປົວຢູ່ນີ້ກ່າເຮັດໃຫ້
ເສັງຢຸກເສັງຢາ, ທ່ານຫມໍ່ລ້າງບາດດີມາແລ້ວຂ້ານຶ່ງກ່າກັບ
ເມື່ອສະຫວັນນະເຂດບໍ່ໄດ້ດອກ ຊິເອົາເງິນໃສມາຈ້າງບົນ
ຈ້າງບານໄດ້ເຖິງຖ້າກັບເມື່ອໄດ້ກ່າແມ່ນໄປເຮັດໃຫ້ລູກເມັງ

ທຸກບາກລຳບາກຍ້ອນລ້າງ.

- ເຂົາຫັນໃຈໃຫ່ງບາດຫນຶ່ງອີກແລ້ວ ອ່ອນ ສຽງ ລົງ
ກ່ວາເກົ່າ.

- ແຕ່ກ່ອນ, ຫວ່າງບັງມີເທື່ອມີແຮງຢູ່ກ່າບັງຫາກິນ
ບໍ່ກຸ້ມປາກຈົນໄດ້ຂຶ້ນມາຊອກວຽກຢູ່ວຽງຈັນພີ, ບາດນີ້ເສັງ
ອົງຄະໄປແລ້ວແຮ່ງຊິປານໄດບ່າໄຫລ່ທັງສອງເບື້ອງ ຂອງ
ຄົນເຈັບສັນຂຶ້ນເປັນບາດເປັນບາດ ພາງໄດ້ສາງດາສັງເວດ
ຂອງຜູ້ເປັນແພດ. ສຽງຫັນໃຈໃຫ່ງສອງສຽງພ້ອມກັນດັງ
ຂຶ້ນບາດຫນຶ່ງບາວໆ ແລະ ຄົນເຈັບຜູ້ນັ້ນເວົ້າຕໍ່ຢ່າງຄັງ
ແຄ້ນ.

- ແມ່ນແທ້, ທ່ານຫມໍ່ປຸ່ງໃຫ້ຂ້ານຶ່ງຕາງແຜດສາກ່າບັງ
ຊິໄຄກ່ວານີ້.

- ຄິດບ້າ! ທ່ານຫມໍ່ຫນຸ່ມເວົ້າສຽງແຮງໆຄື ຮ້ອງຂຶ້ນ
ບາດຫນຶ່ງ.

- ເສັງອົງຄະມັນກ່າບັງດີກ່ວາຊິຕາງປະລຸກປະເມັງເຈົ້າ
ຫັນລ່າບໍ່.

- ຂໍໃຫດນຳທ່ານຫມໍ່ຫລາງໆ ຄົນເຈັບແຫງບຄໍ່ຂຶ້ນ
ເວົ້າດ້ວງສຽງຊິສັດສຸດຂະໜາດ.

ສະເພາະຂ້າງແລ້ວ, ຕາງບັງດີກ່ວາເສັງອົງຄະ. ຫວ່າງ
ກ່ອນນີ້, ຂ້າງກ່າບັງບໍ່ປາກຕາງດອກ, ຂ້າງບັງປົບໄດ້
ປົບເຫນືອຊອກວຽກຊອກງາມເພື່ອລ້ຽງໂຕແດ່, ລ້ຽງລູກ
ລ້ຽງແມ່ແດ່ປານນັ້ນກ່າບັງເກືອບຕາງອິດຕາງປາກໄປ ຫາງ
ເທື່ອ. ບາດນັ້ນມາເປັນແນວນີ້ໄປ, ຜູ້ຊິໃຊ້ຊິແທນກ່າບໍ່ມີຜູ້ຊິ
ເບິ່ງຊິແບງກ່າບໍ່ມີຄັນດີມາ, ກັບໄປຫາລູກ ຫາແມ່ກ່າບໍ່
ຕ່າງຫຼັງກັບເອົາຕາງອິດໄປຂັ້ນເຮືອນຂັ້ນຊານຫັນ ແລ້ວ.
ຊອກບໍ່ມາຫາບໍ່ໄດ້ລູກອິດແມ່ປາກໂຕເອງພັດໄປນອນແກ່ມ
ດັບຢູ່ໃນເຮືອນຫັນ, ມັນໂລດປານຝັງກັນທັງດິບເອົາໂລດ.

- ອ່າວ. ເຈົ້າກ່າໄປຂັ້ນທະບຽນຄົນເສັງອົງຄະຊັບລ່າ
ບໍ່, ແລ້ວກ່າຮັບເງິນຄ່ານໍາກົມປະຊາສົງເຄາະຫັນລ່າບໍ່, ຊູ
ໄປຄິດຫຼັງຄິດບາກຫລາງ.

ພໍເວົ້າສຸດຄວາມ, ທ່ານຫມໍພອນສຸກຕ້ອງດີກສະເງິ
ໄປບ້ອນສຽງຫົວອັນພິດປົກກະຕິຂອງຂັນທອງ.

- ຄັນເປັນແນວນັ້ນມັນກ່າແມ່ນສະຫວັນແທ້ລ່າບໍ່ ຂ້າ
ນັ້ງ. ແຕ່ໂລກນັ້ນພັດບໍ່ເປັນແນວນັ້ນຫັນດີເບິ່ງແຕ່ພວກ
ທະຫານເສັງອົງຄະກ່າບັງໄປຂໍທານຕະພິດຢູ່, ທ່ານຫມໍ
ກ່າຊິເຫັນດີປານນັ້ນມັນຊິມີໃຜມາເວົ້າຮອດຄົນຂາກຸດບ້ອນ

ລົດປຽບຄືຂ້າງ, ກົມປະຊາສົງເຄາະມັບກາງເປັນກົມປະ
ທານສົງເຄາະ ໄປແຕ່ມັບຫາກໍເປັນມອນຢູ່ໃນເປືອກພຸ້ນ
ເງິນຂອງກົມມັບບໍ່ປົວໄປຫາມີປະຊາຊົນຈັກເທື່ອດອກ, ມີ
ແຕ່ຫລັງໄປເຂົ້າຖົງປະທານໝົດ.

- ຫ່ງ...ມັບຊິເຖິງຂັ້ນນັ້ນໄດ້ບໍ່?

- ທ່ານຫມໍຫມຸ່ມເວົ້າຢ່າງຢຸດຢອນໆ.

- ຊັບແລ້ວຂ້າງ ດຽວນີ້ອອກຈາກໂຮງຫມໍນີ້ໄປຂ້າງ
ກ່າຕາງທ່ານແຫລະ ຄັນກັບໄປຫາລູກເມັງ ລູກເມັງກ່າຕາງ
ນໍາກັນແຕ່ນີ້ໄປຂ້າງຢູ່ກ່າຕາງ, ຮື, ມັບບັງບໍ່ທໍ່ຕາງຊ້າ
ນໍາ.

ແມ່ນແທ້ທ່ານຫມໍສິດປາລາໂລກໃຫ້ຂ້າງຈັກຫລອດ
ຫນຶ່ງກ່າບັງຊິດີກ່ວາປົວໃຫ້ຂ້າງນັ້ນ ນັບດີຂັ້ນແຕ່ພັດ
ແມ່ນນັບນັບຕາງໄປ.

- ໂທ! ທ່ານຫມໍຫມຸ່ມເວົ້າຢ່າງຄິດນໍາບໍ່ດີກ.

- ຄັນຊັບຂັງຊ່ວງເຈົ້າແຕ່ພັດແມ່ນຂ້າເຈົ້າຊ້າລໍາບໍ່?

- ກ່າບໍ່ວ່າແນວນັ້ນ ຂ້າງກ່າຮູ້ບຸນຮູ້ຄຸນທ່ານຫມໍຢູ່
ແຕ່ວ່າເລື່ອງສ່ວນດົວຂ້າງນັ້ນເປັນແນວນັ້ນແທ້. ດຽວນີ້
ຂ້າງຢ້ານແຕ່ຊິດີຄັນທໍ່ສຸດ ຄັນແມ່ນນັບນັບເຈັບຫນັກ

ລົງແລ້ວລາງແຜລສາ. ກ່າບັງເປັນແລ່ບຸບແດ່.

- ທີ່ ຄືມາຊິພິລິກແທ້ອັນໂລກນີ້ກ່າລາງ:

- ຜູ້ເປັນແພດທັງເວົ້າທັງກັດແຂ້ວດັງກອດງ.

- ໄດ້ແລ້ວ, ເຈົ້າຢ່າຄິດອຸກຫລາງ ຊັງຊິສະເຫນີເຈົ້າ

ໃຫ້ກົມປະຊາສົງເຄາະຮູ້ເບິ່ງ, ແລ້ວຊິເປັນແນວໃດຈິ່ງແກ້

ໄປຕາມຫລັງດຽວນີ້ໃຫ້ອິດທົນຢູ່ປື້ນປົວໄປສາກ່ອນ, ຄິດ

ຫລາງມັນບານດີໄດ.

- ໂດງ, ຂອບໃຈທ່ານຫມໍແລ້ວຂ້ານັ້ງແຕ່ຢ່າງໃດໄດ້ຊິ

ວິດຂ້ານັ້ງກ່າຫມົດໄປແຕ່ເວລາຂ້ານັ້ງບອນສະຫລົບຢູ່ແຄມ

ທາງພຸ້ນ, ອາ! ບໍ່ແຕ່ຫວ່າງດິນລິດຄັນນັ້ນຢຽບເອົາຂາ ຂ້າ

ນັ້ງພຸ້ນ ດຽວນີ້ຄວາມຕາງອັນໃຍ່ງ ກ່າຢ້ານຫັນແມ່ນສິ່ງ

ປາດຖະນາອັນສູງສຸດຂອງຂ້ານັ້ງ.

- ...ຮີ...ທ່ານຫມໍຫັນໃຈໃຫ້ບາດຫນຶ່ງອີກແລ້ວຖອດ

ເອົາປາມາສູບ, ພ້ອມທັງຍັງໃຫ້ຂັນທອງກອກຫນຶ່ງຄວາມ

ນິດງຽບໄດ້ກ້າວເຂົ້າມາກວມເອົາບຸກຄົນທັງສອງເທິກກ່າລັງ

ພົ້ນຄວບປາຂັນກຽວກັນປະສານເຂົ້າກັນຢູ່ຕໍ່ຫນ້າ ແລະ

ເທິງຫົວຂອງເຂົາເຈົ້າຄົນເຈັບຄ່ຽງ ແຫງບຫນ້າຂັນແລ້ວ

ເວົ້າດ້ວງສຽງທຸ່ນທ່ຽງຄົນມາແດ່:

- ມີຊື່ຄຳແລ້ວຂ້າງ ເຊີນທ່ານຫມໍ່ເມືອພັກຜ່ອນສາ
ຂ້າງຊື່ລອງຢູ່ໄປເບິ່ງຊັ້ນແຫລະ.

ພອນສຸກບົກແຂນຊ້າງທີ່ຄົບກອກປາຢູ່ນັ້ນຂຶ້ນມາເບິ່ງ
ໂມງ : ເຂັ້ມໃຫ່ງທັງສອງພ້ອມກັນເບິ່ງຊື່ອອກເປັນຄືເຂັ້ມ
ດຽວທີ່ມີສັນທັງສອງເບື້ອງຊື່ໃສ່ເລກສິບສອງ ແລະ ເລກ
ຫົກ, ລາວຄ່ຽງລຸກຂຶ້ນແລ້ວກໍ່ມີຫົວບ່າງບາດຫນັກໆ ໄປ
ຫາເຮືອນໄວ້ລົດໂດຍບໍ່ສັງບໍ່ລາຫຍັງຈັກຄວາມ.

x x
x

ຕອນເຊົ້າຂອງວັນໃຫມ່ ບາງແພດຊ່ວງວຽກຜູ້ຫນຶ່ງ
ໃນໂຮງຫມໍ່ສ່ວນຕົວ ໄດ້ຮັບໂທລະສັບຂອງທ່ານຫມໍ່ຫນຸ່ມ
ຜູ້ແກ້ເຈົ້າຂອງ ບອກວ່າ ຕອນແລງຈຶ່ງຈະ ໄປເຮັດວຽກຢູ່
ໂຮງຫມໍ່ຫນັ້ນ. ນັ້ນກໍ່ບໍ່ອາດແປດໂມງເຊົ້າວັນນັ້ນ, ພອນສຸກ
ໄດ້ມີ ຫນ້າຢູ່ຫ້ອງວ່າການຂອງກົມປະຊາສົ່ງເຄາະ. ລາວ
ໄດ້ເຮັດຕາມສິ່ງທີ່ໄດ້ກະໄວ້ໃນຄືນຜ່ານມາ: ສະເໜີຕົວຂັບ
ທອງໃຫ້ກົມຮັບເບິ່ງແບງ ໃນເວລາຄົນເຈັບຜູ້ນັ້ນອອກໂຮງ
ຫມໍ່ໄປຫລັງຈາກຟັງເລື່ອງລາງຢ່າງຖີ່ຖ້ວນແລ້ວ, ຜູ້ວ່າ
ການຂອງກົມຄ່ຽງຖອດກອກ "ຊື່ກາ" ບັກໃຫ່ງອອກຈາກ

ປາກທ້າຍເປັນຄືຮຽນມິດປາດບານເຜືອງເຍືອງຢູ່ເທິງໃບຫນ້າອັນ
ເຄັ່ງຂຶ້ນໄປດ້ວຍນ້ຳມັນ ທີ່ຖືກຮັດໄວ້ຢູ່ໃຕ້ຫລັບຫນັງ ຊຶ່ງ
ບາງໆ ຫນ້ນ, ແລ້ວຕອບດ້ວຍວາດເສັງໆ:

ເອີ! ປົວໃຫ້ລ້າໆຊັບກ່າດີແລ້ວ ແຕ່ທ່ານຫມໍ່ກ່າຄືຊື່ຮູ້
ແລ້ວວ່ານັ້ນເປັນເລື່ອງທ່າມະດາໄປໃນບ້ານເຮົາທຸກມື້ນັ້ນຄົນ
ຜູ້ໃດຖືກລົດຢຽບກ່າເອົາມາຊຸກໃສ່ກົມປະຊາສົງເຄາະຫມົດ
ມັນຊື່ເຮັດແນວໃດລ້ຽງຫລ້ອນ, ອີກຢ່າງຫນຶ່ງຄົນເຈັບຂອງ
ທ່ານຊ້າບໍ່ຂຶ້ນກັບບໍລິສັດປະກັນໄພໃດໆ, ບໍ່ແມ່ນອົງການ
ໃດໄຮງງານໃດສົ່ງໄປປົວ, ສະນັ້ນບໍ່ມີໃຜຮັບປະກັນວ່າ ນັ້ນ
ແມ່ນຄົນເປັນແນວໃດແທ້. ດີບໍ່ດີໄປຮັບຄົນພວກແນວລາວ
ມາລ້ຽງກ່າບໍ່ຮູ້.

- ໂທ, ມັນຊື່ເປັນປານນັ້ນບໍ່?

- ພອນສຸກຖຽງຄືນດ້ວຍທ່າທິຫມິນປະຫມາດ.

- ເຂົາທຸກ ຍາກ ມັນກ່າບໍ່ຂຶ້ນກັບບໍລິສັດໃດໄດ້ລ່າບໍ່,
ເຂົາພັດບໍ່ມີຜູ້ຊ່ວຍຜູ້ຊູແລ້ວຊື່ເຮັດແນວໃດ ມີອົງການອົງ
ງານໃດສົ່ງໄປປິ່ນໄປປົວໄດ້ແກ່ຜູ້ທຽວໄປຢາມເຂົາຢູ່ໄຮງໝໍ
ກ່າບໍ່ມີຊ້າຫນ້າ.

- ລາວຢຸດຢູ່ຫນຶ່ງຫນຶ່ງ, ກິນນ້ຳລາງດ້ວຍຄວາມຄັ່ງ

ແຄ້ນແລ້ວຈິງເວົ້າວ່າ :

- ອັນເລື່ອງແນວລາວຫັນມັນກ່າແຮ່ງໄກລະບໍ.

ເຂົາມີບັດປະຈຳຕົວ, ມີກາຂອງເຈົ້າຫນ້າທີ່ຢູ່ຄັກແບ່
ມີທັງຊຸສຽງ, ບ້ານເກີດເມືອງບອນຂອງເຂົາຄັກແບ່.

- ໂອ້! ແນວໃດກ່າສຳນັບຫັນແລ້ວ.

- ເພິ່ນຜູ້ດຽວພິຫນ່າ ທີ່ນັ້ງຢູ່ຕັ້ງບວມທາງຟາກໃຕະ
ເບື້ອງນັ້ນທັງເວົ້າທັງເບະຮິມປາກຫົວແຮ່ງ ບາດຫນຶ່ງ, ປະ
ໃຫ້ເຫັນແຂ້ວເຂື່ອງໆບໍ່ອນຄ້ວນປາຊ້ອນຈິມກັນຢູ່ເບື້ອງໃນ.

- ຄົນແບບບໍ່ມີຫົວຕົນປາງບອນແນວນັ້ນ ມັນກ່າຕັ້ງ
ບາກແລ້ວ, ອັນນັກກໍບໍ່ຈັກຊິແກ້ແນວໃດອອກ ມັນບໍ່ແມ່ນ
ຫນ້າທີ່ກົມໃດ.

- ຂ້າພະເຈົ້າເຊື່ອວ່າ ນັ້ນແມ່ນກົມປະຊາສົງເຄາະຊັບ
ດອກ, ຄັນບໍ່ ກ່າບໍ່ມາຫາໃຫ້ມັນແສງເວລາດອກ.

- ພອນສຸກເວົ້າດ້ວງສຽງຂົມຂົນ.

- ເອີ! ກ່າກົມປະຊາສົງເຄາະຫັນແລ້ວ ແຕ່ບໍ່ແມ່ນ
ສຳຫລັບໄວ້ລ້ຽງຜູ້ເປັນແນວຄົນ:ຈັບຂອງທ່ານຫັນ, ອີກ
ຢ່າງຫນຶ່ງຄົນຜູ້ນັ້ນກໍເຂົ້າໃຈບາກຢູ່ ຂ້າພະເຈົ້າເຫັນວ່າ
ທາງທິດແລ້ວທ່ານຄວນສະເຫນີໃຫ້ທາງເຈົ້າຫນ້າທີ່ສືບ

ສວນເບິ່ງຄັກແນ່, ຄັນວ່າແມ່ນຄົນດີແທ້ກ່າໃຫ້ເຂົາສົ່ງຄົນ
ເມື່ອບ້ານເມື່ອເຮືອນໃຫ້. ຄັນບໍ່ ມັນຍັງຊິບາກໃສ່ທ່ານໄດ
ພອນສຸກຮູ້ສຶກຮ້ອນຫນ້າຮ້ອນດາຂັບ ຄືຖືກຕົບຫນ້າຈົນ
ຫມົດແຮງ.

ລາວອົດກັບຄວາມຮ້າງໄວ້; ພະຍາຍາມເວົ້າເທື່ອລະ
ຄວາມດ້ວງສຽງຫນັກໆ :

- ໄອ້! ຄັນຊັບປານນີ້ຂ້າພະເຈົ້າຈິ່ງເຂົ້າໃຈຄັກ.

ລາວລຸກຂັບຫຍັບອອກຈາກຕັ້ງ ແລະ ເວົ້າຕໍ່ :

- ຂ້າພະເຈົ້າຍັງມີວຽກຫລາຍແນວຊັບແຫລະຮູ້ແນວ
ນີ້ ກ່າ ດີ ແລ້ວ. ສ່ວນເລື່ອງເຊັ່ນເຈົ້າຫນ້າທັນນີ້ເຫັນວ່າບໍ່
ຕ້ອງການດອກ. ຂໍລາກ່ອນແຫລະ!

ລາວຈັບມືທັງສອງຈົນນວມຄື ວ່າພອງຂັບຂອງບູ
ວ່າການກົມປະຊາສົງເຄາະແລ້ວ ຫັນຫລັງບ່າງຊື່ອອກໄປ
ດ້ວງບາດຕົນສີຫນັກໆ.

x x
x

ຄຳນັ້ນ; ເວລາສິບເອັດໂມງປາງຫນ້າຫນຶ່ງຄົນໃຊ້ໃບ
ເຮືອນເຄາະປະຕູຫ້ອງພອນສຸກເປັນບາດຜ້າວໆ ແລະ ໃຫ້
ຮູ້ວ່າມີໂທລະສັບຮ້ອງທ່ານໄປໂຮງຫມໍດ່ວນ, ມີເຫດເກີດ

ຂັບຢູ່ຫັ້ນ ລາວຟ້າວນຸ່ງເຄື່ອງ ແລ້ວລົງເຮືອນຂັບລົດພຸ່ງ
ອອກຈາກເດີນບ້ານໄປ...

ຈົນຮອດສີ່ໂມງເຊົ້າຂອງວັນໃຫມ່ ພອນ ສຸກ ຈິ່ງ ກັບ
ເມື່ອຮອດເຮືອນດ້ວງທ່າທິຫງ່ວມເຫງົາ ທີ່ບໍ່ເຄີຍມີມາກ່ອນ
ເລີງ ລາວເຂົ້າໄປໃນຫ້ອງນອນ ອັດປະຕູ ແລະ ໃສ່ໄລຄັກ
ແນ່ແລ້ວໄປນັ່ງຫມູບຫນ້າລົງໃສ່ໄຕະ : ຄືນຜ່ານມານັ້ນ,
ຂັບທອງໄດ້ຂ້າດົນເອງຕາງເສງແລ້ວ. ທ່ານຫມໍຫນຸ່ມຮູ້
ສຶກອຸກອັງຄັງແຄ້ນຈົນຕັ້ງສະຕິບໍ່ທ່ຽງໄດ້ ລາວຄິດອິດົນ
ຂັບທອງ, ຄິດເສງຕາງຄວາມເອົາໃຈໃສ່ຂອງຕົນ ໃນເວ
ລາຜ່ານມາ ຄິດກິນແຫນ່ງ ເພາະແລງວານນີ້ ໄດ້ເລົ່າ
ເລື່ອງໄປກົມປະຊາສົງເຄາະໃຫ້ຂັບທອງຟັງ. ສິ່ງທີ່ພາ
ໃຫ້ລາວອຸກອັງກ່ວາເພິ່ນຫມົດ ແມ່ນຄວາມຕາງຂອງຂັບ
ທອງ ໄດ້ພາໃຫ້ລາວຮູ້ສຶກຜິດຫວັງຢ່າງແທ້ຈິງເປັນເທື່ອ
ທຳອິດຕໍ່ອຸດົມຄະຕິຂອງລາວເອງ.

- ໄທ! ໄລກອັນນີ້ເບາະ.

- ລາວພິມພໍາ ຂັບແຮງສົມຄວນແລ້ວລຸກອອກຈາກ
ຕັ້ງໄປຢືນຢູ່ແປະປ່ອງຢ້ຽມແກ້ວ. ຢູ່ລຸ່ມພຸ່ນ ລົດແມກເຊີ
ແດັດສີດຳຄັນຫນຶ່ງແລ່ນພຸ່ງຫນ້າໄປຢ່າງຟ້າວຟັງ, ປະໃຫ້

ເກີດມີຂໍ້ຝຸ່ນຖືກຂັບຕາມຫລັງ ຈົນພາໄຫ້ເຮືອນຊານຮ້ານ
ຕົກ ແລະ ຜູ້ຄົນທຽວທາງແຖບນັ້ນ ຕ້ອງຖືກເປີເປື້ອນໄປ
ບ້ອນ.

- "ຮີ, ແມກເຊີແດັດພວກຮ້ານນັ້ນອີກບໍ່ຈັກ. ພິເສດ
ມັນນີ້" ພອນສຸກທັງຄິດທັງຫລຽວນຳລິດຄັ້ງນັ້ນໄປຄາວ
ຫນຶ່ງ. ລາວຫັນໃຈໄຫ່ງບາດຫນຶ່ງ ແລ້ວກັບມານັ້ງມິດຢູ່
ບ່ອນເກົ່າ, ເອົາມືທັງສອງເບື້ອງມາຄຳແກ້ມໄວ້ແລະຄິດຄືນ
ເລື່ອງທີ່ເກີດຂຶ້ນກ່ອນນັ້ນທັກເດືອນ :

...ມັນ, ກໍຄືທຸກໆມື້ທີ່ເຄີຍຜ່ານມາຫລັງຈາກທີ່ຫມົດ
ໄມ້ເຮັດວຽກຕອນເຊົ້າແລ້ວ, ທ່ານຫມໍພອນສຸກກໍຂັບລິດ
ກັບເມືອເຮືອນຕາມຖະໜົນວຽງຈັນທີ່ກວ້າງຂວາງນັ້ນ, ລິດ
ຂອງລາວໄດ້ສ່ວນສົນກັນກັບລິດຄັ້ງອື່ນໆ ທີ່ກຳລັງຫລັງ
ກັນໄປ ເປັນຫນ້າອອນຊອນນຳ ແຕ່ພໍໄປຮອດ ໃກ້ສີ່ແຍກ
ບ່ອນຫນຶ່ງ ປະມານຮຸ້ງຫລາ, ລາວຕ້ອງພ້າວປຽບເຄື່ອງ
ຫ້າມດ້ວງຄວາມຕົກໃຈລິດຄັ້ງທາງຫນ້າປຸດຢ່າງບໍ່ຊຸບ່ານ
ກ່ອນ ເຫັນມີເລື່ອງພິດປົກກະຕິ, ລາວຈຶ່ງມອດຈັກລິດໄວ້
ປະພວງມະໄລແລ້ວຫັງບໄປນັ້ງຢູ່ສັນເບື້ອງຂວາປ່ອນ ຫົວ
ອອກສັງເກດເບິ່ງຢູ່ທາງຫນ້າພຸ້ນ, ດຳຫລວດ (ທີ່ຢູ່ວຽງ

ຈົນເຖິງເອີ້ນວ່າເຈົ້າຫນ້າທີ່) ສອງຄົນພາກັນແລ່ນໄປຫາ
ລົດຄັນຫນຶ່ງທີ່ມີຜູ້ຄົນຫນຶ່ງຢູ່ເທິງບຈອດ. ພອນສຸກໄຂດລົດ
ບ່າງອອກໄປຫາບ່ອນທີ່ເກີດເຫດ ແລະ ແຫ້ງໆ ວົງລ້ອມ
ເຂົ້າຈອບເບິ່ງ, ຫົວໃຈລາວເຕັ້ນຜິດຈັ່ງຫວະໄປເມື່ອ ຮູບ
ພາບອັນຫນ້າສັງເກດໄດ້ປະກົດຢູ່ຕໍ່ຫນ້າຫນ້າ: ຄົນຜູ້ຫນຶ່ງ
ຂ້າວເປັນພໍ່ເຮືອນແລ້ວ, ນຸ່ງເຄື່ອງຮຽບຮຸ້ງສົມຄວນ, ກຳລັງ
ບອນຟຸ່ມເລືອດຢູ່ກ້ອງລົດແມກເຊີແດັດ 661 ສີດຳທີ່ມີຄົນ
ອາເມລິກາສຳຫນັບຢູ່ທາງໃນ, ຕຳຫລວດລາວສອງຄົນ
ທີ່ຕິດອາວຸດ ແລະ ປອກດາວຄັກແນ່ກຳລັງປິ່ນເບິ່ງບັດປະ
ຈຳຕົວຂອງທ່ານຕ່າງປະເທດ ຜູ້ນຶ່ງຢູ່ຕັ້ງທາງຫນ້າແປະ
ປະຕູເບື້ອງຂວາ, ເພິ່ນຜູ້ນຶ່ງກຳລັງນຶ່ງສູບຢາຢູ່ຢ່າງເສີງມັ່ງ
ຄືສ່ຽວທັງສາມຂອງເພິ່ນໃນລົດຄັນນັ້ນ ປະມານສອງນາທີ
ຜ່ານໄປ, ຕຳຫລວດຜູ້ຫນຶ່ງຍິ່ນບັດແຂງໆສີດຳສັ່ງໃຫ້ທ່ານ
ຜູ້ເປັນເຈົ້າຂອງມັນ, ແລ້ວພ້ອມຫມູ່ຂອງຕົນປິ່ນກົງຄຳນັບ
ບາດຫນຶ່ງຢ່າງຖືກລະບຽບ. ຫລັງຈາກນັ້ນສ່ຽວຕຳຫລວດ
ທັງສອງກໍຟ້າວພາກັນຫງັບໄປ ກໍ່ມີລົງດຶງເອົາຜູ້ທີ່ຖືກ
ເຄາະຮ້າງອອກໄປປະໄວ້ແຄມຖະຫນົນ ແລະກົງຫລັງຂອງ
ລົດແມກເຊີແດັດນັ້ນກໍຄ່ຽງ ລົງຜ່ານວົງເລືອດທີ່ກົງຫນ້າ

ຂອງມັນສ້າງຂຶ້ນແລ້ວກຶ່ງຕໍ່ໄປຕາມຖະຫນົນ, ປຸ່ງໃຫ້ເກີດ
ມີເລືອດແດງເປັນສາຍຕິດຕາມໄປນໍາຫລັງ.

ແຕ່ສາຍເລືອດນັ້ນກໍບໍ່ແກ່ຍາວໄປຮອດໃສ່ ບ້ອນຂຶ້ນຜຸ່ນທີ່
ປົກຕາມຖະຫນົນວຽງຈັນຢູ່ນັ້ນໄດ້ຫຸ້ມໄປໂອບເອົາກົງທັງສີ
ຂອງລົດຄັນນັ້ນໄວ້ຈົນບໍ່ມີຜູ້ໃດຈະຄິດໄດ້ວ່ານັ້ນແມ່ນລົດ ທີ່
ຫາກໍຢຽບຄົນມາຖ້າບໍ່ໄດ້ເຫັນເຫດການນັ້ນກັບຕາ.

ທ່ານຫມໍພອນສຸກຢືນເບິ່ງຕາມລົດສີດໍາຄັນນັ້ນຈົນມັນ
ແວະເຂົ້າຖະຫນົນເສຍອັນ ແລ້ວຈຶ່ງບ່າງກັບ ມາ ຫາ ລົດ
ຂອງຕົນ, ລາວຕິດຈັກລົດຂຶ້ນລ້ວງທ່າທີ່ບໍ່ພໍໃຈປານໃດຫັກ
ພວງມະໄລໄປທາງຂວາແລ້ວກົງລົດທັງສີກໍຄ່ຽງ ແລ່ນໄປ
ປຸກຈືກຢູ່ແຄມຖະຫນົນບ່ອນມີຜູ້ຄົນຢືນຫຸ້ມຢູ່ຫນ້າ.

ລາວອອກຈາກລົດໄປ, ຖອດເອົາບັດປະຈຳຕົວຈາກ
ຖົງຫລັງມາຍື່ນໃຫ້ດໍາຫລວດຜູ້ຢືນພົ້ນຄວນປາຢູ່ມ່ຽງຫນ້າ,
ແລ້ວເວົ້າຫຍິບຫຍິບດ້ວງສຽງບໍ່ແຮງປານໃດ. ດໍາຫລວດ
ຜູ້ນັ້ນ ອ່ານລວາດເບິ່ງບັດປະຈຳຕົວຂອງທ່ານຫມໍຫນຸ່ມ,
ແລ້ວຍື່ນສັງຄົມພ້ອມທັງຈັບມືລາວດ້ວງທ່າທີ່ຂອງຜູ້ໃຊ້ກ
ດີໄດ້ພົ້ນມືພົ້ນຕົນໄປໃນຄາວດຽວ, ລົດສີຫມື່ນໆຂອງພອນ
ສຸກກໍຄ່ຽງ ແລ່ນໄປພາງໃຕ້ສາຍຕາແປກປະຫລາດຂອງຜູ້

ຄົນທີ່ປົບຈຸ້ມກັນຢູ່ບ່ອນຫາກໍເກີດເຫວ, ລົດຄັນນັ້ນແວະ
ຂວາ, ແວະຂວາອີກເທື່ອຫນຶ່ງແລ້ວມຸ່ງຫນ້າໄປຫາຖະໜົນ
ທີ່ມີ ໂຮງຫນ່ວຍດົວ ຂອງຜູ້ກຳລັງຈັບພວງມະໄລຢູ່ນັ້ນ.
ໃນລົດຄັນນັ້ນ, ຜູ້ຖືກເຄາະຮ້າງບອນມິດຢູ່ຕັ້ງທາງຫລັງໂດງ
ບໍ່ຮູ້ກ່ອນເລີຍວ່າຫລັງຈາກນັ້ນພຽງສາມສິບນາທີ ຂາແຄ່ງ
ທັງສອງເບື້ອງ ທີ່ອາບເລືອດໄປນັ້ນ ຈະຖືກຕັດຖິ້ມແລ້ວ
ເຂົາຈະກາງເປັນຄົນຂາກຸດໄປຈົນເທົ່າສິບຊົດ...

ທ່ານຫນ້າຫນຸ່ມຫລັບຕາເຂົາ ຄືປະກົດລົມຮບພາບໃນ
ຫ້ອງຜ່າຕັດຂອງລາວໄປ, ໃນນັ້ນ ຂາແຄ່ງທີ່ມຸ່ມໄປທັງ
ສອງເບື້ອງຂອງຂັບທອງ ໄດ້ຖືກຕັດອອກໄປວາງໄວ້ເທິງ
ພາບໂລຫະທີ່ປຸງດ້ວຍແພຂາວສະອາດ.

"ໂທ! ໂຕເປັນຜູ້ຕັດຂາເຂົາ, ໂຕໄປຂ້າເຂົາຊ້າແມ່ນແທ້
ປະໂຫ້ເຂົາຕາງຢູ່ແຄມທາງຫນ້າສາກຳຊີບໍ່ເຖິງປານນີ້ໂຕໄປ
ປົວຄົນແຕ່ພັດແມ່ນຂ້າຄົນ, ແມ່ນຜູ້ຝັງຄົນທັງດິບ" ຄືຂັບ
ທອງເວົ້າມັນນັ້ນເປັນຫຍັງມາເປັນແນວນີ້?

- ໂທ! ໂລກເບົາເຫມັ້ນ, ໂລກຊົ່ວຊ້າ, ໂລກປ່າເຖືອນ.
ຢາກເຮັດແນວດີກໍກາງເປັນແນວຊົ່ວ, ຢາກສ້າງບຸນພັດກາງ
ເປັນສ້າງບາບໂລກນັ້ນມັນມາໝຸດຫມັດເອົາແທ້: ຢາກມີຊີ

ວິດຢູ່ແຕ່ຈຳເປັນຕ້ອງຕາງ, ຄັນບໍ່ຕາງມັນກ່າຊິບໍ່ແລ້ວແທ້
ນີ້, ຢູ່ກ່າຄືຕາງຈັກຊິຢູ່ກິບຫັງ... ຂັບທອງ

ລາວຫມູ່ບໜ້າລົງໃສ່ສອງຝາມືທ້ແບຢູ່ເທິງໜ້າໂຕະ
ຫັນ ແລະ ໃນຄາວໜຶ່ງເລິງເງິງໜ້າຂັບໄຂລິບຊັກໂຕະອອກ
ແລ້ວຖອດເອົາຈິດໜາງສະບັບໜຶ່ງ ຢູ່ພັນຕັບຈິດໜາງບັກ
ໜາງອອກມານັ້ນ ແມ່ນຈິດໜາງ ຂອງຫມູ່ເກົ່າ ທີ່ຮຽນນຳ
ກັນຢູ່ຝະລັ່ງ ຂຽນຝາກມາກ່ອນທີ່ເຂົາ ຜູ້ນັ້ນ ຈະກັບຄືນປະ
ເທດແຕ່ບໍ່ແມ່ນມາວຽງຈັນນີ້, ໜ້າຝາກຂອງໜ້າພອນຫຍຸ້ງ
ເຂົາ ຂົນຄົວທັງຄູ່ຂອງລາວກໍ່ຫຽບເຂົ້າຫາກັນ ແລະ ສຽງ
ຫັນໃຈຂອງລາວກໍ່ຄືວ່າຄ່ຽງລົງຊັກໄຊ້ ເມື່ອອ່ານຈິດໜາງ
ກ້ານນັ້ນ, ໜ້າທີ່ສື່ຂອງຈິດໜາງຂຽນວ່າ:

ພອນສຸກ ທີ່ຮັກແພງ, ເຮົາຮູ້ດີວ່າເພື່ອນອາດຈະບັງບໍ່
ທັນເຂົ້າໃຈເຮົາໄດ້ໃນວັນນີ້, ແຕ່ເຮົາຫວັງຕໍ່ສິ່ງນັ້ນໃນວັນ
ຫນ້າ, ອາດຈະມີ ມື້ຫນຶ່ງໃນຕໍ່ຫນ້ານີ້ເພື່ອນຈະເຫັນ ວ່າ
ເຮົາໄປຕາມທາງທີ່ຖືກ ແລະ ເພື່ອນກໍ່ຈະໄປຕາມທາງ
ເສັ້ນນັ້ນຄືກັນ ຖ້າຄິດໃຫ້ຄົກແນ່ແລ້ວ ເພື່ອນຈະເຫັນວ່າ
ເສັ້ນທາງຊ່ວງນວນມະນຸດພັນຈາກຄວາມຕາງທັບສົມເຫດ
ສົມພົນນັ້ນບໍ່ແມ່ນວິຊາແພດ, ແຕ່ຫາກແມ່ນວິຊາຫນຶ່ງ

ອີກທັງໃຫ້ກ່ວານັ້ນ, ສັກສິດກ່ວານັ້ນຄື: ເຮັດການປະຕິ
ວັດ. ເວລາໃດເຮົາກໍຫວັງດີຕໍ່ເພື່ອນ ແລະ ເຊື່ອວ່າເພື່ອນ
ບັງຄັງມີອຸດົມຄະຕິທີ່ຫນ້າສັບລະເສີບ. ຈົ່ງບົກອຸດົມຄະຕິ
ຂອງເພື່ອນຂັບສູ່ລະດັບສູງຂອງມັນແລ້ວເພື່ອນ ຈະບໍ່ມີຜິດ
ຫວັງໃນຊີວິດ.

ເຮົາຫວັງສະເໝີວ່າເພື່ອນຈະຄິດຄົບໃຫ້ຄັກແບ່ກ່ວາ
ເກົ່າ ບົນພື້ນຖານສະພາບຕົວຈິງຂອງປະເທດເຮົາ, ແລ້ວ
ຈະເຫັນໄດ້ວ່າ ຄວນດໍາເນີນຊີວິດໄປຕາມເສັ້ນທາງໃດຈິ່ງ
ຈະຖືກຕ້ອງ.

ມ້ວນທ້າງຈົດໝາຍກ່າວນັ້ນ, ຜູ້ຂຽນບັງໃຫ້ຮູ້ອີກວ່າເຂົາ
ກັບເມື່ອປະເທດເທື່ອນພ້ອມຫມູ່ອີກທ້າຄົບຊຶ່ງກໍລ້ວນແຕ່
ແມ່ນຜູ້ລຽເຄີງກັບພອນສຸກທັງນັ້ນ.

ລາວຈັບຈົດໝາຍຢູ່ໃນມື ແລະ ເຫລືອດຕາເບິ່ງອອກ
ໄປທາງປ່ອງຢ້ຽມ. ແສງສະຫວ່າງຂອງວັນໃຫມ່ໄດ້ເຮັດ
ໃຫ້ທ້ອງຟ້າວຽງຈັບພັນຈາກຄວາມມືດມົນ ຂອງຄົນທີ່
ຜ່ານມາລົດແມກເຊີແດັດສິດໍາຄັນຫນຶ່ງ ແລ່ນກາງໄປຢ່າງ
ຟ້າວຟ້າງຢູ່ລຸ່ມພື້ນ ແລ້ວຂຶ້ນວຽງຈັບກໍຫມຸ່ມກັນເປັນກຸ່ມ
ຕາມໄປເຮັດໃຫ້ເຮືອນຊານຮ້ານຕືກ ແລະ ຜູ້ຄົນແຖບ

ນັ້ນຕ້ອງເປີເປື້ອນໄປບ້ອນ.

ພອນສຸກ "ຮ" ນຳລິດຄັນນັ້ນບາດຫນຶ່ງ ແລ້ວເງິງ
ຫນ້າຂຶ້ນ, ສົ່ງແສງດາເບິ່ງຊື່ໄປທາງໄກໆ ພັ້ນ; ບ່ອນຫນ້າ
ແສງດາເວັ້ນກຳລັງພຸ່ງອອກມາ ແລະ ຈະຄົງສົ່ງແສງສະ
ຫວ່າງຂອງມັນໄປຮອດທຸກຈອກທຸກແຈ, ແລ້ວວຽງຈັນນີ້
ກໍຈະໄດ້ເຮືອງຮຸ່ງຂຶ້ນຢູ່ພາຍໃຕ້ດາເວັ້ນດວງນັ້ນ. ທ່ານຫມໍ
ຫນຸ່ມໄຂປ່ອງຢ້ຽມວາມືອອກກ້ວາງໆ ແລ້ວຫນ້າໃຈບາດ
ບາວເອົາອາກາດອັນສົດໃສ ຂອງວັນໃຫມ່ທີ່ຫລັງກັບເຂົາ
ມາໃນຫ້ອງນອນອັນຫມຸດຫມັດໃຈຂອງລາວ ໃນຫວ່າງກິ
ນ.

ນ້ຳຕາຊາວອົບພະຍົບ

ໂດຍ: ພັນດິດ

ໃບປິຕຸພູມອັນແສນຮັກ ຂອງພວກເຮົານີ້ ມີຫລາຍຮຸ້ງ
ຫລາຍພັນຄອບຄົວທີ່ໄດ້ຮັບນາມຢ່າງ ບັງອາດວ່າເປັນ "
ຊາວອົບພະຍົບຫລົບໄພ " ແນ່ນອນແລ້ວບັນດາຄອບຄົວ
ຫລືບຸກຄົນທີ່ໄດ້ຮັບນາມໃຫມ່ນີ້ ຍ່ອມຈະມີການຜັນແປໃນ
ຊີວິດຕັ້ງຮຸ້ງແປດພັນປະການ, ສົງຄາມໄດ້ບັງຄັບໃຫ້ຊີວິດ
ຂອງພວກເຂົາເຈົ້າຈຳຕ້ອງກາງເປັນຄົນພັດເຊຍະເນຈອບ
ທີ່ສູນເນື້ອປະດາຕົວເຂົ້າຂາດແລງແກງຂາດໜ້າຫາເຊົ້າກິນ
ຄໍ່າມີອຸ້ມໜ້າບໍ່ແຈ້ງຫລັງ, ຟາງນ້ຳຕາອົບພະຍົບຄອບຄົວ
ໄປອາໄສຢູ່ໃນແຄມນາຮົກເມືອງຄົນທີ່ບໍ່ເພິ່ງປາດຖະໜາ.

ຄອບຄົວລູງປີ ກໍແນ່ນອນຄອບຄົວໜຶ່ງທີ່ຕົກຢູ່ໃນກໍລະນີ
ແບບນີ້ລະ! " ຄ້າງອົບພະຍົບຫລົບໄພ " ບ້ານ " ກ " ເຂດ

ທ່າງ່ອນໄດ້ເປັນບ່ອນເລີ່ມຕົ້ນ ຊີວິດອັນລຳບາກບາກແຄ້ນ
ຂອງຄອບຄົວເຂົາ ມາຮອດດຽວນີ້ຄື ຈັງວ່າກະທ່ອມນັ້ງທີ່
ຄອບຄົວລຸງປ່ອາໄສຢູ່ອ່າວສີໃຫ່ງໆ ຂຶ້ນແດ່, ຄົນໃນຄອບຄົວ
ແລະ ຊາວບ້ານຕ່າງກໍບໍ່ໄດ້ໃຫ້ຄວາມສົນໃຈໃນການປ່ຽນ
ແປງຈັກເລັກນັ້ງຄື ແນວນັ້ງກໍບໍ່ອ່ອນວ່າກະທ່ອມນັ້ງ ໄດ້ຂຸດເບື້ອ
ເຖືອໜັງລຸງປ່ອາໄສກິນເກືອບຈະໝົດແລ້ວ. ມີຫລາງເທື່ອໃນ
ຄວາມພະຍາຍາມສ້ອມແປງກະທ່ອມນັ້ງຫລັງນີ້ ລຸງປ່ອາ
ເປັນໄຂ້ເປັນເຈັບ ແຕ່ລຸງບັງຕ້ອງໄດ້ສູ້ທົນກັບຄວາມອຶດຫິວ
ອຶກ, ລຸກ ແລະ ແມ້ງຂອງລຸງປ່ອາໄດ້ອ່ອນວອນໃຫ້ລຸງພັກຜ່ອນ
ແຕ່ລຸງກໍບໍ່ອ່ອນປະຕິບັດການ, ລຸງຄິດວ່າຖ້າຊັກຊ້າໄປມີ
ໜັງຄອບຄົວຂອງລຸງປ່ອາບັງຈະຕ້ອງສູ້ທົນ ຢູ່ກັບແດດ
ແລະຝົນໄປອຶກມີໜັງ, ບາດເຖິງຍາມຝົນລຶນມາແລ້ວຈະໃຫ້
ລຸກແມ້ງໄປອາໄສຢູ່ໃສຢູ່ກ້ອງລ່າງຂອງໃຜ? ລຸງປ່ອາຈຳພາບ
ຂອງຕອນແລງວັນໜັງໄດ້ດີ ວັນນັ້ນກໍແມ່ນ ວັນທີ່ຊາວ
ພວນພວກລຸງ ໄດ້ອົບອະຍົບລົງມາຮອດຄ້າງ ອົບພະຍົບ
ບ້ານ " ກ " ເປັນນີ້ທຳອິດນັ້ນລະ! ໃນຕອນແລງຂອງວັນ
ນັ້ນຊາວບ້ານຕ່າງກໍບັງ ບໍ່ທັນໄດ້ກິນແລງໝົດຊ້າ ຝົນຫ່າ
ໃຫ່ງກໍໄດ້ທຸ້ມເທລົງມາໂດງແຮງຈົນເຮັດໃຫ້ກູບຂອງ ຊາວ

ອົບພະຍົບທີ່ມຸງຄ່ວງແພຢາງ ແລະ ໃບຕອງປຸກຢາງກັນ
ຢູ່ນັ້ນແພພັງໝົດ ສຽງເນືອງນັ້ນຂອງຊາວບ້ານກໍໄດ້ພົດສະ
ໜັ່ນຂັບປານສຽງຂຽດຮ້ອງມີຫລາງຄອບຄົວໄດ້ຫອບເຄື່ອງ
ຂອງໄປອາໄສຢູ່ນ້ຳກ້ອງລ່າງເຮືອນຂອງຊາວບ້ານທີ່ຢູ່ໃກ້ໆ
ຫັ້ນມີຫລາງເຮືອນເຂົາເຈົ້າກໍເອົາໃຈໃສ່ແທ້ຜູ້ເພີ່ມມີມະນຸດ
ສະທ້າແດ່ເພີ່ມກໍໄດ້ເອົາເດັກນັ້ນຫລື ແມ່ລູກອ່ອນຂັບ
ຢູ່ເຮືອນຂອງເຂົາຫລືບາງທີ່ຜູ້ເພີ່ມມີເຮືອນກໍວາງແດ່ ເພີ່ມ
ກໍຮັບເອົາຕັ້ງ ໒-໓ ຄອບຄົວແຕ່ບາງມີຄອບຄົວເຈົ້າຂຽນມຸມ
ບາງຢູ່ບໍ່ນັ້ນທີ່ໜ້າລັງກຽດ ພວກເຂົາໄດ້ຖື ຊາວອົບພະຍົບ
ຕໍ່າກວ່າຊີວິດຂອງສັດລ້ຽງເຂົາຊ້າ, ເຂົາບໍ່ບອມໃຫ້ຊາວອົບ
ພະຍົບໄປອາໄສຢູ່ກ້ອງລ່າງໄດ້ອ້າງເຫລດຜົນວ່າ " ໄກ່ຈະ
ບໍ່ເຂົ້າຄອກ " ມັນຈະເນືອງນັ້ນ ແລະ ອື່ນໆ ອີກ... ລຸງປຸ່ມ
ບອມໃຫ້ພາບເຫລົ່ານີ້ເກີດມາສູ່ຄອບຄົວ ຂອງດົນເປັນຄັ້ງ
ທີ ໒ ອີກສະນັ້ນລຸງຈິ່ງບອມທົນຕໍ່ອຸປະສັກທຸກສິ່ງທຸກຢ່າງ
ເພື່ອຄ່ຽງ ປົດເປື້ອງຄວາມທຸກຈົນອອກຈາກຄອບຄົວຂອງ
ເພີ່ມ, ມີຫລາງເທື່ອລຸງປຸ່ມໄດ້ຫາຫນໍ່ໄມ້ ແລະ ຜັກບາງ
ຕ່າງໆ ເປັນອາຫານສຳລັບລ້ຽງຊີບ, ເພີ່ມໄດ້ປະຕິເສດບໍ່
ຮັບເອົາເຂົ້າແກງຖ້ວງນັ້ນໆ ທີ່ລຸກ ແລະ ແມ້ງຕົກແຕ່ງໃຫ້,

ລູງປໍເຄີງເວົ້ານໍາແມ້ງເລື່ອງໆ ວ່າ :

ເງິນທີ່ບັງເຫລືອບໍ່ພໍເທົ່າໃດຮຽນໄປ ກໍຊອກຫາຊື້ເຂົ້າ
ມາໄດ້ດ້າມເລັກນັ້ງກໍຄວນປະຫຍັດໄວ້ ໃຫ້ລູກກິນສ່ວນຂໍ້ນີ້
ຫ່ຽງກໍກິນໄປ !

ວັນເວລາໄດ້ໝູນວຽນໄປໄວປານລົມພັດ ແຕ່ໃບແຕ່ລະວິ
ນາທີ່ແຫ່ງການໝູນວຽນປ່ຽນໄປຂອງເວລານັ້ນເໝືອນກັບ
ວ່າມັນໄດ້ຈ່ອງດຶງເອົາໄຊກຊາດາກໍາ ແຫ່ງຄວາມທຸກຈົນ
ຂອງຄອບຄົວລູງປໍ ໃຫ້ໜັກລົງຊັກໄຊ້ ຊັບສົມບັດທີ່ບັງ
ເຫລືອຢູ່ບາງເລັກນັ້ງ ກໍໄດ້ຈັບຈ່າງຂາງກິນຫຍິດແລ້ວຈະ
ອາໄສກໍການຊ່ວງເຫລືອຂອງ " ລັດຖະບານ " ກໍພໍສໍານັ້ນ
ແຫລ້ວຈະມີຫ່ຽງ ພໍຈະມາຊົດຊ່ວງເອົາຊີວິດຂອງຄອບຄົວ
ລູງປໍໄວ້ຕໍ່ໄປອີກ. ບໍ່ອນຄວາມຫົວໄຫງ ແລະເຮັດວຽກເຫລືອ
ບໍາກໍວາແຮງໄພລບາຮອດມັນຮ່າງກາງຂອງລູງປໍ ທີ່ລູງອຸ່ງ
ລຸ່ງຊຶ່ງຜູ້ຄົນທັງຫລາຍເຄີງເອີ້ນເພິ່ນວ່າ " ພໍ່ເຖົ້າລູງ " ນັ້ນກໍ
ຈ່ຽງຜອມລົງປານຂຽດຢ້າງ, ລູງປໍຮູ້ດີວ່າມັນເພິ່ນພໍສໍານ, ມີ
ຫນ້າເພິ່ນອາດຈະແຫ້ງກະແດ້ງກໍວານີ້, ແຕ່ລູງກໍບັງດີໃຈ
ເພາະເພິ່ນບັງຄິດເຖິງລູກຄິດເຖິງນາງໄພສອນຄິດເຖິງບັກ
ຫລ້າແດງ ແລະ ໂດງສະເພາະກໍແມ່ນຄິດເຖິງນາງບົວ

ພອນທີ່ພວມມີຊີວິດດີສູ່ຢູ່ທາງເມືອງພວນພຸ້ນ ! ພວກ
ລູກເຫລົ່ານີ້ຈະແກ້ແຄ້ນແທນພໍ່, ພວກເຂົາມີອາບາຄິດ,
ອາບາຄິດອັນສວງງາມ ຂອງປະເທດລ້ານຊ້າງ ບັງລ່ຄຽ
ພວກເຂົາຢູ່.

x x
x

ສາງລົມອ່ອນໆ ໃນບາມເຊົ້າໂຊງພັດມາເປັນຮູດໆ
ຕ້ອງກັບຊາງຄາທ້າວທໍາໃຫ້ເກີດສຽງດັງແຊດ...ໆ... ມ່ານ
ນ້ຳໜອກອັນດົກໜາ ໄດ້ປົກຄຸມໄປທົ່ວທັງພຽງ ວຽງຈັນ
ເປັນຫລືບໆ. ສວາງສົມຄວນດວງດາເວັນສີແດງຈຶ່ງຄ່ຽງ
ໄພ່ຂຶ້ນແບບສະໜິດຢູ່ກັບຂອບຟ້າສີຄາມ ທາງທິດບົວລະ
ພາແຜ່ແສງລັດສະໜີຜ່ານແມກໜອກ ລົງມາສູ່ພູມີພາກ
ເປັນສີມົວໆ, ມັນໄດ້ເປັນສັນຍາລັກເຕືອນວ່າລະດູໜາວໃກ້
ຈະໝູນວຽນມາເຖິງອີກຄັ້ງໜຶ່ງແລ້ວ, ໃນບາມນີ້ຕາມປົກ
ກະຕິແມ່ນບາມທີ່ ຊາວບາເມືອງພວນມີຄວາມສຸກທີ່ສຸດ
ພວກພໍ່ເຊົ້າແມ່ນາງພວກບ່າວບາງສາວ ຕ່າງກໍໄດ້ມີໄອ
ກາດທ້າທາງກັບທໍາການແກ້ບກ່ຽວເຂົ້າ ໃນທ່າມກາງແສງ
ແດດອ່ອນຢູ່ທັງບາອັນມະຫາສານ ດ້ວງຄວາມເບີກບານ

ມ່ວນຊື່ນຮອດບາມຕາເວັນລົງແລງ ມາພວກຜູ້ບໍ່າວນາງ
ສາວກໍໄດ້ເກາະແຂນກັບບ່າງທ່ຽວຊົມທຳມະຊາດທົ່ງພຽງ
ປູ່ກ້ອງຮົ່ມແປກຫລື ບາງພ່ອງກໍພ້ອມພາກັບບ່າງທ່ຽວ
ຊົມສວນໝາກກ້ຽງ ໝາກຈອງ ທີ່ກຳລັງເປັ່ງ ອະນຸພາບ
ແຫ່ງຄວາມຫວານ ຊຶ່ງນຳພົນມາສູ່ຊາວຜູ້ອອກແຮງງານ
ເມືອງພວນ ດ້ວງຄວາມອອນຊອນຈິດ, ພາບເຫລົ່ານັ້ນມັນ
ແມ່ນວິນຍານອັນມີຊີວິດຊີວາທີ່ໄດ້ລ່ຽງຊີວິດ ແລະ ຈິດໃຈ
ຂອງຊາວເມືອງພວນ ໃຫ້ມີຄວາມຮັກຊາດ ຮັກພູມລຳເນົາ
ຂອງຕົນມາຕັ້ງແຕ່ດຶກດຳບັນພຸ້ນ ! ແຕ່ມາບັດນີ້ ແມ່ນໃຜ
ນໍ້ມາເຮັດໃຫ້ທົ່ງພຽງ ເມືອງພວນມີຄວາມງຽບເຫງົາ ?
ແມ່ນໃຜນໍ້ ມາກໍກຳທຳເວນ ໃຫ້ຊາວເມືອງພວນໄດ້ຮັບ
ຄວາມທຸກຍາກຫມາກແຄ້ນເຖິງພຽງນີ້ ! . . .

ລູກບໍ່ສຳນຶກໃນໃຈແລ້ວກໍຕອບຕົນເອງວ່າ :

- ບໍ່ ... ບໍ່ແມ່ນດອກທົ່ງພຽງ ເມືອງພວນບັງບໍ່ທັນ
ງຽບ, ຕົ້ນເຂົ້າຕົ້ນໝາກກ້ຽງ ໝາກຈອງ ໝາກຄາງ ແລະ
ພົນລະປູກອື່ນໆ ກໍບັງຄົງປົ່ງໜໍ່ອອກໃບຂຽວອຸ່ມທຸ່ມປະ
ດັບທົ່ງພຽງເມືອງພວນໃຫ້ສວງງາມປູ່ຄືເກົ່າ, ແນ່ນອນ
ດ້ວງນ້ຳມື ຂອງພວກເພັດຊະຄາດ ບ້າເລືອດກະຫາງສົງ

ຄາມ, ທ່າມະຊາດເມືອງພວນສ່ວນຫນຶ່ງອາດຈະຖືກທຳ
ລາງ, ຊາວເມືອງພວນຈຳນວນຫນຶ່ງອາດຈະສັບຊີວິດໄປ
ຫລື ອາດຈະຕົກທຸກໄດ້ບາກຄື ສູ່ມັນ ລະ !

ແຕ່ເດັດຂາດມັນບໍ່ສາມາດຈະມາທຳ ລາງ ຈິດ ໃຈ ຮັກ
ຊາດຮັກບ້ານເກີດເມືອງບອນ ຂອງປະຊາຊົນຊາວເມືອງ
ພວນໃຫ້ສຸບເສັ້ງໄປໄດ້, ຊາວເມືອງພວນບັງເປັນຫມັ້ນເປັນ
ແສນໄດ້ອຸທິດ ແລະພວມສືບຕໍ່ອຸທິດຕົນເພື່ອການຕໍ່ສູ້ຢູ່ຕໍ່
ໄປກວາດລ້າງພວກຂ້າງຊາດເຮັດໃຫ້ແຜ່ນດິນ ເມືອງພວນ
ໄດ້ກັບຄືນມາສູ່ອ້ອມອົກຂອງ ປະ ຊາ ຊົນ ຊາວ ເມືອງພວນ
ຢ່າງແທ້ຈິງ.

- ລຸງປ່ຶງຄິດເຖິງເລື່ອງນີ້ເທົ່າໃດ ພາບແຄ້ນແຫ່ງ
ຄວາມຫລັງທີ່ຝັງຢູ່ໃນສ່ວນເລິກຂອງຫົວໃຈກໍໄດ້ທະ ບານ
ອອກມາສູ່ຮ່ວງນິກຄິດຂອງລຸງປ່ຶງອີກຄັ້ງຫນຶ່ງ.

- ຄຳຄືນຂອງວັນຫນຶ່ງເດືອນມິດປານກຳດາ ເດິກບໍ່
ພໍເທົ່າໃດລຸກເມັງ ແລະຊາວບ້ານຕ່າງກໍນອນງຽບສະຫງົດ
ບັງແຕ່ແສງໄຟໄຫມ້ໄມ້ແປກຂອງລຸງປ່ຶງຜູ້ດຽວທີ່ໃສ່ມອງໆ
ຢູ່. ຫລັງຈາກສາມແລ້ວໆ ລຸງປ່ຶງກໍຈັບເອົາກິດຕອກມາມັດ
ກັນກະຕ່າຂັບຫຼັງໄວ້ຄ່ວນວ່າຈະເຂົ້າບອນ ແຕ່ບັງເອີນສຽງ

ປືນບັດທໍາອິດກໍໄດ້ວັງຂຶ້ນຢູ່ຫົວບ້ານ ລຸງປ່ຳຟ້າວມອດໄຟ
ຕິດຕາມເບິ່ງເຫດການ. ຈາກນັ້ນສຽງປືນນັ້ງໃຫຍ່ສົມທົບ
ກັບສຽງໝາເຫ້າ ແລະ ສຽງເດັ່ນແລ່ນຂອງຄົນກໍດັງອີກກະ
ທົກຂຶ້ນລຸງປ່ຳຕົກໃຈວາບຫມົດແຮງ.

- ໂອງຕາງ! ທະຫານຂຶ້ນວັງປາວໄດ້ມາເຖິງແລ້ວ!

- ລຸງປ່ຳຟ້າວໂຕເຂົ້າສ້ວມປຸກລຸກປຸກເມັງລຸກກຽມລະ
ວັງໄຟ.

- ໃຜບໍ່ປາກຕາງໃຫ້ລຸກມາເດີ! ທະຫານສັດຕູບັກໜຶ່ງ
ຮ້ອງແຜດຂຶ້ນຫມົດແຮງ ພ້ອມນັ້ນກໍມີສຽງປັ້ງດໍາຕະພິດ
ຕະພິ, ທົ່ວບ້ານໄດ້ຕົກຢູ່ໃນສະພາບເດືອດຮ້ອນຢ່າງ ກະ
ທັນຫັນ ສຽງຄາງ ສຽງຮ້ອງໄຫ້ຂອງຊາວບ້ານກໍເລີ່ມດັງ
ພິດສະໜັບຂຶ້ນ ແກມກັບສຽງນາບຂູ່ ແລະ ທຸບດີ ຂອງ
ພວກແພັດຊະຄາດເປັນບົນ...ໆ...

- ບັກຈ່າເອກ ຄໍາແສບ ຖືໄດ້ນໄຟ ບັກໃຫຍ່ ໂດດຂຶ້ນ
ເຮືອນລຸງປ່ຳພ້ອມທັງຮ້ອງທ້າທາງວ່າ:

- ບັກເຖົາເຮືອນນີ້ລຸກແມ້ຄັນບໍ່ປາກຕາງ, ຫລ້າແດງ
ສະເດີດຕົນ ແລ້ວຮ້ອງໄຫ້ຂຶ້ນທັນທີ ລຸງປ່ຳລຸກມາໄຂປະຕູ
ຄິດວ່າຈະຖາມນັ້ນໂດງດີ ແຕ່ກໍຖືກລາກແຂນແກ່ລົງເຮືອນ

ພ້ອມທັງເວົ້າວ່າ:

- ໄປໂຮມປູ່ກາງເດີນພຸ້ນຄັນບໍ່ປາກດາງ! ໄດ້ບິນແລ້ວ
ບໍ່? ລຸກເມງເຈົ້າປູ່ໃສ?

- ໂດງ! ຂ້ານັ້ງຍັງບໍ່ທັນຮູ້, ປູ່ເທິງເຮືອບໜັ້ນແຫລ້ວ!
ໄດ້ບິນເຫດຮ້າງເກີດຂຶ້ນຄືແນວນີ້ ນາງໄພສອນ ແລະ
ແມ່ ກໍ່ຟ້າວອຸ້ມເອົາຫລ້າແດງ ແລະ ຫຸບຫອບເອົາເຄື່ອງ
ຂອງທີ່ຈຳເປັນຈຳນວນໜຶ່ງແລ້ວກໍ່ລົງເຮືອນໄປ ... ຊາວ
ບ້ານໄດ້ພາກັນຫລັ່ງໄຫລ ໄປເຕົ້າໂຮມປູ່ກາງເດີນໃບທ່າມ
ກາງສຽງຮ້ອງໄຫ້ຢ່າງຫນ້າສັງເກດ. ບັກຮຸ່ງເອກເປົາລິຂັດ
ປືນສັບເຕືອນເຕະເຊະ ມືຖືໄມ້ແສ້ແກ່ວງວິດໆ ປືນເຮັດຂາ
ຈ່າງຈະ ປູ່ກາງເດີນໃບໃຈກາງວົງລ້ອມ ຂອງທະຫານ
ເສືອປ່າ, ມັນສັກສາງຕາອັນຄົມແຫລມ ລວາດຫນຶ່ງກວດ
ເບິ່ງປະຊາຊົນແລ້ວ ກໍ່ອອກຄຳສັ່ງ ໃຫ້ທະຫານບັງຄັບ
ເອົາປະຊາຊົນອອກຈາກບ້ານ.

- ໂອງ! ອາດບາເຢິງ ຂ້ານັ້ງຂໍນຳທ້ອນ ຂ້ານັ້ງຂໍເມືອ
ເອົາຜ້າຫມໍ້ໃຫ້ລຸກສາກ່ອນ(ແມ່ຄຳອຸທານຂຶ້ນ) ພໍ່ເຖົ້າພັນ
ກໍ່ເວົ້າຕໍ່:

- ສາທຸເທາະອາດບາ...ປັ້ງ...ໆ...ໂອງ...ໆ...!

ພໍ່ເຖົ້າພັນເວົ້າບໍ່ທັນສຸດປຶ້ມສັ້ນຂອງເປົາລີກໍໄດ້ດັບຊື່ບ
ພໍ່ເຖົ້າພັນໄປເສຍແລ້ວ.

- ຖ້າບູໂລບັງດຳລາຍຈະຖືກບິງຖິ້ມ!

ພວກເຈົ້າບັງເປັນຫວ່າງຫວັງອີກ! ພວກເຈົ້າ ຈົ່ງເບິ່ງ
ພັນ...!

ບັກເປົາລີ ເວົ້າບັງບໍ່ທັນສຸດຄວາມ ແປວໄຟກໍພຸ່ງກະ
ຈາງ ຂຶ້ນຈາກເຮືອນ ປະທານບ້ານ ແລ້ວກໍລາມໄປທົ່ວ
ກາງບ້ານ ຄອບຄົວລຸງປໍ ແລະ ຊາວບ້ານຕ່າງກໍຈຳດ້ອງ
ໄດ້ບ່າງກັມຫນ້າ ກ່ອງນ້ຳຕາ ອຳລາຈາກບ້ານເກີດເມືອງ
ນອນຂອງຕົນໄປໃນທ່າມກາງການນາບຊື້ ຈາກກະບີປາງ
ປຶ້ມໃນທ່າມກາງ ຄວາມສັ້ນເນື້ອປະດາດົວ ແລະ ລະຫົມ
ຂົມຂຶ້ນໃນຄົນຂອງວັນນັ້ນ.

ແປວໄຟບິ່ງລຸກໄຫມ້ ແຮງເທົ່າໃດ ດວງໃຈຂອງລຸງປໍ
ກໍບິ່ງເຕັ້ນແຮງພິດປົກກະຕິ ລຸງປໍຖອນໃຈໃຫຍ່ໄຫມ້ແຮງ
ເພື່ອ ຈະຂະຈັດປັດເປົ້າ ຄວາມແຄ້ນ ອອກຈາກສ່ວນເລິກ
ຂອງຫົວອີກ. ແຕ່ແລ້ວ ສະພາບທຸກສິ່ງ ທຸກຢ່າງ ກໍບໍ່
ນອກເໜືອໄປຈາກຄວາມຈົບຢູ່ໃນກະທ່ອນອັນນັ້ງງນັ້ນ.

ມື້ລຸງປໍບໍ່ເຂົ້າປ່າຫາກິນຄືທຸກໆມື້ ກໍບໍ່ອບວ່າ ເພິ່ນຮູ້

ສຶກບໍ່ສະບາງຫລາງ ລູກ ແລະ ເມັງ ໄດ້ອ້ອມວອນໃຫ້ເພິ່ນ
ພັກຜ່ອນຢູ່ເຮືອນ ຫລາງຕໍ່ຫລາງເທື່ອ ເພິ່ນຈຶ່ງບອມປະຕິ
ບັດຕາມ ສ່ວນ ວີ ແມ່ລູກເຂົາ ແມ່ນໄດ້ອອກຈາກເຮືອນ
ໄປຊອກຫາກິນ ດັ່ງແຕ່ເຊົ້າງ ພຸ້ນ. ບັກຫລ້າແດງ ແລະ
ແມ່ນັ້ນພາກັນເຂົ້າປ່າ ຫາຂຸດເລືອກຂຸດມັນ ຫລື ບັກບາງ
ອາງຫຍ້າຕ່າງໆ ມາກິນ, ສ່ວນບາງໄພສອນ ກໍ່ສືບຕໍ່ເຂົ້າ
ໄປເມືອງ ເພື່ອຮັບຈ້າງຂາງສິນຄ້າ ນໍາແມ່ຄ້າ ເມື່ອໄດ້ເງິນ
ມາກໍ່ຫາຊອກຊື້ເຂົ້າເມື່ອສຸ່ຄອບຄົວ. ໄພສອນ ໄດ້ເລີ່ມດັບຊື້
ວິດ ໃນເສັ້ນທາງຫາກິນ ເປັນລູກຄ້າມາໄດ້ ເກືອບ 6-7
ເດືອນແລ້ວ. ນັບວ່າເປັນການປ່ຽນແປງ ອັນໃຫຍ່ຫລວງ
ທີ່ສຸດ ໃນຊີວິດອັນອັບຈົນຂອງບາງ, ກ່ອນຫນ້ານີ້ເກືອບ
7 ປີ ໃນເວລາທີ່ ບາງຄໍາລົງຊື້ ວິດ ຢູ່ດິນແດນ ເມືອງ
ພວນ ອະນຸພາບ ແຫ່ງຄວາມສວງງາມ ແລະ ຄວາມສຸ
ພາບຂອງບາງ ມັນໄດ້ມາປະຄອງ ເອົາຊີວິດອັນຫນຸ່ມນຸ່ງ
ຂອງບາງ ສູງເລີ້ນຂຶ້ນ ໃນລາງຕາຂອງ ເພດ ກົງກັນຂ້າມ
ພວກເຂົາໄດ້ຂະບາບ ນາມໃຫ້ບາງວ່າເປັນ "ສຸພາບສັດຕິ"
ແຕ່ມາບັດນີ້ ບາງຊ້າເນັດໄດ້ບັງຄັບຫົວໃຈ ໃຫ້ຫລົງລົມ
ກຽດສັກສີເຫລົ່ານັ້ນຈົນຫມົດແລ້ວ. ບາງໄດ້ດັ່ງໃຈທີ່ຈະຮັບ

ຈ້າງເປັນລູກຄ້າທີ່ຕະຫລົກຕະແຫລງເກັ່ງຜູ້ຫນຶ່ງ.

ເພື່ອສ້າງຮຸ່ງຄຸນນີ ໃຫ້ແກ່ແມ່ຄ້າ ຜູ້ປະສົງຫາລາງໄດ້
ກໍາໄລນໍາການ ຊຸທໍາຂາງສິບ ຊຸສິບຂາງຊາວ... ຖ້າວ່າຂ່າວ
ນໍາກາກປົວໄປເຖິງຫຼື ຂອງ ເພດກົງກັນຂ້າມທັນບາງເຖິງທໍາ
ທາງໃນຊີວິດແລ້ວ ກໍມີຫວັງ ທັນບາງຈະຕ້ອງໄດ້ກິນນັກແນ້
ຫມາກຕຸ່ມແບ... ເປັນແນ່...! ບາງຄັ້ງຄາວໄພສອນ ກໍຄິດ
ເຖິງເລື່ອງນີ້ຢູ່ ແຕ່ ກໍຕາມເທາະ! ເພື່ອ ຄວາມ ມີຊີວິດ
ລອດ, ແລະ ກໍມີແຕ່ໄພສອນຜູ້ດຽວ ທີ່ຈະ ບັນລະບາງໄດ້
ຢ່າງລະອຽດກ່ຽວກັບເລື່ອງນີ້!

ໃນຕອນແລງຂອງວັນນັ້ນ ບາງໄພສອນ ຂາງເຄື່ອງ
ຕົກຫນັງກ່ວາທຸກມື້ ບ້ອນພໍ່ຄ້າເຖືອນ ໄດ້ນໍາເອົາເຄື່ອງ
ຂອງຈາກຝັ່ງໄທ ເຂົ້າມາຫລາງ ບາງຄິດວ່າ ມັນ ບາງຈະ
ໄດ້ເງິນຄ່າຈ້າງຫນັງກ່ວາທຸກໆມື້. ຢ່າງຫລາງທີ່ສຸດແມ່ນຕຸ້ຍ
ຄໍາຜົວ ຜູ້ເປັນເຈົ້າມີ ກໍຈະໃຫ້ບາງພຽງແຕ່ 600 ກີບ ເທົ່າ
ນັ້ນ ເພາະຕາມທໍາມະດາມີໄດ້ຫລາຍທີ່ສຸດແມ່ນຕຸ້ຍຄໍາຜົວ
ກໍໃຫ້ບາງພຽງແຕ່ 500 ກີບ ເທົ່ານັ້ນ. ດັ່ງນັ້ນຈະຊຸຫຍັງ
ເມື່ອຕ້ອນຄອບຄົວຈິງຈະດີ ຈະຊຸເຂົ້າ ຫລືຊຸຢາ. ຖ້າຊຸ
ເຂົ້າພັດເປັນຫວັງນໍາພໍ່ຜູ້ໄຂ້ເຈັບ ຖ້າຊຸຢາ ຊຸພັດ ຄິດ

ເຫັນໃບເຮືອນບໍ່ມີເຂົ້າຊີກິນຈັກເມັດ. ບາງຄົນປາກໄດ້ທັງ
໒ ຢ່າງ ແຕ່ຈະເຮັດແບວໃດເງິນດ້າມ ໒໐໐ ກີບ ຊື້ເຂົ້າກິ
ໂລຫນຶ່ງກໍຫມົດແລ້ວ.

ໃບຂະນະທີ່ ໄພສອນກຳລັງສົບລະວົບ ບຳແນວຄິດ ຢູ່
ນັ້ນລົດຕັກຊີ ທີ່ບາງໃດງສາບກໍມາຈອດຈັກຢູ່ຕໍ່ຫນ້າເຮືອນ
ແມ່ຕູ້ງຄຳພິວເວລາໃດບໍ່ຮູ້ເມື່ອ.

- ໂອ! ອັນາງມາແລ້ວນໍ (ແມ່ຕູ້ງຄຳພິວ ອຸທານອອກ
ມາຈາກເຮືອນ).

- ໂດງ! ມາແລ້ວມັນຂາງເຄື່ອງກໍບໍ່ຕົກຫລາງປານ
ໃດ...

- ເອີໄດ້ແລ້ວບາງເອີງ ເຄື່ອງນັ້ນປະໄວ້ຫນັ້ນສາກ່ອນ
ເຂົ້າມາ... ເຂົ້າມາພັກຜ່ອນ ຢູ່ໃບເຮືອນພີ້ (ແມ່ຕູ້ງເວົ້າຕັດ
ຄວາມລາງງານຂອງໄພສອນ).

- ອີ! ລຸກຄືຊີເມື່ອງຫລາງນໍ? ບໍ່ຖ້າໃຫ້ບາງໄພສອນ
ດອບແມ່ຕູ້ງຄຳພິວກໍຮ້ອງໃສ່ລຸກຂອງມັນໂລດ.

- ພິວເອີງພິວ!

- ໂດງ!

- ລຸກຈິ່ງແຕ່ງກາເຟມາໃຫ້ແມ່ແຕ່ ໒ ຈອກ! ແມ່ຕູ້ງ

ຄຳຜົວເວົ້ານຳລູກຂອງມັນ ແລ້ວມັນກໍ່ອ່ວາງຫນ້າມາມັບ
ເງິນບິນໃຫ້ໄພສອນ.

- ເອົາອັນກຸງມັນແມ່ໃຫ້ເຈົ້າທັນສາກ່ອນເນີ, ມັນຫນ້າ
ແມ່ຈະໃຫ້ເຈົ້າຫລາງກ່ວານອື່ນ, ມັນແມ່ຕູ້ຄຳຜົວບໍ່ໄດ້ໄລ່
ຜົນໄດ້ຜົນເສັຽຄື ທຸກໆມື້ : ແທນທີ່ມັນຈະເອົາເງິນໃຫ້ໄພ
ສອນພຽງແຕ່ ໒໐໐ ກີບເທົ່ານັ້ນ, ແຕ່ມັນຊ້າພັດເອົາເງິນ
ໃຫ້ໄພສອນເຖິງ ໕໐໐ ກີບເທັ້ນເປັນແນວນັ້ນ ໄພສອນກໍ່ສຸດ
ແສນດີໃຈ ແຕ່ກໍ່ສະຫງວນ ຄວາມແປກປະຫລາດໄວ້ໃນ
ໃຈ ບາງພວມຈະກ່າວ ຄວາມຂອບໃຈ ແລະ ອຳລາແມ່ຕູ້
ຄຳຜົວກັບບ້ານແຕ່ບັງເອີນ ແມ່ຕູ້ຄຳຜົວເລິງເດີມມາຂົວ
ບ່າໄຫລ່ໄພສອນ ເພື່ອສັນບານໃຫ້ບາງໄພສອນຫຍັບໆ
ເຂົ້າໃກ້ໆ ແລ້ວມັນກໍ່ເວົ້າສື່ຄ່ຽໆ ວ່າ :

- ອັນກຸງເອິງມັນ ແມ່ຄິດວ່າຢາກໃຫ້ລູກຢູ່ເຮືອນນຳ
ແມ່ນັ້ນສາກ່ອນ ເພາະວ່າມັນອັນແມ່ນວັນອາທິດ ພວກເຮົາ
ອາດຈະບຸທ່າງຂາງເອົາກຳໄລຖ້າເປັນແນວນັ້ນແມ່ກໍ່ຈະໃຫ້
ເຈົ້າພັນກັບພັນແຫລ່ວເລື່ອງນັ້ນລູກຈັ່ງຄິດເບິ່ງ. ໄດ້ຍິນແມ່
ຕູ້ເວົ້າແນວນັ້ນໄພສອນຮູ້ສຶກແຄ້ນໃນໃຈ ແຕ່ບໍ່ຈັກຈະເລືອກ
ເອົາຄຳຕອບອັນໃດຊິດີ ຈິດຫນຶ່ງແມ່ນຢາກເມື່ອຫາຄອບ

ຄົວ ແຕ່ຈິດຫນຶ່ງ ພັດຄິດເຫັນໃຈແມ່ດູ້ງ ຄໍາຜິວແດ່ເພາະ
ເພິ່ນບໍ່ເຄິງໄດ້ຮ້ອງຂໍຫຍັງນໍາດົນ ເພິ່ນຮ້ອງຂໍນໍາດົນເທື່ອ
ດຽວຄັ້ງຖ້າຊິປະຕິເສດກະໄພດເພິ່ນເຮັດດີນໍາໂຕ ໂຕຊ້າພັດ
ບໍ່ເຫັນໃຈຂອງເພິ່ນຊິເປັນບໍ່ ໄພສອນຄິດແນວນີ້ແລ້ວກໍຈໍາ
ແປງຕ້ອງຮັບຢູ່ເຮືອນນໍາແມ່ດູ້ງບາງເວົ້ານໍາແມ່ດູ້ງວ່າ :

- ເອີເລື່ອງນີ້ລູກກໍບໍ່ຂຶ້ນແມ່ໄດ້ດອກ ແມ່ໃຫ້ຢູ່ກໍຢູ່ໃຫ້
ເມື່ອກໍເມື່ອ ແຕ່ຄັ້ງຖ້າແມ່ຢາກ ໃຫ້ລູກຢູ່ແທ້ ລູກກໍຂໍໄປ
ຄອບຫມູ່ ແລະ ຊິເຄື່ອງຝາກ ເມື່ອໃຫ້ຄອບຄົວສາກ່ອນ
ເພາະວ່າຫມູ່ຄູ່ເຂົາບັງຖ້າລູກຢູ່.

- ເອີຊິໄປກະໄປລະບໍ່ຈັກຫນຶ່ງ ຈຶ່ງໃຫ້ນ້ອງຂອງເຈົ້າ
ພາໄປແມ່ດູ້ງເວົ້າບັງບໍ່ທັນສຸດຄວາມຄໍາຜິວກໍບໍ່ຈອກກາເຟ
ນາເຖິງ ໂຕະແມ່ດູ້ງຄໍາຜິວ ຈັບເອົາຈອກກາເຟຈອກຫນຶ່ງ
ຍິ້ມໃຫ້ໄພສອນແລ້ວມັນກໍເວົ້ານໍາລູກຂອງມັນວ່າ :

- ນີ້ຜິວໃຫ້ລູກ ເອົາລົດຖີບນັ້ນ ພາເອົາເຈົ້ານີ້ໄປຊິ
ເຄື່ອງແລ້ວພາເອົາເຈົ້າກັບຄືນມາເຮືອນເຮົາເດີ. (ມັນທັງ
ເວົ້າທັງຊິມີໄປໃສ່ໄພສອນ).

- ໂດງ! (ຄໍາຜິວລອບແມ່ລ້ວງຄວາມສຸພາບ).

ນັ້ນບາງໄພສອນຊິໄດ້ເຂົ້າຈ້າວ ໒-໓ ກິໂລກັບຢາກິ

ນິບ ໕ ກ້ອນຝາກເມື່ອໃຫ້ຄອບຄົວພ້ອມກັນນັ້ນບາງບັງໄດ້ສັ່ງ
ຄວາມເມື່ອຫາຄອບຄົວວ່າ : ມີ ນີ້ໄພສອບບັງຄາວຽກຫນຶ່ງ
ຫນຶ່ງຈຶ່ງບໍ່ໄດ້ເມື່ອມີຫນ້າຈຶ່ງຈະເມື່ອ.

ຕາມເສັ້ນທາງກັບສູ່ເຮືອນແມ່ດູ້ງ ບາງຄຳຜົວຜູ້ຊົນເຄິງ
ເປັນເຫຍື່ອຂອງສັງຄົມ ໄດ້ມີຄວາມທະເຍີທະຍານເປັນພິ
ເສດນຳຄວາມສິວິໄລຂອງໂຕເມືອງວຽງຈັນ ບາງໄດ້ຖືບລົດ
ພາໄພສອບໂຄ້ງໄປຫລາງບ່ອນ ພ້ອມທັງເວົ້າຄູ ກັບໄພ
ສອບວ່າ :

- - ໂອ! ໃນຕອນຄ່ຳນັ້ນ ມ່ວນແທ້ໄດ້ເອື້ອງຜູ້ຄົນກໍ
ຫລາງເພາະວ່າມັນແມ່ນຕອນຄ່ຳ ວັນເສົາແດ່ ເອື້ອງນັກ
ເບິ່ງເຕັ້ນລຳຫລື ເບິ່ງຊີເນມາ ຖ້າເອື້ອງຢາກເບິ່ງຊີເນມາ
ກໍເລືອກເບິ່ງເລື່ອງໃດມັນມ່ວນມັນຢູ່ໂຮງພາບພະຍົນ ບົວ
ສະຫວັນກໍສະເໜີຊີເນມາຂອງໄທເລື່ອງ " ຄົນສູ່ຄົນ "
ຢູ່ແສງລາວກໍແມ່ນຂອງໄທຄື ກັນເລື່ອງ " ນີ້ແຫລະຮັກ "
ຫລືຈະໄປເບິ່ງຊີເນມາຂອງຈີນເລື່ອງ " ອ້າງຂໍ້ຈຽມຕະໄວ
ເພິງ " ຢູ່ໂຮງພາບພະຍົນ ໂອດຽບຮາມາບໍ່ເອື້ອງ?... ຕາມ
ນ້ອງນັ້ນອາດຄິດວ່າຈະໄປເບິ່ງຊີເນມາຂອງໄທ ນີ້ແຫລະຮັກ
ນັ້ນຄືຊື່ມ່ວນກ່ວາເພາະວ່າເລື່ອງຂອງໄທນັ້ນມັນຈັບໃຈທີ່ສຸດ

ໄດ້ເອື້ອງອັນໜຶ່ງເຮົາກໍຮູ້ຈັກພາສາກັນດີກ່ວາເມື່ອເບິ່ງແລ້ວ
ກໍມີບົດຮຽນໃຫ້ແກ່ຄວາມສຸກໃນຊີວິດຂອງພວກເຮົາ ຖ້າບໍ່
ດັ່ງນັ້ນກໍໄປເບິ່ງເຂົາເຕັ້ນລຳສາຊິມ່ວນກ່ວາເລື່ອງນີ້ເອື້ອງຊິ
ເຫັນດີນຳນ້ອງບໍ່?

- ຮີ ! ແນວໃດຊິເປັນບົດຮຽນພໍຈະຮຳຮຽນເອົາ ນັ້ນ ໄພ
ສອນຄິດໃນໃຈແລ້ວກໍຕອບຄຳຜິວວ່າ:

- ແລ້ວແຕ່ນ້ອງແລ້ວ. ເລື່ອງນີ້ເອື້ອງກໍບັງບໍ່ທັນຮູ້ວ່າ
ເລື່ອງໃດມັນຊິມ່ວນ.

- ໄດ້ແລ້ວເອື້ອງຄົນນັ້ນຈະພາເອື້ອງໄປທ່ຽວເບິ່ງທຸກ ໆ
ບ່ອນສາກ່ອນ ມື້ຕ່ຽງໄປຈົ່ງໃຫ້ເອື້ອງເລືອກເບິ່ງບ່ອນ ໃດ ຊິ
ມ່ວນກ່ວາໝູ່.... !

x x

x

ຫາລາງວັນຜ່ານໄປຄອບຄົວໄພສອນຄອງແລ້ວຄອງອີກ
ຄອງຄຽງໄພສອນກັບຄືນ ເມື່ອເຮືອນ ແຕ່ກໍບໍ່ເຫັນໄພສອນ
ກັບຄືນຈັກເທື່ອຍິ່ງຄອງຄຽງໄປເທົ່າໃດຂ່າວຄາວອັນອະກຸສົນ
ກໍຍິ່ງເພີ່ມທະວີຂຶ້ນຫາລາງວັນບາງມື້ບາງ ວັນ ແມ່ ຂອງ ໄພ

ສອນກໍໄດ້ຮັບແຕ່ຂອງຝາກຂອງໄພສອນເທົ່ານັ້ນ ດາມພີ
ນ້ອງຊາວບ້ານມາເລົ່າສູ່ຟັງວ່າ ເຂົາບໍ່ໄດ້ເຫັນໜ້າຂອງ
ໄພສອນ ໃນແຕ່ລະເທື່ອທີ່ເຂົາໄດ້ຮັບຂອງຝາກຈາກແມ່ດູ່ງ
ຄໍາຜິວຜູ້ຊຶ່ງເປັນແມ່ຄ້າທີ່ໄພສອນໄປຮັບຈ້າງ. ມີເທື່ອໜຶ່ງ
ໃນຂະນະທີ່ເຂົາກໍາລັງຍ່າງ ມຸ່ງໜ້າໄປຫາຕະຫລາດເຊົາ
ລົດສິບຄັນໜຶ່ງທີ່ແລ່ນດ້ວງຄວາມໄວສຸດຂະໜາດກໍແລ່ນ
ຜ່ານໜ້າເຂົາໄປ ໃນລົດສິບຄັນນັ້ນມີນາງທະຫານຊັບຮຸ່ງ
ເອກຜູ້ໜຶ່ງນຶ່ງຢູ່ຄຽງຂ້າງກັບນາງສາວທີ່ມີໃບໜ້າກົມ
ສ້ວງຄວກົງຜົມດໍາຄື ໄພສອນ ແຕ່ຈັກແມ່ນຫລືບໍ່ ...
ເພາະຍິງຄົນນັ້ນໄດ້ກົງບັງເລົາຄຶງໃບຊຸດທີ່ໄຫວງຈັບ ເຂົາ
ເອ້ນກັນວ່າ "ຟ້າແມ່ບ" ແລະໃຊ້ຜ້ານິລົງສີຟ້າປົກຫົວ ໄດ້
ຍິນຂ່າວເລົ່າລືແນວນີ້ ມັນແຮງເຮັດໃຫ້ຄອບຄົວຂອງໄພ
ສອນ ເປັນຫ່ວງຫລາງໂດງສະເພາະກໍແມ່ນລູກປໍທີ່ໄດ້ເຈັບ
ປ່ວງມາໄດ້ຫລາງວັນແລ້ວ ນັ້ນສົມທົບກັບເລື່ອງນັ້ງຕື່ມໃສ່
ເລື່ອງໃຫ່ງມາຮອດນັ້ນ ອາການເຈັບຂອງເພິ່ນກໍໄດ້ລະບາດ
ຂຶ້ນຢ່າງກະທັນຫັນ. ບາດຕິພົບນ້ອງ ແລະ ຊາວບ້ານຕ່າງກໍ
ຫຸ້ມຫໍ່ກັນມາເບິ່ງເພິ່ນດ້ວງຄວາມເປັນຫ່ວງ ແຕ່ວ່າບໍ່ມີ
ຫ່ຽງທີ່ພໍຈະມາຊົດຊ່ວງບັນເທົາຄວາມເຈັບປ່ວງຂອງລູກປໍ

ໃຫ້ລົດຜ່ອນລົງ, ຖ້າວ່າກໍລະນີນີ້ຫາກເກີດຂຶ້ນຢູ່ທາງບ້ານ
ເກົ່າເມືອງຫລັງພຸ້ນແລ້ວເລື່ອງພໍ່ຊຳນີ້ ບໍ່ແປ້ນບັນຫາຫຍັງ
ທີ່ຊາວບ້ານຈະຊົດຊ່ວງກັນບໍ່ໄດ້ແຕ່ໃນທັນທີ ຈະຫາກິນພໍ່ກຸ້ມ
ປາກກຸ້ມທ້ອງໃຜລາວກໍທັງບາກ ພວກເຂົາເຈົ້າຕ່າງກໍໄດ້
ຕົກຢູ່ໃນສະພາບສັບເນື້ອປະດາຕົວຄືດຽວກັນຫມົດ.

ໃນຕອນແລງຂອງວັນນັ້ນ ຫນັງສືສະບັບຫນຶ່ງ ກໍໄດ້
ສົ່ງໄປເຖິງກຳມີຂອງໄພສອນ. ໄພສອນຈຶກຫນັງສືອອກ
ມາອ່ານ ພ້ອມກັນນັ້ນນ້ຳຕາກໍໄດ້ໄຫລອອກເຕັມເບົ້າເນື້ອ
ສາງຕາໄດ້ເລື່ອນລຽໄປ ກະທົບກັບຮຽເຊັນ ຂອງແມ່ຂອງ
ເຂົາ.

ລູກໄພສອນ ທີ່ຮັກແພງຍິ່ງ!

ໄດ້ສືບກ່ວາວັນແລ້ວທີ່ຄວາມທຸກຈົນໃນຄອບຄົວ ຂອງ
ເຮົາໄດ້ບັງຄັບໃຫ້ລູກຈຳຕ້ອງ ໄດ້ພັດພາກຈາກພໍ່ແມ່ມາ
ຫາກິນຢູ່ທາງພີ, ນັບຕັ້ງແຕ່ມັນມາພໍ່ແມ່ກໍບໍ່ຮູ້ຂ່າວລູກ
ຈັກເທື່ອ ແຕ່ເຖິງຢ່າງໃດກໍດີພໍ່ແມ່ກໍບັງອຸ່ນອຽບໃຈຢູ່ ເພາະ
ຄິດວ່າລູກຍັງສະບາງດີຕາມເດີມ ແລະ ຈະບໍ່ກະທຳສິ່ງໃດ
ສິ່ງຫນຶ່ງທີ່ລູກບໍ່ເຖິງກະທຳ ແລະ ກໍບໍ່ຄວນກະທຳ.

ໄພສອນ, ລູກຂອງແມ່ແປ້ນທີ່ໂຊກບໍ່ດີໃນຄອບຄົວຂອງ

ພວກເຮົາໃນຕອນເຊົ້າມັນພໍຂອງເຈົ້າໄດ້ລົມເຈັບປ່ວງຢ່າງ
ຫນັກ. ດັ່ງນັ້ນແມ່ຈຶ່ງປາກໃຫ້ເຈົ້າກັບຄືນເມືອເຮືອນດ່ວນ
ຖ້າເຈົ້າຫາກປາກເຫັນໃຈພໍຂອງເຈົ້າ.

໑໕-໘-ກມ

ເຊັ່ນ: ແມ່ຂອງລູກ ພັນ.

ອ່ານຫນັງສືຂອງແມ່ບັງບໍ່ທັນສຸດ ຄວາມແຄ້ນຄັ້ງໄດ້
ແລ່ນຂຶ້ນມາຕໍາຫົວອີກດວງໃຈຮ້ອນເອົາເຫມືອນພູໄຟຈວນ
ຈະລະເບີດ ໄພສອນໄດ້ໄຫ້ສະອັນຂຶ້ນຫມົດແຮງທໍາລາງ
ຄວາມປ່ຽວພຽງອັນງຽບສະຫງົດຂອງຫ້ອງເຮືອນໃຫ້ປ່ຽນໄປ
ຢ່າງພິດປົກກະຕິ ສຽງຮ້ອງໄຫ້ອັນເປືອກເປັນຂອງໄພສອນ
ໄດ້ເຮັດໃຫ້ແມ່ຕູ້ງຄໍາພົວທັກໍາລັງຄິດໄລ່ຂໍ້ເບື້ງກໍາໄລຢູ່ຫ້ອງ
ຊາລົງເບື້ອງພຸ້ນຕົນບຸບຫມົດແຮງ.

- ໂອພິເອີງກູກະດຽວວ່າແມ່ນໃຜຕາງຊັ້ນດອກ!

- ພົວເອີງພົວໄປເບິ່ງອິພິນນ້ຳເບິ່ງຄູ ແມ່ນມັນໄຫ້ອີສັງ

ລະ!

ບໍ່ດົນຄໍາພົວກໍແລ່ນໄປເຖິງຫ້ອງນອນຂອງໄພສອນ.

- ເອ້ອງໄພສອນເປັນຫຍັງລະຈຶ່ງໄຫ້ດັ່ງແທ້ ລະວັງແມ່
ເພິນຊື່ຮ້າງເອ້ອງໄດ.

- ເອືອງໄດ້ຮັບຂ່າວວ່າພໍ່ຂອງເອືອງເຈັບປ່ວງຫນັກ...
ເອືອງ...ເອືອງປາກເມືອເຮືອນ.

ເມື່ອໄດ້ຟັງຄໍາໃຫ້ການ ຂອງລູກຜູ້ບອກໄດ້ໃຊ້ຟັງແມ່
ດັ່ງກໍເກີດໂມໂຫຂັບ ປານກັນກັບຈຸດສະບວນລະເບີດ ມັນ
ຟ້າວຫອບເອົາດົວທີ່ດັ່ງອຸ່ງລຸ່ງຂອງມັນ ໄປສູ່ ຫ້ອງ ນອນ
ຂອງໄພສອນໄວປານລົມພັດ.

ມື່ງໃຫ້ເຮັດຫຼັງອີຮ່າເຮືງ ມັນຊິຂວງເຮືອນຂວງຊານກູ
ແລ້ວ ມື່ງຊິຫາເລ່ອງເພື່ອເປັນຂໍ້ອ້າງປາກເມືອບ້ານອີກບໍ່
ອີ່ຫຼັກກະດຽວວ່າກູຊຸຄໍາຫົວມື່ງຫມົດແລ້ວ. ກູຫວັງດີຕໍ່
ມື່ງມັນ ມັນຊິຊາພັດປາກເຮັດໃຫ້ກູເສັງຫນ້າເສັງດາອີກບໍ່. ມັນ
ທັງເວົ້າທັງຊຸມໃສ່ຫນ້າໄພສອນມັນ ໂມໂຫຈົບວ່າດົນສິ້ນ
ສິ້ນວັບໆ...

ຄວາມຈິງ ຖ້າໄພສອນຫາກໄດ້ກັບຄືນເມືອບ້ານໃນຄືນ
ນັ້ນກໍບໍ່ມີຫຼັງທີ່ພໍ່ຈະເສັງຫນ້າເສັງດາແມ່ດັ່ງ ດອກ. ແຕ່
ແມ່ດັ່ງຫາກຈະບໍ່ໄດ້ລໍາລວງນໍາການຂາງເນື້ອ ຂາງດົວຂອງ
ໄພສອນເທົ່ານັ້ນ ນັບຕັ້ງແຕ່ໄພສອນໄດ້ຖືກແມ່ດັ່ງຈອບອູ
ຫລອກລວງໃຫ້ຢູ່ເຮືອນນໍາ, ແມ່ດັ່ງກໍໄດ້ໃຊ້ທຸກວິທີເພື່ອບັງ
ຄັບໃຫ້ນາງໄພສອນຈໍາຕ້ອງໄດ້ຂາງເນື້ອ ຂາງດົວໄປເພື່ອກູ

ເອົາຄວາມຢູ່ລອດຂອງຊີວິດ. ມາມັບຮຽນເອກ ຄໍາຟອງກໍ່ໄດ້
ເອົາເງິນສິບ ມັນມາຈັບຈ່ອງລ່ວງໜ້າໄວ້ແລ້ວເພື່ອຈະໄດ້
ເສບສົມ ໄພສອນ ບ້ອນແນວນັ້ນແມ່ດູ່ງຄໍາຜິວຈິ່ງເປັນ ຜິ
ເປັນເຜດບໍ່ໃຫ້ໄພສອນ ກັບເມື່ອເຮືອນ ເພາະມັນຈະບໍ່ໄດ້
ລໍາລວງນໍາຄວາມສວງງາມຂອງໄພສອນຕໍ່ໄປ.

ຄວາມເຈັບຊ້າຄວາມລະທົມຂົນຂົນໃນຄໍາຄົນຂອງວັນ
ນັ້ນປະກົດວ່າ ມັນໄດ້ມາອັ້ມເອົາວິນຍານຂອງໄພສອນປົວ
ຂົນສູ່ມ່ານແມກຫມອກອັນຕົບໜາ ຢູ່ກາງເວຫາອັນ ງຽບ
ສະຫງົດຫມົດແລ້ວ, ເທິງຄວາມລະທົມຂົນຂົນນັ້ນຈິ່ງ
ໄດ້ຖືກລະບາງອອກຈາກສ່ວນເລິກຂອງຫົວອົກເປັນສໍາບຽງ
ສະອົກລະອົບບາດຄ່ຽງ ແຮງໆ ໄປຕາມຈິ່ງຫວະເດັ່ນເດັ່ນ
ຂອງໜາກຫົວໃຈ. ເຫມືອນກັບວ່າ ສໍາບຽງອັນໂສກເສົ້າ
ແລະ ເປືອກເປັນນັ້ນມັນໄດ້ໄປວົງວອນໃຫ້ພໍ່ຂອງເຂົາຈິ່ງ
ເຫັນໃຈລຸກຜູ້ອັບຈົນ. ຂະນະນັ້ນຄວາມຄອງຄຽງຂອງລູກປໍ່ທີ່
ຈະເຫັນໜ້າລຸກກໍ່ໄດ້ຜ່ານມັນມາເປັນຊົ່ວໄມ້ແລ້ວກໍ່ເປັນວິ
ບາທິໄປ, ຖ້າວ່າໂລກນີ້ຫາກບັງບໍ່ມີແວວທີ່ຈະມອງເຫັນ
ເສັ້ນທາງອັນສະຫວ່າງແຈ້ງແລ້ວ ລູກປໍ່ກໍ່ຈະສັບຊີວິດໄປ
ຈາກໂລກນີ້ຢ່າງຄັກໆຕັ້ງແຕ່ເທິງແລ້ວ, ເພື່ອໃຫ້ຫາງຈາກ

ຄວາມສົງສານ, ລຸງປໍ້ບັງບໍ່ທັນຂາດໃຈກໍບໍ່ອນວ່າກຽດດີ
ພູມຂອງເພິ່ນບັງມີກໍາລັງແຮງ. ເພິ່ນບັງມອງເຫັນອາບາ
ຄິດອັນສະຫວ່າງແຈ້ງຂອງປະເທດຊາດຂອງເພິ່ນ ແລະ
ເພິ່ນກໍບັງປາກຕິດຕາມເສັ້ນທາງສາງຫນຶ່ງ ທີ່ລູກຂອງ
ເພິ່ນກໍາລັງເດີນປ່າທາງທິດບົວລະພາພຸ້ນ, ໃນຂະນະທີ່ລູກ
ເມັງ ແລະ ບາດພັນ້ອງກໍາລັງຫຸ້ມຫໍ່ກັນມານັ້ງ ໂອບອ້ອມ
ຈ້ອງມອງ ເບິ່ງຈິດໃຈອັນສຸດທ້າງຂອງລຸງປໍ້ໃນແຕ່ລະວິນາ
ທີ່ປຸ່ນ້ືນ ຈິດຫມາງກ້ານຫນຶ່ງຊຶ່ງອາດຈະ ຖືກສົ່ງມາທາງ
ສາງລັບກໍໄດ້ນໍາມາຮອດມືຂອງແມ່ໄພສອນ. ແມ່ໄພສອນ
ຟ້າວຈິກຫນຶ່ງສີສະບັບນັ້ນນອອກມາອ່ານເພື່ອເດືອນສະຕິ
ຂອງລຸງປໍ້.

ເຖິງ ພໍ່ແມ່ເອ້ອງນ້ອງ ທີ່ຮັກແພງ!

ລຸກຮູ້ສຶກເສົາສະຫລົດໃຈຫລາງພາງຫລັງທີ່ລູກໄດ້ຍິນ
ຂ່າວວ່າ ພໍ່ແມ່ເອ້ອງນ້ອງ ໄດ້ຖືກ ຈັກກະພັດ ອາເມລິກາ
ແລະ ລຸກມີບັງຄັບຈັບກຸມເອົາໄປ, ນັ້ນເຖິງແຕ່ມັນນັ້ນມາ ກໍ
ຫລາງປີແລ້ວ ແຕ່ລຸກກໍບັງ ບໍ່ທັນໄດ້ ມີໂອກາດ ລະບາງ
ຄວາມຮູ້ສຶກນັ້ນອອກມາຈັກເທື່ອ ທັງນີ້ ກໍເພາະວ່າຢູ່ບົນ
ເສັ້ນທາງອັນຍາວໄກ ລຸກຈຶ່ງບໍ່ສາມາດຮູ້ໄດ້ວ່າ ພໍ່ແມ່

ແລະ ເອື້ອງນ້ອງໄດ້ມີຊີວິດຢູ່ແຫ່ງຫົນໃດ? ມາມັນເປັນທີ່
ໃຊ້ກົດລຳໄດ້ຮູ້ຂ້າວວ່າ ພໍ່ແມ່ເອື້ອງນ້ອງໄດ້ມີຊີວິດຢູ່ແຫ່ງ
ນີ້, ສະນັ້ນລູກຈຶ່ງຖືໂອກາດນີ້ຂຽນ ຈ.ມ. ມາຢັ້ງມຢາມຕາງ
ໃບຫນ້າຂອງລູກ.

ເປັນແນວໃດ ນັບຕັ້ງແຕ່ ພໍ່ແມ່ເອື້ອງນ້ອງຖືກຈັກກະ
ພັດອາເມລິກາ ແລະ ລູກມີບັງຄັບຈັບກຸມມາຢູ່ທາງພີ່ພໍ່
ແມ່ເອື້ອງນ້ອງກໍບັງສະບາງດີຫມິດທຸກຄົນບໍ່ ເວົ້າເຖິງການ
ກິນຢູ່ນຸ່ງຖືເດເປັນແນວໃດຕາມລູກໄດ້ຍິນຂ້າວນີ້ ວ່າໄດ້ມີ
ປະຊາຊົນທີ່ ຖືກຈັກກະພັດອາເມລິກາ ແລະ ລູກມີບັງຄັບ
ຈັບກຸມເອົາໄປນັບຫລາງສິບຄອບຄົວ ໄດ້ທຸກບາກອິດຢາກ
ຈົນເຖິງຂັ້ນໄປຂໍທານກິນ ເລື້ອງນີ້ເຮັດໃຫ້ລູກເຈັບໃຈ ແລະ
ເປັນຫວ່າງເຖິງ ພໍ່ແມ່ເອື້ອງນ້ອງທີ່ສຸດ!

ສ່ວນລູກເອງແມ່ນບັງຄັບຄວາມສຸກກາງສະບາງໃຈຢູ່ຕະ
ຫລອດມາ. ເວົ້າເຖິງການກິນຢູ່ນຸ່ງຖືກໍ່ພຽງພໍທຸກປະການ
ໂອກາດນີ້ ລູກຂໍເລົ່າບາງຕອນ ໃນຊີວິດຂອງລູກສູ່ພໍ່ແມ່
ເອື້ອງນ້ອງຟັງດັ່ງນີ້:

ພາງຫລັງທີ່ລູກໄດ້ເສັງຈົບຊັ້ນມັດທະຍົມແລ້ວ ກໍພໍດີ
ກັບບັນລັບກຸ່ງດ ໂດງຕອບສະໜອງກັບຄຳຮຽກຮ້ອງຂອງ

ປະເທດຊາດ ລູກພ້ອມດ້ວງຫມູ່ຄູ່ຫລາງໆຄົນກໍໄດ້ ພ້ອມ
ກັນສະມັກໃຈຕະລຸມບອນໄປລ່າລຽງຂົນສົ່ງຮັບໃຊ້ແນວໜ້າ
ຢ່າງເບີກບານມ່ວນຊື່ນບົບເສັ້ນທາງອອກສູ່ສະໜາມ ເຖິງ
ວ່າມີອຸປະສັກຫລາງຢ່າງກໍຕາມແຕ່ພວກລູກ ແລະ ຫມູ່
ດ່າງກໍເບີກບານຮ້ອງລ່າທ່າເພງແມ່ນໃບກໍມີຄວາມ ພາກ
ພູມໃຈທີ່ດົນໄດ້ມີໂອກາດຮັບໃຊ້ປະເທດຊາດຢ່າງສົມກຽດ.
ໃນການຮັບໃຊ້ບໍລິບຄັງນັ້ນ ຫນ່ວງຂອງລູກກໍແມ່ນຫນ່ວງ
ຫນຶ່ງທີ່ໄດ້ມີບົນງານຫລາງ ແລະ ໄດ້ຮັບການບ້ອງບໍ່ຈາກ
ສູນກາງ ຫລັງຈາກບໍລິບກູ້ກຽດສັບສຸດລົງແລ້ວລູກກໍໄດ້
ຖືກບັນຈຸຂຶ້ນຮັບການອົບຮົມ ຢູ່ໃນໂຮງຮຽນແພດຊຸ້ນກາງທີ່
ຊຳເໜືອ ແລະ ນັບແຕ່ບັດນັ້ນເປັນຕົ້ນມາລູກກໍໄດ້ກາງ
ເປັນພະນັກງານແພດລົງຮັບໃຊ້ປະຊາຊົນຢູ່ທາງທ້ອງຖິ່ນ
ຂອງເຮົາ.

ພໍ່ແມ່ເອື້ອງນ້ອງທັນບິດຸ! ລູກດີໃຈທີ່ສຸດທີ່ບ້ານເມືອງ
ຂອງເຮົາໄດ້ມີສັນຕິພາບແລ້ວ. ສັນຍາທີ່ຄົນລາວທັງສອງ
ຝ່າງໄດ້ເຊັນກັນແລ້ວນັ້ນມັນໄດ້ຮັບປະກັນສິດເສລີພາບຂອງ
ປະຊາຊົນເຮົາ ແລະ ຈາກສັນຍານັ້ນມັນກໍຈະເຮັດໃຫ້ພໍ່ແມ່
ແລະ ບາດດີພັນ້ອງໄດ້ກັບຄືນສູ່ບ້ານເດີມຂອງຕົນ ລູກກໍ່າ

ລ້ງລ່ຽງພໍ່ແມ່ແລະຊາວບ້ານເຮົາກັບຄືນມາ, ໃນປະຈຸບັນປູ
 ທາງບ້ານເມືອງຂອງເຮົາພຸ້ນມີຄວາມເບີກບານມ່ວນຊື່ນທີ່
 ສຸດປະຊາຊົນ ສ່ວນຫລວງຫລາຍໄດ້ກັບຄືນເມືອສູ່ບ້ານເດີມ
 ຂອງຕົນຫມົດແລ້ວການທຳມາຫາກິນການໄປມາຄ້າຂາງ
 ກໍໄດ້ຟື້ນຟູຄືນຫມົດແລ້ວ ລູກຄິດວ່າເມື່ອພໍ່ແມ່ເອື້ອງນ້ອງ
 ກັບມາເມື່ອນັ້ນລູກຈະມີຄວາມສຸກທີ່ສຸດ, ແລະ ຈະໄດ້
 ພ້ອມກັບພໍ່ແມ່ເອື້ອງນ້ອງກໍ່ສ້າງຄອບຄົວ ເຮືອນຊານຂອງ
 ພວກເຮົາໃຫ້ອຸດົມສົມບູນຄືເກົ່າ.

ສຸດທ້າງ ລູກຂ້ວງວອນໃຫ້ຄອບຄົວຂອງພວກເຮົາພົບ
 ແຕ່ຄວາມສຸກຕະຫລອດໄປ ລູກຫວັງວ່າ ພໍ່ແມ່ ຈະກັບ
 ຄືນມາໃນໄວໆນີ້.

໑໒/໐/ກມ
 ລູກຂອງພໍ່ແມ່
 ບົວພອນ

ເມື່ອໄດ້ຟ້ງ ຈ.ມ. ຂອງບົວພອນສັບສຸດລົງລຸງປໍຣູ້ສຶກ
 ສະດຸງໃຈ ເພິ່ນຕັ້ງໃຈຟື້ນສະຕິຂຶ້ນມາຕອບຄຳຖາມຂອງ
 ບຸ້ເປັນແມ້ງອີກຄັ້ງຫນຶ່ງເພື່ອເປັນສັນບາລັກບອກວ່າເພິ່ນບັງ
 ມີຊີວິດປູ່ຈິດໃຈຂອງເພິ່ນບັງເຂັ້ມແຂງແລ້ວ ເພິ່ນກໍ່ ນອນ

ຫລັບສະຫນິດໄປ ໃນທ່າມກາງການຊື່ນຊົມຂອງບາດຕິ ພິ
ນ້ອງເພິ່ນນອນຫລັບ ຫລັບໄປ, ຫລັບໄປເພື່ອຄອງຄຽຫາ
ວັນໃຫມ່ຄອງຄຽຫາວັນແຫ່ງສັນຕິສຸກ ແລະ ວັນເວລາ
ແຫ່ງແສງລັດສະຫນີຂອງດວງພະອາທິດຈະພົ້ນພຸ່ງຂຶ້ນ
ແລະ ຈະສົ່ງແສງສະຫວ່າງອັນອົບອຸ່ນລົງມາສູ່ປະເທດ
ຊາດຂອງເພິ່ນຂອງປະຊາຊົນລາວ.

ເລື່ອງສັ້ນ:

ປ້າແຈ່ມ

ໂດຍ: ອຸທິນ ບຸນຍາວິງ

ປີນີ້ປ້າແຈ່ມອາຍຸ ໔໒ ປີ ເວົ້າອີກໄນຫນຶ່ງກໍແມ່ນ
ວ່າປ້າແຈ່ມຕາບອດມາແລ້ວ ໔໒ ປີ.

ທີ່ເວົ້າແນວນັ້ນ ກໍບໍ່ຫມາຍຄວາມວ່າ ລາວພິການຕາ
ມືດມົນຈົນໄປມາທາງໃດບໍ່ໄດ້ດອກ, ລາວພໍ່ໄປຫນ້າມາຫນ້າ
ໄດ້ຢູ່ແຕ່ຄວາມພິການຂອງປ້າເລິກກ່ວານັ້ນ ມືດມົນກ່ວາ
ນັ້ນເພາະວ່າປ້າອ່ານແລະຂຽນຫນັງສືບໍ່ເປັນ.

ບໍ່ແມ່ນຄວາມຜິດຂອງປ້າທີ່ບໍ່ໄດ້ຮຳຮຽນຫນັງສື. ປ້າ
ເກີດຢູ່ຊົນນະບົດ ຕາຫນ່າງການສຶກສາບໍ່ໄດ້ຮັບຄວາມເອົາ
ໃຈໃສ່ ແລະ ຂະຫຍາຍໃຫ້ທົ່ວເຖິງ ບ້ານປ້າຈຶ່ງເປັນຫນຶ່ງ
ໃນຈຳນວນຫລາຍໆຫລາຍພັນບ້ານທີ່ບໍ່ມີໂຮງຮຽນ.

ເມື່ອປ້າໄດ້ແຕ່ງດອງເປັນຄອບຄົວ ແລະ ມາຢູ່ນຳພົວ

ທ້ວງຈັບ ປ້າຮຸ້ນກວ່າມິດໄປຮອດແປດດ້ານ. ປ້າມິປິນ
ດັງແຕ່ປ້າກໍພະຍາຍາມປົກປິດຈຸດຮ່ອນນີ້ ທັງນີ້ກໍເພາະ
ວ່າປ້າເປັນແມ້ງຂ້າລາຊະການຄົນຫນຶ່ງ ຫລືໃນທັດສະນະ
ຂອງຊາວຊົນນະບົດກໍແມ່ນວ່າເປັນແມ້ງເຈົ້ານາງຜູ້ຫນຶ່ງ ຊຶ່ງ
ຖ້າວ່າມິຄົນຮຸ້ຈັກວ່າປ້າບໍ່ຮຸ້ອ່ານຂຽນຫນັງສື ແມ່ນວ່າເປັນ
ເລື່ອງອັບອາງຂາງຫນ້າ.

ດັງນີ້ ປ້າຈຶ່ງຕ້ອງສະແດງຕົວ ໃຫ້ສົມຊື່ວ່າເປັນແມ້ງ
ຂ້າລາຊະການໂດງທຳທ່າວ່າອ່ານຫນັງສືໄດ້.

ເທື່ອຫນຶ່ງພະນັກງານສິ່ງຫນັງສືພິມ ເອົາຫນັງສືພິມ
ໄປສິ່ງໃຫ້ເຮືອນປ້າ, ເວລານັ້ນພໍດີປ້າຢູ່ຫນ້າບ້ານ. ພະ
ນັກງານສິ່ງບອກວ່າສະບັບນີ້ມີເລື່ອງດົນເດັ່ນ, ປ້າຮັບເອົາ
ແລ້ວທຳທ່າອ່ານ. ພະນັກງານສິ່ງ ນ.ສ.ພ ເຮັດຫນ້າຍິ່ມໆ
ແລ້ວ ຮີບ ຫນີ ໄປ ເພາະຢ້ານອົດຫົວບໍ່ໄດ້ທີ່ເຫັນປ້າເບິ່ງ
ຫນັງສືທາງປັ້ນ. ✕

ນອກຈາກພະນັກງານສິ່ງນ.ສ.ພແລ້ວກໍມີພະນັກງານ
ເກັບເງິນຄ່າໄຟຟ້າ ຄ່ານ້ຳປະປາທີ່ໄດ້ພົບກັບເລື່ອງຫນ້າ
ຫົວໂດງແມ່ນປ້າເປັນຕົວຕະຫລົກ. ເລື່ອງນັ້ນກໍແມ່ນທຳ
ນອງດຽວກັນທີ່ພະນັກງານສິ່ງຫນັງສືພິມໄດ້ພົບພໍ້ ນັ້ນຄື

ປ້າຮັບເອົາປີຄ່າໄຜຜ້າຈາກພະນັກງານ ແລ້ວເອົາມາອ່ານ
ທາງປີ້ນ.

- "ເປັນເງິນຈັກກີບ? ປ້າຖາມຢ່າງຂຶ້ງຂັ້ງ.

ພະນັກງານເກັບເງິນ ເບິ່ງຫນ້າປ້າແລ້ວຮູ້ສຶກອິດອັດ
ໃຈ ແຕ່ກໍອິດບໍ່ໄດ້ທີ່ຈະບອກວ່າ:

"ປ້າເບິ່ງທາງປີ້ນໄດ້ຫນ້າ!"

- "ຈັ່ງແມ່ນມັນສັບສົນ. ເອົາເບິ່ງດູ! ບອກມາທໍ່ໃດ
ແລ້ວຊິຈ່າງໃຫ້ "ປ້າເວົ້າເກັ້ເຂີນ.

ເພາະຄວາມບໍ່ຮູ້ຫນັງສືນີ້ເອງ ປ້າຕົກໂງ່ມາຫລາງ
ເທື່ອ ເມື່ອປ້າເອົາຜົວໄຫມ່ໆນັ້ນ ມີຜູ້ສາວຂຽນຫນັງສືມາ
ຫາຜົວຂອງປ້າ ພັນລະນາເຖິງເລື່ອງຄວາມຮັກ ແຕ່ປ້າ
ກໍບໍ່ຮູ້ສຶກຫຍັງ ເພາະຜົວໄດ້ຕົວະວ່າເປັນຫນັງສືຂອງພີ
ນ້ອງຂຽນມາຖາມຂ່າວຕາມທຳມະດາ ພາງລຸນມາປ້າຮູ້
ຄວາມຈິງຈັ່ງດົນບໍ່ດົງ.

ຈະວ່າປ້າບໍ່ຮູ້ຫນັງສືຈັກໃດເລີຍກໍບໍ່ຖືກ ເພາະປ້າຮູ້ຈັກ
ຂຽນຊື່ຕົນເອງມາແຕ່ດົນ ແລະ ເປັນຄຳດຽວໃນພາສາລາວ
ທີ່ປ້າຂຽນເປັນ. ແຕ່ໃດຫນັງສືທີ່ປ້າຂຽນວ່າ "ແຈ່ມ" ນັ້ນ
ໃບເຫັນແລ້ວກໍຄົງອິດຫົວບໍ່ໄດ້ ເພາະມັນເປັນມະໂຄ່ງມະ

ເຄິ່ງຄືດັ່ງເດັກນັ່ງປະຖົມປີທິຫນຶ່ງຫັດຂຽນ. ທີ່ປ້າໃຊ້ຄວາມ
ພຽນພະຍາຍາມຫັດຂຽນຊື່ນັ້ນ ກໍ່ເພາະມັນກ່ຽວ ກັບເລື່ອງ
ເງິນຄ່າເຊັນເຊັນຊື່ເພື່ອເບີກເງິນເຊັນຊື່ໃນແຊກເງິນ ແລະໃນ
ເອກະສານຕ່າງໆທີ່ກ່ຽວກັບເງິນ. ຖ້າບໍ່ແມ່ນເລື່ອງເງິນແລ້ວ
ປ້າກໍ່ຄຶງບໍ່ຮຽນຂຽນຊື່. ຈະວ່າຮຽນຂຽນຊື່ກໍ່ບໍ່ຖືກຄັກວ່າຫັດ
ແຕ່ມືຊື່ຈະເໝາະສົມກ່ວາທັງນັ້ນກໍ່ເພາະປ້າບໍ່ຮູ້ເລີຍວ່າສ່ວນ
ປະກອບຂອງຄຳວ່າ "ແຈ່ມ" ນັ້ນມີຕົວຫຍັງແດ່ປ້າອາດເຫັນ
ວ່າສະລະແອນນັ້ນແມ່ນຫຍັງສອງເສັ້ນເອນໄປທາງດຽວບ້ອນ
ຖືກລົມພັດ ຕົວຈໍ່ແມ່ນເບັດຊິດປາຊະນິດຫນຶ່ງ ຕົວມໍ່ແມ່ນ
ເຫງົ້າໄມ້ໄຜ່ທີ່ປ້າເຄີຍເຫັນຢູ່ບ້ານເດີມ ສ່ວນໄມ້ເອກນັ້ນປ້າ
ອາດເຫັນເປັນເຂັມດວງຫນຶ່ງທີ່ຕົກມາແຕ່ເທິງພ້າ. ທັງ
ການຂຽນຊື່ ແລະເຊັນຊື່ນັ້ນປ້າແຕ່ມເປັນແບບດຽວກັນ.

ຕົກມາໃນລະບອບໃໝ່ນັ້ນກໍ່ມີເລື່ອງຕະຫລົກກ່ຽວກັບປ້າ
ແຈ່ມ ເທື່ອຫນຶ່ງມີການປະຊຸມພັງເອກະສານການເມືອງ
ໂດຍແມ່ນປະທານຕາແສງເປັນຜູ້ມາບັນຍາຍ ແລະໄອລົມ
ມີບາງຕອນສຳຄັນປະທານກໍ່ບອກໃຫ້ຜູ້ມາປະຊຸມຈົດເອົາ
ໄວ້. ປ້າແຈ່ມກໍ່ບໍ່ນັ່ງໜ້າຜູ້ອື່ນ ຈັບເອົາປາກກາບິກກັມ
ຫນ້າໃສ່ເຈ້ງຈົດເອົາຢ່າງດັ່ງຫນ້າ. ຜູ້ຫນຶ່ງທີ່ນັ່ງຢູ່ໃກ້ປ້າ

ເສືອລາຕາເບິ່ງ ເຫັນຕົວໜັງສືເດັມໜ້າແຈ້ງ ແລະມີແຕ່
ຄຳວ່າ "ແຈ່ມ" ເດັມໜ້າແຈ້ງ. ພໍເລີກປະຊຸມ ຜູ້ໜັງສື
ໃກ້ສອດຫລອດໄປຖາມປ້າແຈ່ມ ເລີງໄດ້ເລື່ອງຫົວກັນຈົນ
ໄສ້ຂົດໄສ້ໄຂ, ນັບແຕ່ນັ້ນມາເລື່ອງທີ່ປ້າແຈ່ມບໍ່ຮູ້ ໜັງສື
ຈັງຖືກເຜິງແບບອອກຢ່າງກ້ວາງຂວາງ.

- " ປ້າແຈ່ມບໍ່ໄດ້ແຈ່ມສົມຊື່ " ມີຜູ້ເວົ້າເບິ່ງດັ່ງນີ້.

ກຳມະການປົກຄອງບ້ານໄດ້ບອກໃຫ້ປ້າແຈ່ມໄປ ຮຽນ
ໜັງສືຊຶ່ງຈັດຂຶ້ນເພື່ອສອນຜູ້ເຫ່ງທີ່ບໍ່ຮູ້ໜັງສື ແຕ່ປ້າກໍ
ປະຕິເສດໂດຍກ່າວວ່າ:

- " ເຖົ້າແກ່ແລ້ວ ຮຽນໄປເຮັດຫຍັງ? ເຈົ້າບາງເພິ່ນ
ກໍເປັນໜົດແລ້ວ " .

ມີເທື່ອໜຶ່ງປ້າໄດ້ຮັບຈົດໝາຍຈາກບ້ານເດີມ ເປັນຈົດ
ໝາຍຂອງນ້ອງສາວຊຶ່ງກໍແກ່ແລ້ວ ອາຍຸຫລຸດປ້າພຽງ
ສອງປີ. ເຖິງຈະເປັນຈົດໝາຍຖາມສຸກທຸກທຳມະດາ ແຕ່
ກໍມີຄວາມໝາຍສຳຄັນເພາະໃນຈົດ ໝາຍ ນັ້ນ ນ້ອງ ສາວ
ເປັນຜູ້ຂຽນເອງ ແລະ ວ່າຢູ່ຊົນນະບົດບ້ານເດີມຂອງປ້າ
ແຈ່ມ ກຳລັງພົດພົ້ນໄປດ້ວງຂະບວນປະຊາສຶກສາ, ບັນດາ
ບຶງຊາງເຖົ້າແກ່ທັງຫລາຍພາກັນຮຽນໜັງສື ຢ່າງເປັນຂະ

ບວນ ນ້ອງສາວຂອງປ້າຂຽນໜັງສືເປັນແລ້ວ, ຕ່າງກັບ
ແຕ່ກ່ອນຊຶ່ງເວົ້າກັນວ່າຕົວໜັງສືທໍ່ຄວາງກໍບໍ່ຮູ້ຈັກ.

ພວກລູກໆ ແລະ ຜົວກໍໄດ້ບອກໃຫ້ປ້າແຈ່ມ ໄປ ຮຽນ
ໜັງສືນຳໝູ່ ເພາະເປັນໂອກາດດີແລ້ວ, ການສຶກສາໄດ້
ເປີດກ້ວາງສຳລັບທຸກຄົນ.

- " ແມ່ຊີບໍ່ອາງເຂົາບໍ່ ! ຢູ່ບ້ານນອກເຂົາກໍຮຽນ ແລະ
ອ່ານໜັງສືເກືອບເປັນຫມົດທຸກຄົນ. ເບິ່ງອາຈັບກໍບັງຂຽນ
ໜັງສືເປັນແລ້ວສິ່ງຈົດຫມາງມາຫາແມ່, ອາຈັບລາວ
ແຮງຊີກ້າວຫນ້າລະບັດນີ້. ໂລກເພິ່ນກ້າວຫນ້າໄປຕາມ
ກົດເກນ ແຕ່ແມ່ຊ້າຖຽຫລັງຊີເປັນບໍ່ ? " ລູກສາວກົກເວົ້າ
ຈົນໃຫ້ແມ່ໄປຮຽນໜັງສື. -

ປ້າແຈ່ມຄິດຢູ່ຫລາງມື້, ຄິດເຫັນເລື່ອງເກົ່າໆ ທີ່ຕົນ
ເອງຕົກໄກ່, ທີ່ຕົນເອງຖືກເວົ້າຂ້ວນ ແລະ ເຫັນວ່າໃນລະ
ບອບນີ້ ຕົນເອງບັງບໍ່ກ້າວທັນຫມູ່ທັງທີ່ໄດ້ສະໜັບສະໜູນ
ແລະອອກແຮງຊຸກຍູ້ລະບອບໃໝ່ຕະຫລອດມາ. ຄິດເຈັບໃຈ
ທີ່ຕົນເອງເປັນຕົວຕະຫລົກ ໃຫ້ເຂົາເວົ້າຫົວກັນນັ້ນນອງໄປ
ທົ່ວບ້ານ. ໃນທີ່ສຸດປ້າແຈ່ມກໍຕັດສິນໃຈເດັດຂາດລືບລ້າງ
ຄວາມ ບໍ່ຮູ້ ໜັງສືໃຫ້ຕົນເອງ ໂດງໄປສະໜັກເຂົ້າປະຊາ

ສຶກສາຊຶ່ງກຳມະການເປົກຄອງບ້ານຈັດຂຶ້ນ, ການຮຽນແມ່ນ
ຕັ້ງຕົ້ນ ຊູ ໂມງ ແລງຮອດ ລ ໂມງ.

ບົດຮຽນທີ່ຫນຶ່ງ ແມ່ນຫັດອ່ານ ກໍ່ອະ ກະ - ກໍ່ອາ ກາ,
ຫັດອ່ານແລ້ວກໍ່ຫັດຂຽນ. ປ້າແຈ່ມອ່ານອອກສຽງລັງໆ
ພ້ອມກັບຫມູ່ ຕໍ່ຈາກນັ້ນຄຸກໃຫ້ປ້າຂຽນ. ການຫັດອ່ານ
ແລະ ຫັດຂຽນໃນບົດຮຽນທຳອິດດຳເນີນໄປຫນຶ່ງຊົ່ວໂມງກໍ່
ເລີກ. ນັກຮຽນປະຊາສຶກສາມີທັງຫມົດ ໓໒ ຄົນເປັນແມ່
ຍິງສ່ວນຫລາຍຊຶ່ງອາຍຸກາງ ໓໐ ປີແລ້ວ ກ່ອນຈະຈາກກັບ
ໄປສູ່ເຮືອນໃນເຮືອນລາວ ມີຜູ້ເວົ້າວ່າປ້າແຈ່ມເປັນຕົວເດັ່ນ
ໃນບົດຮຽນທີ່ຫນຶ່ງ ເພາະອ່ານອອກສຽງດັງ ແລະ ຂຽນຕົວ
ຫນັງສືໄດ້ງາມກ່ອນຫມູ່.

ມັດມາແມ່ນ ຮຽນບົດຮຽນທີ່ສອງ ກໍ່ອະ ດະ - ກໍ່ອາ
ດາ - ກໍ່ອິ ກິ - ກໍ່ອິ ກິ. ຈາກບົດ ນີ້ ສູ່ ບົດຮຽນໃຫມ່ຕໍ່ໄປ
ເລື່ອງໆ ໂດງຮຽນມີລະບົດ.

ໃນບົດທີ່ ໒໔ ເວົ້າວ່າ: ເພິ່ນວ່າຖິ່ນຖານບ້ານເຮົາຈະ
ເລີນໄດ້ກໍ່ຕໍ່ເມື່ອຄົນເຮົາພາກັນຮ່າຮຽນຫນັງສື ໃຫ້ອ່ານລ່ຽນ
ຂຽນເປັນ ລ້າງສິ່ງຊ້າຂ້າສິ່ງໄງ່ ຂອງຮ່ອງຮຽນທີ່ເກົ່າແກ່ໃຫ້
ສູນສ້ຽງໄປ ເພື່ອສ້າງສາດິບແດນ ອັນເປັນທີ່ຫວງແຫວນ

ຂອງເຮົາ.

ບອກຈາກອ່ານປຶ້ມແລ້ວ ຄູ່ບັງເວົ້າວ່າ :

- "ຮຽນຫນັງສືແມ່ນຮັກຊາດ-ຮຽນເກັ່ງແລ້ວຊາດຮັກ".

ທີ່ເວົ້າແນວນີ້ ຄູ່ອະທິບາຍວ່າຜູ້ໃດຮຽນຫນັງສືເກັ່ງ
ຮຽນຮູ້ວິທະຍາ ການໄດ້ສູງ ເພື່ອມາຮັບໃຊ້ປະເທດຊາດ
ດັ່ງນີ້ຊາດບ່ອນຕ້ອງການ ບ່ອນຮັກແພງ ແລະ ຕີລາຄາ
ສູງຄົນທີ່ຮຽນເກັ່ງ.

ປະຕິບັດຕາມຄຳເວົ້ານີ້ ປ້າແຈ່ມຕັ້ງໃຈຮຳຮຽນຢ່າງ
ເອົາຈິງເອົາຈັງ ໃຈຫນຶ່ງແມ່ນຢາກລືບລ້າງການເວົ້າເບິ່ງ
ເວົ້າສຽດສືຂອງຄົນທັງຫລາຍ. ອີກໃຈຫນຶ່ງແມ່ນເພື່ອຈະ
ໄດ້ອ່ານເອກະສານ. ການຮຳຮຽນການເມືອງນັ້ນໃຫ້ລະອຽດ
ແທ້ແລ້ວ ແມ່ນລ້ອງອ່ານໄປ ພິຈາລະນາໄປ ຈິ່ງເຂົ້າໃຈ
ເຖິງເນື້ອໃນ.

ປ້າແຈ່ມບໍ່ແມ່ນ ຄົນປຶກຫນາ ປ້າມີຫົວວ່ອງໄວ ສະ
ຫລຽວສະຫລາດ ດັ່ງນີ້ການຮຽນປະຊາສຶກສາພຽງສາມ
ເດືອນປ້າກໍຂຽນໄດ້ໄວ ອ່ານອອກໄດ້ລ່ຽມ ປ້າປ່ຽນໄປສູ່
ຄວາມກ້າວຫນ້າຢ່າງບໍ່ຢຸດຢັ້ງ.

- " ເປັນຄົນຕາບອດມາຕັ້ງ ໔໒ ປີນີ້ " ຜົວເວົ້າປອກ.

- " ບໍ່ດຽງ, ແຕ່ດຽວນີ້ລະວັງເນີ້ ມີຈິດຫມາງລັບໆລື້ໆ
ແລ້ວຮີບຈູດ ຖ້ຳ " . ປ້າເວົ້າເຕືອນຜົວແບບປອກຫລັບ.

ການອ່ານອອກຂຽນໄດ້ ເຮັດໃຫ້ປ້າແຈ່ມພາກພູມໃຈ
ແລະ ມັກຄັນຫາແຕ່ປຶ້ມມາອ່ານເພື່ອປະດັບສະຕິປັນບາ.
ມັນຄືກັບວ່າປ້າໄດ້ຄັນພົບໂລກໃໝ່ ໂລກທີ່ເຕັມໄປດ້ວຍ
ຄວາມ ມະ ຫັດ ສະ ຈັບ ປ້າໄດ້ມີຫຼຸດາແຈ້ງໃສຂຶ້ນຫລາງຮຸ່ງ
ຫລາງພັນຕໍ່.

ມື້ຫນຶ່ງ ປ້າແຈ່ມອອກຈາກເຮືອນແຕ່ເດິກ ມຸ່ງໜ້າຈະ
ໄປຄິວຈອດລົດຢູ່ແຖວນອກເມືອງ ເພື່ອຊື້ເຄື່ອງຢູ່ຂອງກິນ
ຊື່ງຊາວຊົນນະບົດໃສ່ລົດມາແຕ່ບໍ່ທັນແຈ້ງ. ພໍອອກຫວິດ
ປະດບ້ານ ປ້າໄດ້ເຫັນໃບປົວ ວີ-໔ ໃບຂອງພວກປະຕິການ
ທີ່ຫວ່ານປຸກລຸກປະຊາຊົນ ໃຫ້ ຕໍ່ ດ້ານລະບອບໃໝ່ແລະ
ຍິວະໃຫ້ຄົນໂຕນຫນີໄປຝັ່ງໄທ. ປ້າຮີບຟ້າວນຳເອກະສານ
ດັ່ງກ່າວໄປແຈ້ງຫົວຫນ້າຫນ່ວງ ຫົວຫນ້າຄຸ້ມແລ້ວກໍປະ
ທານບ້ານ. ໃບຕອນເຊົ້າຂອງມື້ນັ້ນອ່ານາດປົກຄອງທ້ອງ
ຖິ້ມຟ້າວຕີກອງປະຊຸມແລ້ວ ແຈ້ງໃຫ້ປະຊາຊົນຊອກຜູ້
ເອົາໃບປົວນັ້ນເພື່ອທຳລາງຖ້ຳ. ການປະຕິບັດງານກຳຈັດ
ໃບປົວ ແປ້ນໄປຢ່າງຟົດຟອງຄະນອງບ້ານ.

ປ້າແຈ່ມປ່ຽນໃຈບໍ່ໄປຄົວລົດ ຊື່ເຄື່ອງກົບທັງນີ້ກໍ່:ພ້ອຈະໄດ້
ສຸມກຳລັງໃສ່ຊອກຫາໃບປົວ. | ທຸກຄົນເວົ້າແຕ່ຊື່ປ້າແຈ່ມ
ເພາະປ້າແຈ່ມເອງເປັນຜູ້ພໍ້ ໃບປົວເຖື່ອນດັ່ງກ່າວ ແລະ
ໄປແຈ້ງອຳນາດການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນກ່ອນຫມູ່.

ຈາກຜົນງານນີ້ເອງ ປ້າແຈ່ມຈຶ່ງໄດ້ລຶບລ້າງການຖືກ
ຫຸ່ມປຽດຫຍາມຂອງຄົນທັງຫລາຍທີ່ມີຕໍ່ປ້າ ໃນການບໍ່ຮູ້
ຫນັງສື. ດຽວນີ້ປ້າແຈ່ມ ແຈ່ມສົມຊື່ແລ້ວ.

ເລື່ອງສັບ:

ແຫວນ ເພັດ ຂອງ ແມ່ນ ຊີ

ໂດຍ: ອຸທິນ ບຸນຍາວົງ

ແມ່ນຊີເປັນແມ່ຍິງລາວ ແຕ່ຊື່ອາເມລິກາ.

ຄວາມຈິງນັ້ນ ບາງຊື່ວ່າບວນສີ ແຕ່ມີຜົວອາເມລິກາ
ຜົວຂອງນາງອອກສຽງບາກ ເວລາເອັນຊຸບວນສີ ເລີ່ມເອັນ
ເປັນແມ່ນຊີ, ດົນນານເຂົ້າຊື່ແທ້ຂອງນາງກໍຖືກລືບ.

ສ່ວນບາງເອັນຜົວວ່າເອັດດີ, ຈະວ່າເອັດດີເປັນຜົວຂອງ
ນາງກໍບໍ່ຖືກຄັກເພາະກ່ອນໜ້ານັ້ນ, ບອກຈາກຄົນດັດຫ້ງາ
ກັບແມ້ເຊິ່ງເຮັດໜ້າທີ່ເປັນຄົນຮັບໃຊ້ ແລະ ຄົວກິນແລ້ວ
ກໍເຄີຍມີແມ່ຍິງມາຢູ່ເຮືອນຫລັງນັ້ນນຳໜ້າ, ມີທັງຍິງຈິນ,
ຫວຽດນາມ, ຂະແມ, ໄທດຳ, ໄທ. ແຕ່ລະຄົນຢູ່ໄດ້ສີ່-ຫ້າ
ເດືອນກໍຫາງຕົວໄປ, ແລະ ສຸດທ້າງແມ່ນຍິງລາວຄື ແມ່ນຊີ
ນີ້ເອງ.

ແບນຊີເປັນແມ່ຮ້າງຝະລັ່ງມາກ່ອນ ເປັນດາວສັງຄົມ
ຂອງນະຄອນວຽງຈັນ. ບາງປາກພາສາຝະລັ່ງໄດ້ດີ ສົມ
ຄວນ, ປາກພາສາອັງກິດພໍຮູ້ເລື່ອງ, ເຕັມລໍາເກ່ງ, ກິນ
ເຫລົ້າກໍເປັນ ແລະ ພິເສດກໍຄື ບາງຕິດການພະນັນການ
ຫລິ້ນໄພ້ຢ່າງຫນັກ ໂຄງສະເພາະແຕ້ມແດງ ແລ້ສດົບ
ແລະ ໄພ້ຈິກກັບ. ບາງເທື່ອບາງໄປຫລິ້ນໄພ້ຈົນຮອດສາມ
ຄົນ ຈຶ່ງຕ່າວຄົນບ້ານ.

ບ້ອນການຫລິ້ນໄພ້ ບາງກັບຜົວຝະລັ່ງບິດ ດຽງ ກັບ
ເລື່ອງໆ, ຈົນໃນທີ່ສຸດກໍໄດ້ປະຮ້າງກັນ.

"ປະຜົວຝະລັ່ງເອົາຜົວອາເມລິກາກໍບັງໄດ້" ບາງເຄິງ
ເວົ້າດັ່ງນັ້ນ.

ເປັນໄປຕາມຄວາມເວົ້າຂອງບາງແທ້, ເປັນແມ່ຮ້າງບໍ່
ທັນເຄິງປີ ບາງກໍໄດ້ຜົວອາເມລິກາ ເຮັດການຢູ່ອົງການຢູ
ເສດ. ລູກຄົນຫນຶ່ງ ແລະ ຄົນດຽວທີ່ໄດ້ກັບຜົວຝະລັ່ງນັ້ນ
ບາງຍົກໃຫ້ຜົວໄປ ຊຶ່ງຕໍ່ມາຜົວກໍເອົາໄປນໍາທີ່ປະເທດຝະ
ລັ່ງ, ຂຶ້ນເອົາໄວ້ບາງກໍຫນັກໃຈເພາະລູກຊອດມັກເຂົ້າກັບ
ສັງຄົມລາວບໍ່ສະໜິດຕິດແຫນ້ນ ແລະ ມັກຖືກຄົນເວົ້າໃສ່
ວ່າ "ຝະລັ່ງຂັນກ".

ບາງໄດ້ກັບບົວອາເມລິກາແບບງ່າງໆ ບໍ່ມີພິທີຕາມປະ
ເພນີແຕ່ຢ່າງໃດ. ຄືທຳອິດນັ້ນບາງຖືກຂໍຮ້ອງຈາກເພື່ອນ
ບິງຄົນຫນຶ່ງໃຫ້ໄປເປັນຫມູ່ເພາະຖືກເຊີບໂດງຄົບ ອາເມລິ
ກາໄປຮ່ວມສະຫລອງວັນຄຣິສະມາດ. ໃນງານນັ້ນບາງໄດ້ຮູ້
ຈັກກັບເອັດດີ ພະນັກງານອົງການປູເສດ. ເອັດດີແມ່ນຊຸ
ສ່ວນນາມສະກຸນນັ້ນ ອອກສຽງສືບກາງ ຊຶ່ງແນວຊື່ເວົ້າບໍ່
ຖືກຈັກເທື່ອ ແລະບາງກໍບໍ່ສົນໃຈທໍ່ໃດ. ຫລັງຈາກນັ້ນມາ
ເອັດດີກໍມາຕິດແທດກັບບາງ ເຮັດປະຈົບປະແຈງ ເອົາໃຈ
ທຸກຢ່າງ, ຊຸຂອງຂ້ວນມາໃຫ້ ພາໄປກິນເຂົ້າຕາມຮ້ານອາ
ຫານໃຫ່ງໆ, ຈາກຮ້ານອາຫານກໍໄປນັ່ງດື່ມນໍ້າ ຟັງເພງຢູ່
ໃບບາເຕນລໍາ. ທຳອິດບາງກໍຊວນເອົາເພື່ອນບິງໄປນໍາ, ຕໍ່
ມາບາງເຫັນວ່າ ເອັດດີເປັນຄົນດີ ມີນາລະບາດນຸ່ມນວນ
ເປັນໜ້ານັບຖືບາງກໍໄປນໍາເອັດດີ ຕາມລໍາພັງເທື່ອທໍ່ສອງ
ທໍ່ນາງໄປຟັງເພງ ແລະ ເຕນລໍາຢູ່ບາກັບເອັດດີ ສອງຕໍ່
ສອງເອັດດີກໍຊວນບາງໄປເຮືອນຂອງຫມໍ່ຫລັງຈາກທໍ່ອອກ
ຈາກບາເຕນລໍາ ແລະ ໄດ້ດື່ມເຫລົ້າຊຶມໆ ຫລາງເດີບແລ້ວ
ນັບແຕ່ວັນນັ້ນແຫລະ ບາງກໍທຽວໄປເຮືອນຂອງເອັດດີເປັນ
ປະຈຳ ແລ້ວຕໍ່ມາກໍຢູ່ເຮືອນຫລັງນີ້ເລີຍ.

ຖ້າວ່າບາງເປັນແມ້ເຊົ້າອາເມລິກາຈະຖືກກ່ວາບໍ່.

ບາງເອົາຜົວໂດງບໍ່ມີພິທີ ບໍ່ມີໃຜຮັບຮູ້ນໍາ, ບາງມີເງິນ
ໃຊ້ຈ່າງບໍ່ອັນ ທາເຂົ້າແປ້ງແຕ່ງຕົວທັນສະໄໝເຂົ້າຮ້ານ
ເສີມສວງເປັນປະຈໍາເກືອບທຸກມື້ຂໍລົດແອ່ນໄປແອ່ນມາເວົ້າ
ຈາແປສແປສໃນໃບ.

ບອກຈາກເອົາເງິນໃຫ້ໃຊ້ຈ່າງແລ້ວເອັດດີບັງມອບແຫວນ
ເພັດໃຫ້ແບບຊື່ຫນຶ່ງວົງ.

- "ໄອຊຸ້ມາຈາກບາງກອກ ລາຄາພັນດອນລາ ປະມານ
ສອງຫນ້ອຍບາດ,

ຂໍມອບໃຫ້ມາງເລັງ ໃບໂອກາດທີ່ເຮົາເອົາກັນເປັນ ຜົວ
ເປັນແມ້ "ເຂົາເວົ້າຄວາມລາວປົນອັງກິດ.

ບາງເອົາຜົວໃໝ່ ແຕ່ນີ້ໄສເກົ່າບັງບໍ່ປະຖົມເທື່ອ ບໍ່ຄິ
ນິໄສມັກຫລິ້ນໄພ້, ແຖມບັງຫລິ້ນຫນັກເຂົ້າໄປຊຸກໃຊ້ເພາະ
ບາງມີເງິນ, ມີເງື່ອນໄຂສະດວກເຊັ່ນວ່າເມື່ອຜົວໄປ ການ
ບາງກໍບໍ່ມີວຽກຫຍັງເພາະວຽກເຮືອນການຊາບແມ່ນມີຄົນ
ໃຊ້ເຮັດແທບຫມົດແລ້ວ. ດັ່ງນັ້ນບາງຈຶ່ງໃຊ້ເວລາໃຫ້ຫມົດ
ໄປດ້ວຍການຫລິ້ນໄພ້. ທໍາອິດເອັດດີກໍບໍ່ປາກໃຫ້ບາງຫລິ້ນ
ແຕ່ບອກທໍ່ໂດນບາງກໍບໍ່ຟັງ, ເອັດດີເລີຍປ່ຽນໃຫ້ ບາງ ຫລິ້ນ

ຕາມໃຈ. ເບິ່ງຄືວ່າ ເອັດດີພໍໃຈຊ້າທີ່ເມັງຕິດໄພ້ເພາະໜ້
ເອງກໍສະໜຸກຢູ່ສະໜຸກໄປ, ເຂົ້າທຳນອງໄປບໍ່ຄາ ມາບໍ່
ຂ້ອງ ເພາະເມັງບໍ່ມັກຢູ່ບ້ານ ມີແຕ່ໄປປະຈຳຢູ່ວົງໄພ້,
ເຫັນເປັນລົງບໍ່ຫມໍກໍແຮ່ງເອົາເງິນໃຫ້ເມັງໄປຫລິ້ນເທື່ອ ລະ
໒໐-໓໐ ພັນກີບ. ແນ່ນອນລະ ເງິນຈຳນວນທັນບໍ່ມີຄວາມ
ໜາງຫຍັງສຳລັບເອັດດີ. ການທີ່ເມັງຢູ່ເຮືອນຢູ່ຊານ ພັນ
ເປັນການອິດອັດໃຈສຳລັບຫມໍ. ທີ່ແນ່ນອນຊື່ຕິດໄພ້ບໍ່ມັກຄົງ
ຄົບຕິດຢາເຮໂຣອິນພຽງແຕ່ເອົາຢາໃຫ້ປະຈຳ ຜູ້ຕິດເຮໂຣ
ອິນກໍຈະເຮັດທຸກຢ່າງຕາມຄຳສັ່ງ.

ເຮືອນທີ່ສອງຜົວເມັງຢູ່ນີ້ເປັນເຮືອນເຊົ່າ. ເອັດດີເຮັດສັບ
ບາເຊົ່າເປັນເວລາສາມປີ, ຄ່າເຊົ່າເດືອນລະ ໑໕໐ ດອນລາ.
ດອນທີ່ແມ່ນຊື່ເລີ່ມຕົ້ນມາຢູ່ນັ້ນ ບັງອີກຫນຶ່ງປີ ກໍຈະຈຸບ
ກຳນົດການເຊົ່າ. ການເປັນເມັງເຊົ່າໃນເຮືອນເຊົ່າດຳເນີນໄປ
ໄດ້ຫ້າເດືອນແຕ້ມ ກໍເກີດມີການປະທ້ວງໃຫ້ບຸບເລີກ ອົງ
ການຢູ່ເສດ. ພະນັກງານທີ່ເປັນຄົນອາເມລິກາຖືກພະນັກ
ງານຄົນລາວ ກັບນັກຮຽນ ນັກສຶກສາ ຂັບໄລ່ໄສສັງອອກ
ມອກປະເທດ ໃນນີ້ລວມທັງເອັດດີນຳດ້ວງ. ເຫດການນັ້ນ
ສັບສົນອິນລະມ່ານ ຈົນເອັດດີໄດ້ແຕ່ຫົບຫນ່ວງດຽວທັນນີ້,

ສິ່ງຂອງອື່ນໆ ໃຫ້ແມ້ຮັກສາໄວ້ຊາມຊາ ແລະວ່າໃຫ້ຕິດ
ຕາມໄປຫາຢູ່ບາງກອກທີ່ຫລັງ.

ການຂັບໄລ່ ແລະ ປະນາມອາເມລິກາເປັນໄປຢ່າງເຄັ່ງ
ຂຶ້ນ ແລະ ເປັນຂະບວນໂດຍສະເພາະຂະບວນນັກຮຽນ ນັກ
ສຶກສາ.

" ຊີ. ໄອ. ເອ. ຕ້ອງອອກຈາກລາວ ! "

- " ອາເມລິກາໜ້າພານຮີບຫນີ ! "

- " ພວກເຮົາບໍ່ຕ້ອງການອາເມລິກາ ! "

- " ບໍ່ມີອາເມລິກາຊ່ວງເຫລືອ ເຮົາກໍຢູ່ໄດ້ ! "

ສຽງຂັບໄລ່ ແລະ ປັງດ່າປະນາມເຫລົ່ານີ້ ແບນຊີໄດ້
ຍິນໄດ້ເຫັນແລ້ວ ບາງແຄ້ນເຄືອງໃນໃຈແທນຜົວ ແລະ
ແທນອາເມລິກາທຸກຄົນ. ບາງເຮັດສົບເບະ ແລ້ວດ່າຢູ່ໃນ
ໃຈ:

- " ສຸມັນເນລະຄຸບ! ເຂົ້າໃສ່ທ້ອງກໍແມ່ນອາເມລິກາ
ຊ່ວງ, ເງິນແຕ່ລະກີບກໍແມ່ນອາເມລິກາຊ່ວງເຫລືອ ຊ່ວງດ້າ
ປະກັນ. ມັນບໍ່ຄິດນະພວກດີບ້ານ ! "

ບາງດ່າຢູ່ໃນໃຈບັງບໍ່ແລ້ວ ເວລາລົມກັບຄົນລຶ່ງແກ່ວນທີ່
ເຊື່ອໃຈກັນໄດ້ ບາງກໍປະນາມພວກນັກຮຽນ ນັກສຶກສາ

ແລະເວົ້າອ້າງຄຸນງາມຄວາມດີຂອງອາເມລິກາສະເຫມີໆ.
ບາງຄຽດແຄ້ນແທບອາເມລິກາອີຫລີ.

ເອັດດີໄປຮອດບາງກອກໄດ້ສືບກ່ວາມີ ກໍ່ສົ່ງຂ່າວມາ
ວ່າເຂົາສະບາງດີ ແລະ ຈະໄດ້ເດີນທາງຕໍ່ໄປຍັງສະຫະລັດ
ອາເມລິກາໃນສອງສາມວັນ. ເຂົາບໍ່ເວົ້າເຖິງເລື່ອງຈະໃຫ້
ບາງໄປຢູ່ນໍາເລີຍ. ຈາກນັ້ນຂ່າວຂອງເອັດດີກໍ່ມືດໄປ.

ເວລາຜ່ານໄປຫ້າເດືອນ. ບາງຢູ່ແບບກຸ້ມຕົນເອງ ໂດຍ
ເອົາເຄື່ອງຂອງມີຄ່າທຳມິວ ປະໄວ້ໄປຂາງພໍ່ໄດ້ເງິນມາຊື້ຢູ່ຊື້
ກິນສິບມື້ສິບເວັ້ນເຊັ່ນ : ເຄື່ອງຫລິ້ນແຜ່ນສຽງ, ແທບບັນ
ທຶກສຽງ, ຈັກຊັກເຄື່ອງນຸ່ງ, ເຕົາລິດໄຟຟ້າ, ແຜ່ນສຽງ.
ຫມິດເຄື່ອງເຫລົ່ານັ້ນບາງກໍ່ເອົາຈອກແກ້ວ, ຖ້ວງຊາມ,
ເຫລົ່າຢ່າງດີທັງບໍ່ທັນໄຂເທື່ອ ຕະຫລອດຮອດເຄື່ອງນຸ່ງ
ຫົ່ມຂອງເອັດດີທີ່ປະໄວ້ໄປຂາງ.

ບາງຄຽຟ້ງຂ່າວຈາກເອັດດີ, ຄຽຖ້າປີ້ຍົນທີ່ເຂົາຈະສົ່ງ
ມາໃຫ້, ບາງຍັງມີຄວາມຫວັງຍັງອຸ່ນໃຈເພາະຍັງມີແຫວນ
ເພັດເມັດງາມ. ຖ້າວ່າເອັດດີບໍ່ສົ່ງປີ້ຍົນມາໃຫ້ ບາງກໍ່ຈະ
ໂຕນໄປໄຫລ້ວຂາງແຫວນ ເພັດຊື້ປີ້ຍົນເດີນທາງໄປຫາ.
ບອກຈາກແຫວນເພັດເລ້ວ ພາງໃນເຮືອນກໍ່ຍັງມີຊາລົງ

ຊຸດຫນຶ່ງ, ແອເປັນສອງຫນ່ວງ, ປິ່ນລົມສີຫ້າອັນ ດູ່ເປັນ
ຫນຶ່ງ ດູ່ດຽງອີກຫລາງອັນ. ຖ້າຂາງສິ່ງເຫລົ່ານີ້ກໍຈະໄດ້
ເງິນກ້ອນໃຫ່ງສົມຄວນ. ດັ່ງນັ້ນບາງຈິ່ງບັງອຸ່ນໃຈ, ພຽງແຕ່
ຂາງເຄື່ອງເລັກໆ ບັງໆ ໃຫ້ຫມົດໄປສາກ່ອນ, ຊຳຊາຖ້າຟັງ
ຂ່າວຈາກຜົວ.

ເລື່ອງທີ່ຫນັກໃຈ ໃນການດຳເນີນຊີວິດຢູ່ໃນຄຸ້ມນັ້ນກໍຄື :
ການທີ່ຕ້ອງໄປຮ່ວມສຳມະນາຫລືປະຊຸມຢູ່ວັດ. ບາງເບື້ອ
ຫນ່ວງຕໍ່ເອກະສານທີ່ພະນັກງານຂົນຂວາງ ຫລື ກຳມະ
ການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນນຳມາອ່ານ ຫລື ຊື້ແຈງໃບທີ່ປະຊຸມ
ເພາະມັກມີແຕ່ການເຜິ້ງແບ ໂທດກຳຂອງຈັກກະພັດອາ
ເມລິກາ, ມີແຕ່ການດຳ ການປະນາມອາເມລິກາຢູ່ບໍ່ຂາດ
ສົບຂາດປາກ. ບາງຟັງແລ້ວຫົບຢູ່ວັດໆ ແລະ ຢາກລຸກ
ຫນີຈາກບ່ອນປະຊຸມໄລດ. ແຕ່ບາງກໍອົດໃຈໄວ້ແລ້ວນັ້ງ
ເຮັດຫນູ່ໄດ້ບິນຕໍ່ໄປຈົນເລີກປະຊຸມ.

ບາງຮູ້ສຶກເບື້ອ ຮູ້ສຶກລຳຄານອີ່ຫລີ ຈົນຊິທົບບໍ່ໄດ້,
ແລ້ວກໍຕັດສິນໃຈຈະໂຕບຂ້າມຟາກ. ບາງຈະຂາງສິ່ງ
ຂອງທີ່ເຫລືອຢູ່ເຮືອນເຊັ່ນ ດູ່ເປັນ ໂຕະຕັ້ງ ປິ່ນລົມ ແອ
ເປັນ ຊາລົງ ແລະ ສິ່ງຂອງໃຫ່ງໆ ອື່ນໆ ເພື່ອ ໃຫ້ໄດ້ເງິນ

ກ້ອນຫນຶ່ງໃຊ້ຈ່າງໃນການເດີນທາງ. ແຕ່ຄວາມຫວັງຂອງ
ບາງກໍດັບວູບລົງ ເມື່ອເຈົ້າ ຂອງ ເຮືອນເຊົ່າມາຫາໃນວັນ
ຫນຶ່ງ.

- ເຄື່ອງເຫລົ່ານີ້ ເອົາໄປບໍ່ໄດ້ເດີ, ເປັນເຄື່ອງປະຈຳ
ເຮືອນມາແຕ່ເດີມ ມີບັງໄວ້ຢູ່ໃນສັນຍາເຊົ່າຫມົດ ເຈົ້າຂອງ
ເຮືອນບອກ.

- " ຕູ້ເປັນ ປິ່ນລົມເຫລົ່ານີ້ແມ່ນຫມົດຫວະ? "

- " ແມ່ນຫມົດ, ລວມທັງຕູ້ຕຽງບອນ, ໂຕະຕັ້ງ ແອ
ເປັນຊາລົງໃນຫ້ອງຮັບແຂກ. "

- " ເອັດດີບອກຂ້ຽວ່າແມ່ນຂອງລາວຊຸມາວ່າຊຸນ " .

- " ບໍ່ແມ່ນ, ເປັນເຄື່ອງປະຈຳເຮືອນແຕ່ເດີມ. ເບິ່ງ
ຫລັກຖານໃນໃບສັນຍາເຊົ່ານີ້ ເຈົ້າຂອງເຮືອນເອົາໜັງສືສັນ
ຍາໃຫ້ບາງເບິ່ງ ບາງອ່ານແລ້ວກໍຫນ້າເຫລືອງມ້ານ.

- " ອີກສອງເດືອນກໍຊື້ຈຸບກຳນົດເຊົ່າຫວະນີ້! " ບາງເວົ້າ
ຂຶ້ນ.

- " ແມ່ນລະ ມັນໃກ້ຊິຫມົດກຳນົດ ຂ້ຽງເລີງ ມາເບິ່ງ
ເຮືອນ, ເຈົ້າຊື້ບໍ່ເຊົ່າຕໍ່ບໍ? "

- " ບັງບໍ່ທັນຮູ້ເທື່ອ, ມີຫນ້າຈຶງເວົ້າກັນສາ " .

ຫລັງຈາກທີ່ເຈົ້າຂອງເຮືອນເຊົ້າໄປແລ້ວ ນາງບັງຊິງ,
ຄິດຫຍັງບໍ່ອອກ ມັນຕັນໄປຫມົດ. ເງິນສົດໃນມືກໍເກືອບຊິບໍ່
ເຫລືອແລ້ວ. ຊ້າຕົມໄປກ່ວານັ້ນຄົນທີ່ແລ່ນຕິດຕໍ່ເພື່ອລັກ
ພາ ນາງໂຕນຂ້າມຟາກນັ້ນ ໄດ້ມາບອກວ່າ ໃຫ້ເລື່ອນໄປ
ໂດງບໍ່ມີກຳນົດເພາະໄທອັດຊາງແດນ ຫລັງຈາກມີກໍລະນີ
ບິງ ກັນຢູ່ດອນຕໍ່າ. ນາງເປັນກະວົນກະວາງ ໃຈຄໍບໍ່ເປັນປົກ
ກະ ດີ ທັງຢາກຮ້ອງທັງຢາກໄຫ້ກໍທໍ່ກັນ.

ນາງຢູ່ເຮືອນເຊົ້າຕໍ່ໄປໄດ້ອີກເດືອນປາງ, ຄຽງຫາໂອກາດ
ທີ່ຈະໂຕນຫນີຂ້າມຟາກ ແຕ່ໂອກາດກໍບໍ່ອ່ານວຽຈັກເທື່ອ,
ສ່ວນເງິນກໍເຫລືອນັ້ງລົງເລື້ອງໆຈົນຮອດກີບສຸດທ້າງ.

ໃນທີ່ສຸດ ນາງກໍຕັດສິນໃຈເອົາແ ຫວນເພັດໄປຂາງ. ມີ
ນັ້ນ, ນາງແຕ່ງໂຕອອກຈາກບ້ານແຕ່ເຊົ້າມຸ້ງຫນ້າສູ່ຮ້ານ
ຂາງເຄື່ອງເພັດບິນຈິນດາ ແຄມຖະຫນົນສາມແສນໄທໂກ
ກັບບໍລິເວນທາດດໍາ. ນາງບອກຈຸດປະສົງແກ່ເຈົ້າ ຂອງ
ຮ້ານແລ້ວຍິນແຫວນເພັດໃຫ້. ເຈົ້າຂອງຮ້ານພິຈາລະນາ
ເບິ່ງເຫິງສົມຄວນໂດງມີເຄື່ອງມືຊະນິດຫນຶ່ງກວດທົດສອບ,
ແລ້ວກໍເວົ້າຂຶ້ນວ່າ:

- " ບໍ່ຮັບຊຸດອກ. ແຫວນເຈົ້າແມ່ນເພັດບໍ່ດີ ເພັດ

ປອມ".

ໄດ້ຍິນດັ່ງນັ້ນ ບາງເກືອບບໍ່ເຊື່ອຫຼືກົນເອງ ແລ້ວເວົ້າ
ຂຶ້ນຢ່າງແຮງ.

- "ແຫວນເພັດແທ້ໆ ຂຶ້ນຊຸມມາແຕ່ບາງກອກ ດັ່ງ
ສອງຫມື່ນບາດພຸ້ນນະ!"

- "ເຈົ້າຊຸສອງຫມື່ນບາດແທ້ແຕ່ມັນແມ່ນເພັດປອມ
ເຈົ້າຖືກເຂົາຕັ້ມ".

ບາງຮູ້ສຶກຫນ້າມືດເວົ້າຫຍັງບໍ່ອອກ, ແລ້ວກໍ່ບ່າງອອກ
ຈາກຮ້ານໄປໂດຍບໍ່ສັ່ງລາຊ້າ. ບາງພົບກັບບັນຫາຫນັກ
ຂອງຊີວິດ, ຄິດອຸກເອົາ, ມື່ນເມົາໄປທົ່ວສະຫມອງ, ບາງ
ຮູ້ສຶກຂົ່ມຂຶ້ນທົ່ວສຸດ, ຄິດຢາກຕາງໃຫ້ມັນແລ້ວມັນລອດໄປ.
ບາງຄິດຫາເອັດດີແລ້ວແຄ້ນ ຈຶ່ງຢາກຂ້າຢາກແກງ ຢາກ
ຄົບຄໍເຂົາໃຫ້ຕາງຄາມີ ທີ່ມາຕົວະຕັ້ມຫລອກລວງ ເອົາ
ແຫວນເພັດປອມມາໃຫ້.

ບາງບ່າງກັບບ້ານດ້ວງຄວາມຮູ້ສຶກຫມື່ນຫມອງ ດ້ວງ
ຄວາມກົນແຫນງ. ບາງມາສຳນຶກໄດ້ວ່າ ໄດ້ຕົກເປັນບາງ
ບໍາເລີ ເປັນແມ້ເຊົ້າລາຄາຖືກ ແມ່ນແຕ່ຄ່າດອງກໍ່ບໍ່ໄດ້
ຈັກກີບ. ບາງເຫັນວ່າເອັດດີ ເປັນນັກບຸນໃຈບາບ ເປັນ

ຊີໄອ.ເອ. ດົວຮ້າງຂາດ.

ແບບຊີ ຕັດສິນໃຈເດັດຂາດ ຈະບໍ່ໄດ້ບາດນີຈາກບ້ານ
ເກີດເມືອງບອນ ໄປຫາຜູ້ທີ່ເອີ້ນວ່າເອັດດີ ຫລື ໄປຫາໃຜກໍ
ຕາມທີ່ຢູ່ຕ່າງປະເທດ. ບາງຈະກັບຄືນໄປບ້ານເດີມທີ່ແຂວງ
ສະຫວັນນະເຂດ, ຈະກັບໄປແປ້ນບາງບວນສີຜູ້ເກົ່າ ເຊິ່າ
ແລ້ວການໃຊ້ຊີວິດແບບແບບຊີ, ເພາະບາງໄດ້ຮັບບົດຮຽນອັນ
ເຈັບແສບທີ່ສຸດ ແລະ ຈະຈຳໃສ່ໃຈໄວ້ບໍ່ມີວັນລືມ.

ເລື່ອງສັບ:

ຄົນງາມ

ໂດຍ: ອຸທິນ ບຸນຍາວົງ

ລຳວົງຜ່ານໄປແລ້ວສືບສອງຮອບ ແຕ່ແພງຄຳບໍ່ໄດ້
ຟ້ອນຈັກເທື່ອ. ຮອບທີ່ສືບສາມກໍກຳລັງຟ້ອນກັນຢູ່ເປັນ
ຄືບໆ!

ບາງນັ້ງຢູ່ເປັນມ້າໃກ້ກັບກອງເຊັ່ນຫລືຄະນະເກັບຮ້ອງ
ນັກລົມດີທີ່ກຳລັງສັ່ງສຽງດັ່ງອີກກະທຶກ, ເປັນບາງສາວ
ຄົນລຽວທີ່ເຫລືອຄ້າງ, ໝາງຄວາມວ່າບໍ່ມີຜູ້ເອົາເພວງມະ
ໄລມາຈອ່ງໄປຟ້ອນຄືສາວອື່ນໆ. ບາງນັ້ງຟັງດົນດີ ຟັງ
ແພງສຽງໄວກວາກຈາກນັກຮ້ອງພົມບາວ ສັ່ງຂາຊ້າງທ່າ
ທາງກະລິກກະລົບປົນນິໄສບ້າ.

ບໍ່...ບໍ່ແມ່ນແພງຄຳຟັງດ້ວງ ຄວາມ ຊາບ ຊຶ່ງ ສົມ ໃຈ
ດອກ ແຕ່ບາງຈຳໃຈຟັງ, ເຖິງບໍ່ຟັງມັນກໍເຂົ້າຫູເອງ, ບາງ

ຟັງເພື່ອຂ້າເວລາ, ຟັງເພາະບາງບໍ່ມີຫຍັງເຮັດ ມີແຕ່ບັງ
ໃຈ່ມໄປ່ມ, ຟັງເພື່ອແກ້ເຂີນເພາະບາງບໍ່ໄດ້ອອກໄປ ຟ້ອນ
ຄືຫມູ່.

ບາງບັງເກືອບບໍ່ເຫນັງບໍ່ດົງເບິ່ງພວກດົນຕີເສບ ເພງ
ເກືອບບໍ່ພັບດາ, ຖ້າມີຜູ້ສັງເກດແລ້ວກໍອາດເວົ້າວ່າ ບາງ
ຄືຄົນໂງ່ຊ້າ ຄືຄົນບ້ານນອກທີ່ບໍ່ເຄິ່ງເຫັນ ບໍ່ເຄິ່ງໄດ້ຍິນດົນຕີ
ສະໄໝອະພອນໄລ. ດົນໆບາງກໍຫລຽວໄປເບິ່ງຫມູ່ທີ່ກຳ
ລັງຟ້ອນຢູ່ດ້ວງຄວາມຮູ້ສຶກຕໍ່າຄັ້ງນັ້ນໃຈ.

ນັ້ນ...ລັດດາພອນກຳລັງຟ້ອນອອກຫນ້າຫມູ່, ບາງຍັ້ມ
ແຍ້ມ ທ່າທາງອວດອົງແດ່ຈັກຫນັງເພາະເປັນສາວງາມ
ແລະ ເປັນເຈົ້າຂອງພວງມະໄລໃນຮອບນີ້, ໜາງຄວາມວ່າ
ຜູ້ເຫມົາຮອບບິ່ງຊື່ເອົາບາງໃຫ້ໄປຢືນຢູ່ກາງ ເວ ທີ ເພື່ອ
ມອບພວງມະໄລໃຫ້ແກ່ຜູ້ເຫມົາ. ບາງເປັນເຈົ້າຂອງພວງ
ມະໄລມາແລ້ວສາມຮອບ.

ຖັດຈາກລັດດາພອນແມ່ນສອນນະພາ ສາວງາມອີກ
ຄົນຫນຶ່ງຊື່ໄຜໆ ກໍໜາງຕາໄວ້ໃຫ້ເປັນເຈົ້າຂອງພວງມະ
ໄລ. ບາງຟ້ອນທຸກໆຮອບ ບໍ່ມີເວັ້ນວ່າງ. ຄົນທີ່ຟ້ອນແອ່ນ
ປານນິກບູງລຳແພບ ເປັນເຈົ້າສາງຕາຂອງບ່າວເຫມື່ອບ່າວ

ແກ່ອີກຫລາງລາງຫນຶ່ງ ກໍ່ແມ່ນຟ້າສີຈິດ, ດິດຕາມດ້ວງ
ອອນອະນົງ ສາວຄ້ວກັງດັງຄົມ ສົມເປັນດາລາປະຈຳຮ້ານ
ລຳວົງເພາະບາງເປັນເຈົ້າຂອງພວງມະໄລແລ້ວຫົກ ຮອບ.
ຄົນອື່ນໆ ບໍ່ເປັນເຈົ້າຂອງພວງມະໄລພຽງຜູ້ລະຫນຶ່ງຮອບ
ສອງຮອບທ່ືນ, ສ່ວນແພງຄຳບໍ່ພຽງແຕ່ບໍ່ໄດ້ເປັນເຈົ້າຂອງ
ພວງມະໄລຈັກຮອບ, ບາງບັງບໍ່ມີຜູ້ ໃດມາໄຄ້ງເອົາໄປຟ້ອນ
ແມ່ນແຕ່ຮອບດຽວ ດັງນີ້ ບາງຈົງເປັນບຸກຄົນທີ່ຫມູ່ ບາງ
ສາວດ້ວງກັບເວົ້າຂວນເວົ້າເຍືງ ຫລືເປັນລົວລະຫລົກໃນບົດ
ສົບທະນາຂອງຫມູ່ເພື່ອນ. ລັດດາພອນຈະເບິ່ງກັບສອນ
ນະພາແລ້ວຍ້າຍຫົວທັງຫລາງມາເບິ່ງແພງຄຳ ຄື ດັງຈະ
ເວົ້າກັນວ່າ: " ແພງຄຳບໍ່ໄດ້ຟ້ອນນຳຫມູ່ອີກແລ້ວຮອບນີ້,
ເປັນຕາຫົວເນາະ! " ຫລືອອນອະນົງຈະຫົວຂຶ້ນຄຸ່ງໆກັບໝູ່
ແລ້ວເວົ້າຂຶ້ນວ່າ:

" ນັ້ງຄົບບຸງອີກຄາມເຄີງແພງຄຳນະ ຜູ້ຊາງນີ້ກໍ່ຈັງ
ແມ່ນໃຈດຳນີ້ ບໍ່ຈອງເອົາລາວໄປຟ້ອນຈັກຮອບພໍປົດແຄ່ງ
ປົດຂາແຄ່ " .

ແມ່ນແທ້... ທີ່ວ່າແພງຄຳບໍ່ງາມຄືຫມູ່, ແຕ່ງລົວບໍ່
ທັນສະໄໝເດັ່ນລຳແບບສາກົນກໍ່ບໍ່ເປັນ, ບໍ່ເກ່ງຄື ບັນດາ

ບາງສາວທັງຫລາຍທີ່ທ່າທາງກະແດະ, ແຕະ ແລະໄປ
ບ່ອນນັ້ນບ່ອນນີ້. ແພງຄໍາສະງ່າມຈຸມຕົວ ບໍ່ກະໂດດໂລດ
ເຕັ້ນ ບໍ່ເດັ່ນໃນສັງຄົມເຮຮາ.

ບາງເປັນລູກຂອງຄົນທຸກຍາກ ຕ້ອງຊ່ວຍວຽກແມ່ເຮັດ
ເຂົ້າໜົມຄົກຂາງ, ຕ້ອງເບິ່ງແຍງບ້ອງດັ່ງຫົກຄົນ. ພໍ
ຂອງບາງເປັນຊ່າງໄມ້, ຖານະຂອງຄອບຄົວບໍ່ດີເລີຍ, ຂາດໆ
ເຂີນໆ ເງິນຊື້ ຊື້ເຄື່ອງນຸ່ງງາມໆບໍ່ມີນໍາເພີນ.

ສ່ວນບັນດາສາວອື່ນໆໂດຍສະເພາະທີ່ກ່າວບາມມາແລ້ວ
ລ້ວນແຕ່ເປັນລູກຜູ້ຮຸ້ນ, ລູກເຈົ້າລູກນາງ, ຈັບຈ່າງເງິນບໍ່
ອັນ ຕັດເສອຕັດສັນ ແລະ ໄສ້ງຂາຊ້າງເປັນປະຈໍາທຸກ
ເດືອນ ປານວ່ານຸ່ງເທື່ອດຽວສອງເທື່ອແລ້ວໂບບຖົມໂລດ.
ສ່ວນແພງຄໍານັ້ນ ປີຫນຶ່ງຈຶ່ງໄດ້ຕັດເສອພຽງຫນຶ່ງ ຫລື
ສອງໄຕເທິງ ດັ່ງນັ້ນບາງຈຶ່ງນຸ່ງແຕ່ເຄື່ອງເກົ່າ ເບິ່ງເປັນກໍ
ສໍ່ເມື່ອສົມທຽບໃສ່ສາວອື່ນໆໃນຮ້ານລໍາວົງ, ຜູ້ຊາງຈຶ່ງບໍ່ສົນ
ໃຈ ບໍ່ຈອງເອົາບາງໄປຟ້ອນ ປ່ຽນໃຫ້ບາງນັ້ງດຽວດຽວກາງ
ເປັນຄົນທີ່ເຂົາລົມ ຄົນທີ່ເຂົາປະປ່ຽນຖົມ ເປັນຄົນທີ່ຫນ້າ
ສົງສາມ.

- " ກໍດີ... ບໍ່ຖືກບັງໂຕອອກໄປປິ່ນປຸ່ກາງເວທີໃຫ້ຄົນ

ເບິ່ງ ປານວ່າຈ່າວຂງສິນຄ້າ " ບາງຄົດ.

ແມ່ນແທ້. ສາວງາມຕາມຮ້ານລ່າວົງບໍ່ຄດ້ງສິນຄ້າ.
ໂຄສົກກໍເວົ້າຢ່າງບໍ່ຈຽມວ່າ:

" ສາວງາມບາມຄ່ອງເຈົ້າຂອງພວງມະໄລຮອບນີ້ໄດ້
ແກ່ສອນບະພາ, ບໍ່ກໍາລັງຂັບສູ່ເວທີ ບໍ່ມີເປັນເວັບມາ
ພຸ້ນ, ອຸ້ງຈັງແມ່ນງາມນີ້! ງາມຫມົດທຸກສ່ວນ ງາມແຕ່ງ
ງາມຂາ ງາມກະໂພກຫນ້າອົກກໍພໍດີ ຄົວກັງຄໍກົມສົມ
ເປັນເຈົ້າຂອງພວງມະໄລອີ່ຫລີ. ບ່າງກໍງາມຊິລອງຖາມ
ເພິ່ນເບິ່ງກ່ອນວ່າມີຊຸມແຜ່ນແລ້ວຫລືບໍ່, ອຸ້ງເພິ່ນບໍ່ມອງງ
ແບບນີ້ຮັບຮອງວ່າຫົວໃຈ ບັງວ່າງ, ໃຜຊ່າງເວົ້າຊ່າງລົມ
ກໍເຊິນໂລດເດີ ບ່າວເທັມ ບ່າວແກ່ທັມແມ່ເດັກນັ້ງແລ້ວ ດະ
ຫລອດຮອດບາພໍ້ອ້າງທັງຫລາງ. ບໍ່ອາງສອນບະພາເພິ່ນໃຈ
ດີໃຈດີ ມີສະເຫນ່ ຄົງບໍ່ລັງກຽດທີ່ຈະເປັນມິດທີ່ດີ ຫລື
ນ້ອງທີ່ຮັກແພງຂອງພວກທ່ານ. ເຊິນທ່ານບາງພົບ...ເຈົ້າ
ຂອງຮອບພິເສດນີ້ ຂັບຮັບພວງມະໄລຈາກນາງສາວຂອງ
ເຮົາໄດ້, ທ່ານບາງພົບເພິ່ນມີສັດທາອັນແຮງ ກ້າ ເຫມົາ
ຮອບພິເສດນີ້ໂຄງມອບເງິນໃຫ້ວັດ ຈຳນວນ ໕໐.໐໐໐ ກີບ.
ຖ້ານ້ອງສອນບະພາບໍ່ມີສ່ເພິ່ນຫນຶ່ງນາທີ ຫລື ລົງໄປບົກ

ຈອກເຫລົ້າປ້ອນເພິ່ນຮັບຮອງວ່າໄດ້ເຖິງແສນກີບ, ເອົາ!
ທ່ານບາງພົບຂັ້ນມາແລ້ວ ເຊິນດີບມີເປັນກຽດ; ຮອບນັ້ນມາ
ໃບຈັງຫວະສະລຸປີ້!...."

ບອກຈາກຜູ້ງາມແລ້ວ ພວກບາງເຫລົ່ານັ້ນບັງມີບາມ
ຄ່ອງ ມ່ວນຫຼອກ ຊື່ແຕ່ລະຄົນຢູ່ເທິງຟ້າເທິງດາວ ທັງ
ບາວທັງແປກຕ່າງຈາກຊື່ຄົນລາວທັງແທ້ຈິງ. ສ່ວນແພງ
ຄໍາມີ ຊື່ທ່ານະດາງຈັງງຽ ທີ່ພິເສດກໍຄືມີລັກສະນະຊາດບໍ່
ແປກປະຫລາດຄື ຊື່ພວກບາງເຫລົ່ານັ້ນ.

ເດິກເຂົ້າໄປຊັກໄຊ້. ບຸນວັດບ້ານນັ້ນກໍແຮງພົດພົ້ນ ລໍາ
ວົງໄດ້ດໍາເນີນໄປຮອດຮອບທິຊາວແລ້ວ. ມັນເປັນ ເວລາ
ສາມໂມງກາງຄືນ.

ແພງຄໍາບັງບໍ່ທັນໄດ້ພ້ອນຈັກຮອບ. ບາງບໍ່ຮູ້ສຶກມ່ວນ
ຊື່ນບໍ່າຫມູ່ ບາງຮູ້ສຶກຫງ່ວມເຫງົາ, ບາງປາກກັບບ້ານ
ເມືອນອນ ແຕ່ກໍາມະການຈັດບຸນບອກວ່າ ໃຫ້ອົດເອົາບຸນ
ບ້ານເຮົາ. ບາງຈຶ່ງຢູ່ຕໍ່ໄປດ້ວງຄວາມຝືນໃຈ ດ້ວງຄວາມລໍາ
ຄານ, ບາງຄິດວ່າກໍາມະການຈັດບຸນ ທີ່ບັງອອກ ໃຫ້ນາງ
ເປັນສາວພ້ອນລໍາວົງ ແທນທີ່ຈະໃຫ້ນາງຂາງດອກໄມ້ຢູ່
ປາກປະດູວັດເພາະເປັນວຽກທີ່ເໝາະສົມກ່ວາ ແລະ ບາງ

ກໍດຸຂະຫນັດດີໃນດ້ານນີ້. ການໃຫ້ມານັ່ງຮ້ານລ່າວົງມັນປົນ
ຈິດໃຈ ແລະ ຂັດຕໍ່ສະພາບຂອງນາງຢ່າງເຫັນໄດ້ຄັກ,
ເປັນການໃຊ້ຄົນບໍ່ຖືກທາງ.

ໂຄສິກໄດ້ປະກາດລ່າວົງຮອບທີ່ຊາວເອັດ. ອອນອະນົງ
ເປັນເຈົ້າຂອງພວງມະໄລອີກໃນຮອບນີ້. ຫລັງຈາກຜູ້ເໝົາ
ຮອບມາຮັບເອົາພວງມະໄລ ແລະ ນຳໄປແຈກຢາງຫມູ່
ແລ້ວ, ໂຄສິກກໍເຊີນຂຶ້ນຈັບຈອງນາງສາວ ແລະ ຟ້ອນລ່າ
ວົງໄດ້. ບັນດາແຂກທີ່ເປັນຜູ້ຊາງຕ່າງທະບູນກັບຂຶ້ນຮ້ານ
ລ່າວົງ ແລະ ຍ່າງກົງໄປຫານາງສາວທີ່ໄດ້ໝາງຕາໄວ້
ກ່ອນແລ້ວ. ຜູ້ນັ້ນກົງໄປຫາລັດດາພອນ, ຜູ້ນີ້ຊື່ໃສ່ຟ້າວິ
ຈິດ ຜູ້ຫນ້າຍ່າງໄປຫາສອນນະພາ ຄົນຕໍ່ມາເບັດໃສ່ສາວ
ທີ່ນັ່ງຖັດໄປ ແລະ ຕ່ຽໄປ ແຕ່ບໍ່ມີຜູ້ໃດຍ່າງກົງມາຫາແພງ
ຄຳ, ບາງຮູ້ສຶກເຂັ້ມໆ ແຕ່ກໍໄດ້ເຮັດສືຫນ້າໃຫ້ເປັນທຳມະ
ດາເພາະບາງລັງເຄິງກັບອາການດັ່ງນີ້ມາແລ້ວ ແຕ່ລ່າວົງ
ຮອບທຳອິດ, ບາງບໍ່ຮູ້ສຶກຜິດຫວັງຫຍັງ ແລ້ວກໍນັ່ງຊິງຄື
ດັ່ງຄົນຄວາມຄິດຫນັກ ໃນນາທິຕໍ່ມາ ບາງກໍຕື່ນຍຸບ ແລະ
ເກືອບບໍ່ເຊືອສາງຕາໃຕ້ເອງ ເມື່ອມີຊາງຫມູ່ມຄົນຫນຶ່ງມາ
ປຸດຢູ່ຕໍ່ຫນ້າ ແລ້ວຍິນພວງມະໄລໃຫ້ນາງ.

- "ຂໍຟ້ອນລ່າວົງນຳແດ່ນ້ອງ" ຊາງຄົນນັ້ນວ່າ.

ນາງຮັບເອົາ ແລະ ເບິ່ງຫນ້າເຂົາດ້ວຍຄວາມແປກໃຈ. ຫມູ່ຜູ້ສາວຫລຽວເຫັນດັ່ງນັ້ນຕ່າງກໍແປກໃຈ. ແລ້ວກໍເວົ້າລົມກັນຫົວອີກໆ ທັງບູ້ງສົບມາທາງແພງຄຳ. ນາງໄດ້ຍິນຄຳເວົ້າບາງຄຳຂອງພວກນາງເຫລົ່ານັ້ນວ່າ:

- "ຢ້ານຝົນຕົກຢູ່...ແພງຄຳຊິໄດ້ຟ້ອນລ່າວົງແລ້ວ".

- "ອີ່ດານັ້ນສອດຫລອດມາແຕ່ໃສ! ເບິ່ງແຕ່ງໂຕພຸ້ນນະຈັ່ງແມ່ນສົມກັນ ເຮີເຮີ!..."

ນາງໄດ້ຟ້ອນລ່າວົງເປັນເທື່ອທຳອິດ ແລະ ເປັນຮອບດຽວໃນຄົນນັ້ນ ເມື່ອລ່າວົງໄດ້ສຸດລົງ ເຂົາກ່າວອຳລານາງແລ້ວລົງຮ້ານໄປ, ນາງແນມນຳຫລັງເຂົາຊຶ່ງລັບຫາງໄປທ່າມກາງຄວາມສັບສົນຂອງຜູ້ຄົນ ໃນບໍລິເວນອ້ອມແອ້ມຮ້ານລ່າວົງ. ນາງຈື່ຫນ້າທ່າທາງເຂົາໄດ້, ເຂົາເປັນຄົນຄ່ອນຊ້າງຈ່ຽງ ທ່າທາງສຸພາບ ດັດຜົມສັນ ບໍ່ບາວປົກບ່າຄືຜົມຂອງຜູ້ມາຟ້ອນລ່າວົງທົ່ວໄປ, ບໍ່ຂຶ້ນຂຶ້ງຂະຫມັ້ງຂະຫມັ້ງ ບ່າວຈິໂກະທັງຫລາງ. ເຂົາອາບຸປະມານ ຊາວສີ-ຊາວຫ້າງີ. ການລ່າວົງສຳລັບຄົນນັ້ນໄດ້ອັດລົງໃນຮອບທີ່ຊາວຫົກ ເວລາສີ່ໂມງເຄິ່ງ.

ອາທິດໜຶ່ງຕໍ່ມາ, ຊາງແປກໜ້າທີ່ໄດ້ຟ້ອນລ່າວົງ
ກັບແພງຄຳນັ້ນ ກໍໄດ້ຜ່ານໄປຢ້ຽມຢາມຖາມຂ່າວຂະນະທີ່
ບາງນັ້ງຂາງເຂົ້າໜົມຄົກຢູ່ໜ້າບ້ານ ເຂົາເວົ້າລົມກັບ
ບາງຢ່າງອ່ອນນ້ອມ ແລະ ຊື່ເຂົ້າໜົມຄົກຂອງບາງໜົກ
ຄູ່. ເຂົາບໍ່ບອກຊື່, ບໍ່ບອກບ່ອນເຮັດການ ບ່ອນຢູ່ອາໄສໃຫ້
ບາງຮູ້ເລີຍ ແລະ ບາງກໍບໍ່ກ້າຖາມເພາະຖືເຂົາເປັນພຽງ
ແຂກຜູ້ໜຶ່ງທີ່ມາຟ້ອນລ່າວົງນຳ ມາຊື່ເຂົ້າໜົມຄົກນຳ
ຄົດໆຫລາຍໆຄົນທີ່ມາຊື່ນຳບາງເປັນປະຈຳ. ເຂົາເວົ້າສະ
ແດງຄວາມສະຫນັບສະຫນູນ ແລະ ເຫັນອີກເຫັນໃຈກັບ
ທຸກບາກ ຊາວໄຮ່ ຊາວນາ ແລະ ກຳມະກອນ. ເຂົາວ່າເຂົາ
ເປັນກຳມະກອນຜູ້ໜຶ່ງ ແລະ ຮູ້ສຶກເປັນກຽດທີ່ໄດ້ເຮັດວຽກ
ແບບກຳມະກອນເພາະເປັນອາຊີບບຸດທິທຳ, ບໍລິສຸດ ບໍ່ໂກງ
ບໍ່ຂຸດຮິດຜູ້ໃດ.

ເຫດການທັງໝົດທີ່ກ່າວມານີ້ ຜ່ານໄປແລ້ວສອງປີ
ປາງ, ມາດັບປີນີ້ ຊາງແປກໜ້າທີ່ນັ້ນໄປຢາມບາງອີກ.
ເຂົານຸ່ງເຄື່ອງທະຫານກອງທັບປົດປ່ຽນ ປະຊາຊົນ ລາວ,
ສ່ວນບາງເປັນພະນັກງານຂົນຂວາງພົນຖານ.

- " ອ້າງເປັນນັກປະຕິວັດ, ເສັງດາງບໍ່ຮູ້ຈັກແຕ່ກ່ອນນີ້

ນ້ອງກະຊິໄດ້ໃຫ້ຄວາມ ຮ່ວມມືກັບອ້າງ ຢ່າງເຖິງຖອງ".
ບາງວ່າ.

- "ອ້າງເຂົ້າໃຈນ້ອງດີ ບໍ່ປາກມາດິດແທດຫລາງດອນ
ນັ້ນ ເພາະພວກປະຕິການບັງມີອຳນາດຫລາງ ຢ້ານນ້ອງ
ໄດ້ຮັບອັນຕະລາງ".

- "ຮູ້ບໍ່ ດອນມີການລຸກຮືຂັບໂຄ່ນລ້ມອຳນາດການປົກ
ຄອງເກົ່ານັ້ນ ນ້ອງເປັນຫົວໜ້າແມ່ຍິງໃນຄຸ້ມນີ້ທຳການ
ໂຄ່ນລ້ມ ແລະ ກ່າວປະນາມພວກກຳອຳນາດປົກຄອງເກົ່າ
ພິດພັນຂະໜາດເລິງ. ດອນໄປໂຄ່ນລ້ມຢູ່ທາດຫລວງຄັ້ງ
ມະໂຫລານນັ້ນ ກໍແມ່ນນ້ອງເອງນຳພາແມ່ຍິງໃນຄຸ້ມນີ້ໄປ
ແຕ່ບ່າງສອງໂມງກາງຄືນ. ພາກັນຮ້ອງເພງປະດິວັດສຽງ
ດັງສະໜັ່ນໄປສຸດທາງ".

- "ເອີ... ພວກບາງສາວງາມໆ ທີ່ຟ້ອນລຳວົງເກັ່ງໆ
ຈົນບໍ່ໄດ້ເຊົາຈັກຮອບປີນັ້ນແດໄປໃສຫມິດ?"

- "ພວກນັ້ນຫວະ! ...ບາງຄົນກໍໂຕບຫນີຂ້າມຟາລໄປ,
ບາງຄົນກໍເປັນມະລຳມະລຸງ ເສັ້ນຜູ້ເສັ້ນຄົນ ນ້ອງເລິງສະເໜີ
ໃຫ້ອຳນາດການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນສົ່ງ ໄປລັດສ້າງຢູ່ດອນ
ບາງພຸ້ນຫົກຄົນ. ປານທີ່ຊິປ່ຽນແປງເປັນຄົນດີ ມີສິນທຳ

ປະຕິວັດແລ້ວດີ. ເຂົາເຈົ້າດັດບໍ່ບາກດອກເພາະ ທີ່ຫລົບ
ລ້ວໄປມາແຕ່ກ່ອນນັ້ນ ບ້ອນສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ
ຂອງລະບອບເກົ່າພາເປັນໄປ".

- "ດີແລ້ວເດີທ່ານ້ອງສະເຫນີສິ່ງໄປດັດສ້າງຄື ແນວ
ນັ້ນ ພວກບາງກໍຈະກັບເປັນຄືນດີ, ເປັນປະໂຫຍດຕໍ່ສັງຄົມ,
ເປັນການຂ້າພະຍາດເພື່ອກູ້ເອົາຄືນໄວ້".

ບາງ ແລະ ເຂົາລົມກັນຢ່າງສະໝິດສະໝົມ. ໃນທັດ
ສະນະຂອງເຂົາ ບາງເປັນຄົນງາມເປັນຄົນທີ່ເຂົາຍົກຍ້ອງ
ບັບຖື, ເປັນບຶງໃນອຸດົມຄະຕິ ເມື່ອລົມກັນເປັນທີ່ຮັກແພງ
ສິ່ງແກ່ນ ກັນເທິງສົມຄວນແລ້ວ ເຂົາກໍອໍາລາໄປທັງບອກ
ວ່າຈະມາປາມບາງອີກໃນໂອກາດຫນ້າ. ບາງກ່າວຂອບ
ໃຈແລ້ວຍິ້ມຍິ່ງ ແລະ ຮູ້ສຶກອາໄລທີ່ເຂົາຈາກໄປ. ບາງຄິດ
ຢູ່ໃນໃຈບໍ່ເລີກບໍ່ແລ້ວ ຢາກໃຫ້ເຂົາກັບມາປາມອີກໄວໆ.

ເລື່ອງຂອງສົມເດັດອົງ

ໂດຍ: ອຸທິນ ບຸນຍາວົງ.

ຫມູ່ຄູ່ຫລາງຄົນເຄີຍເປີກສາຫາຮູ້ນຳກັນກ່ຽວກັບການ
ຫາຄຳສັບທີ່ ເໝາະສົມສຳລັບບອກລັກສະນະທຳທີ່ຂອງ
ສົມເດັດອົງ. ບາງຄົນວ່າຂໍຄຳ, ຂໍແບະ, ບາງຄົນວ່າຂໍສູດ
ແອວບາວ ອີ່ງະອີ່ງູ່ ແລະ ອື່ນໆ, ສາລະພັດແດ່ຜູ້ຈະວ່າ.

ຂຶ້ນເອງວ່າ ຄຳສັບທີ່ເໝາະສົມ ທີ່ສຸດ ກໍຄືຂໍຂອງຫມໍ
ນັ້ນເອງ, ໂດງສະເພາະຕັດຄຳວ່າສົມອອກ ໃຫ້ບັງແດ່ເດັດອົງ
ແມ່ນວ່າເປັນຄຳສັບທີ່ມີຄວາມຫມາຍແຈ້ງ, ເຮັດໃຫ້ຜູ້ທີ່
ໄດ້ຍິນແຕ່ຊື່ກໍເຫັນພາບໃບຫນ້າ ແລະ ທຳທີ່ຂອງຫມໍ
ອອກໂລດ.

ຄົງເປັນເພາະຄຳສຸດທ້າງ ບັງບອກທຳທາງຂອງຫມໍ
ໄປໃນທາງອະກຸສົນ ຫລື ແນວໃດບໍ່ຊາບ ເມື່ອມືຜູ້ເອີ້ນ

ເຕືອນ... ເຕືອນ... ຫມໍ່ຈຶ່ງບໍ່ພໍໃຈ ແລະ ທຳທຳບໍ່ໄດ້ບິນ
ແຕ່ເມື່ອມືຜູ້ເອນ ສົມ... ສົມ... ແລ້ວ ຫມໍ່ງວາກໄປຫາທັບ
ທິໂລດ. ຄົງເປັນບ້ອນສົບຂອງຫມໍ່ສີເຕືອນ ແຕ່ເມື່ອບັງ
ບັງພໍ່ແມ່ຈຶ່ງຮ້ອງວ່າເຕືອນ, ຮ້ອງຫລິ້ນໄປຫລິ້ນມາເລີງກາງ
ເປັນຊື່ແທ້ຄື : ດັງຊື່ຂອງຫລາງໆ ຄົນ. ຕົວຢ່າງຜູ້ໃດມີອະ
ໄວຍະວະສ່ວນໃດສ່ວນໜຶ່ງຂອງຮ່າງກາງສັບໆ ກໍ່ເອີ້ນວ່າ
ທ້າວກິ, ບາງສັບ, ທ້າວເຕັ້ງ, ຜູ້ມີ ຮ່າງກາງດັງກໍ່ວ່າ ທ້າວ
ດັງຫລື ບາງອ້ວນເປັນຕົ້ນ.

ພໍ່ແມ່ຂອງເຕືອນ ອາດຈະມີສາງຕາເບິ່ງ ການໄກສົມ
ຄວນ ແລະ ການທ້າຍເອນຊຸລຸກວ່າເຕືອນລ້າໆ ອາດເປັນປົມ
ດັງໃຫ້ແກ່ລູກ, ດັງນີ້ ຈຶ່ງໃສ່ຊື່ໃຫ້ຢ່າງເປັນທາງການໂດງ
ເອົາຄຳວ່າສົມມາໃສ່ນຳກນ້ຳເປັນສົມເຕືອນ. ບາມເມື່ອ
ເຕືອນຂດ ຫລື ຂຄຳບພໍ່ແມ່ມັກເອີ້ນວ່າບັກສົບເຕືອນ. ນັບ
ວ່າການທ້າຍພໍ່ແມ່ໃສ່ຊື່ສົມເຕືອນແມ່ນໄກ້ຄວາມຈິງທີ່ສຸດ.

ນັ້ນ..... ເຕືອນກຳລັງຈັບພ້ຳ, ພັນໄມ້ປ້ອກໆ ແປ້ກໆ ຢູ່
ໃຕ້ຮົມໄມ້, ທຸກການກະທຳ ທຸກການເຄື່ອນໄຫວຂອງເຕືອນ
ເປັນເປົ້າສາງຕາຂອງຫມູ່ເພື່ອນ, ບໍ່ວ່າຫມໍ່ຈະບ່າງໄປ
ຫນ້າໄປຫນ້າບັງ ຫລື ປິນ, ພັນໄມ້ຫລືຫອບຫອບ້າ. ຫມູ່

ພວກເບິ່ງແລ້ວບາງຄົນກໍຄັນແຂ້ວ ບາງຄົນກໍຮູ້ສຶກເຈັບຫູ
ເຈັບຕາ ບາງຄົນກໍຫົວຂັ້ນຢູ່ໃນໃຈ ບາງຄົນອົດບໍ່ໄດ້ກໍເວົ້າ
ອອກມາວ່າ : ບັກເຕືອງ ... ຈັ່ງແມ່ນມືງເຮັດຄືເນາະ ! .

ແມ່ນລະ ການເຄື່ອນໄຫວຂອງເຕືອງເປັນ ກິດຂົນຫຼືຂົນ
ຕາຂອງຫມູ່ເພື່ອນ ເພາະເຕືອງ ເຮັດຫຍັງກໍພໍແກ້ຫນ້າ
ຟັນໄມ້ສອງສາມບາດກໍຢຸດ ຫລຽວຫນ້າຫລຽວຫລັງ ເມື່ອ
ເຫັນຫມູ່ບໍ່ສົນໃຈຫລື ຫລຽວມາເບິ່ງກໍນັ່ງເສີງ ເກົາແຄ່ງ
ເກົາຂາຫລ່ນ ແລະ ຫລົບເຂົ້າແຕ່ຮົມ, ພໍຫົວຫນ້າບາງມາ
ໄກ້ເຕືອງກໍເຮັດທ່າທາງເອົາຈິງເອົາຈັງ ຟັນໄມ້ບຸກປ່າປ່າງ
ແຂ່ງຂັນປານວ່າເປັນຕົວເດັ່ນແດ່ໂຕຜູ້ດຽວ ໃນບັນດາພາລະ
ກອນພວກເຮົາທີ່ມາບຸກເບີກສ້າງນິຄົມແຫ່ງນີ້, ພໍຫົວຫນ້າ
ກາງໄປບ່ອນອື່ນໄກໆ ເຕືອງກໍກັບກາງເປັນຄົນຂີ້ແບະຕາມ
ເດີມ ເຮັດວຽກພໍແກ້ຫນ້າ.

ຫມູ່ຄູ່ມັກມາຊົມໃສ່ຫູຂັງເລື້ອງໆ ວ່າ : " ໂຕເປັນຄົນໄກ້
ຊືດກັບຫມໍ່ກໍ ເວົ້າເຕືອນແດ່ແມ້ຢ່າໃຫ້ຫມໍ່ ເອົາປຽບຫມູ່
ຫລາງ".

- " ເຮົາຊືດດີສ້າງຫມໍ່ດອກ ແຕ່ເລື້ອງນີ້ມັນຕ້ອງຄ່ຽງ
ເປັນຄ່ຽງໄປ ຕ້ອງໃຊ້ຈິດຕະສາດຈັກຫນ່ວງ ເພື່ອບໍ່ໃຫ້ກະ

ເທືອນໃຈຫນໍ່". ຂ້ຽຮັບຮອງກັບຫນູ່.

ແມ່ນແທ້ ສົມເດື່ອງເຮັດວຽກແຕ່ພໍ່ແກ້ຫນ້າ ດົວຢ່າງ
ເຫັນງ່າງໆ ກໍຄືເວລາຫນູ່ເພື່ອນປຸດພັກຜ່ອນສິບຫລືຊາວ
ນາທົນນັ້ນ ເດື່ອງຊີບປຸດພ້ອມ ຫາກແຕ່ບຸກບົນພັນໄມ້ ດາກ
ແດດ ເຫ້ອໄຫລໄຄບັ້ງແລ້ວປຸດເຊົາທິຫລັງຫນູ່. ເວລາ
ພັກຜ່ອນຕອນທ່ຽງເພື່ອກິນເຂົ້າ ຫນູ່ກໍເອົາໃຈໃສ່ຕໍ່ຫນ້າ
ວຽກທ່າມກາງແດດຮ້ອນ ຈົນຫນູ່ເພື່ອນໄດ້ຮ້ອງບອກໃຫ້
ເຊົາ ຖ້າຜູ້ໃດບໍ່ສັງເກດແຕ່ທຳອິດ ຫລື ພິຈາລະນາຢ່າງ
ຖ້ວນຖ້ຳເຂົ້າໃຈໂລດວ່າ ເດື່ອງເອົາຈິງເອົາຈັງຕໍ່ຫນ້າວຽກ
ເປັນຫນ້າບົກບໍ່ອາດຊົມເຊີຍແທ້, ແຕ່ຜູ້ຮູ້ຈັກເດື່ອງດີ ອາດຈະ
ເວົ້າອອກມາວ່າ: ໂອໆ... ອີ້ມເອົາໂລດ! ບໍ່ກ້າຊົມເຊີຍດອກ
ເພາະດຽມປາກ.

ຂ້ຽເຫັນວ່າຈະປ່ຽນໃຫ້ສົມເດື່ອງສືບຕໍ່ປະຕິບັດດົນແບບນີ້
ຕໍ່ໄປບໍ່ໄດ້ເພາະຢ້ານມືຜູ້ກະດັດກະດັ ບໍ່ພໍໃຈແລ້ວທຳຮ້າງ
ສົມເດື່ອງຈົນເຖິງໄດ້ນອນອາກລາກ ດັ່ງນີ້ຈິງຫາທາງດັດ
ສ້າງຫນູ່ນັ້ນແຕ່ດຽວນີ້ໄປ. ການເຮັດ ວຽກບຸກເບີກປ່າເພື່ອ
ເຮັດນິຄົມຂອງພວກເຮົາເລີ້ມກັນແຕ່ແປດໂມງເຊົ້າ ພໍຮອດ
ສິບໂມງກໍປຸດພັກຜ່ອນສິບຫນ້າທິ. ບັນດາພາລະກອນ

ພວກເຮົາພາກັນນັ່ງຫລັບຢູ່ກ້ອງຮົ່ມໄມ້ ເວົ້າລົມກັນຫລັບ
ບາງຄົນເອນຫລັງໃສ່ຕົ້ນໄມ້ຊໍາຊາພໍມີແຮງ ເພື່ອຈະໄດ້
ບຸກເບີກຖາງປ່າດໍ່. ສ່ວນສົມເດັ່ນຕັ້ງຫນ້າພັນໄມ້ທ່າມ
ກາງແສງແດດອັນຮ້ອນຮົບຢູ່ຄົບດຽວ ເປັນຕົວເດັ່ນໃນການ
ເຮັດວຽກ ບາມທ້າຍຫມູ່ພັກຜ່ອນ.

- " ມັນແມ່ນຈັ່ງໃດກໍຫມໍ້ນີ້? "

- " ຈັ່ງແມ່ນມັກສະແດງນີ້? "

- " ເຮັດວຽກແກ້ຫນ້າ! "

- " ສົງໄສຫມໍ້ສະຕິບໍ່ດີປານໃດ "

ປະໂຫຍກເຫລົ່ານີ້ ຫລັງອອກມາຈາກປາກຂອງຫມູ່
ເພື່ອບໍ່ກໍາລັງພັກຜ່ອນຢູ່ໃຕ້ຮົ່ມໄມ້, ມີຜູ້ຫົວຂວັນ ຜູ້ເຍາະ
ເຍັງ ຜູ້ເຮັດສົບເບະເພາະຂົນຕາ. ການ ເວົ້າແມ່ນຈັ່ງຈຽມ
ເພື່ອໃຫ້ຫມໍ້ໄດ້ຍິນແດ່ ບໍ່ໄດ້ຍິນແດ່.

- " ຫມໍ້ມີມົນ ຕາກແດດ, ເວລາສົບໂມງພໍແດດກ້າ
ແລ້ວຫມໍ້ຕ້ອງຕາກແດດ ໂດງບໍ່ຮູ້ສຶກຮ້ອນຮົບ, ເບິ່ງແມ້!
ໃຜຊິເຮັດໄດ້ຄືຫມໍ້ ເຮົາຂໍບົກບ້ອງ " ຂຽງເວົ້າດັ່ງນັ້ນ ເພື່ອໃຫ້
ສົມເດັ່ນໄດ້ຍິນ.

- " ເປັນຈັ່ງໃດມົນຕາກແດດ ກັນອີຫຍັງໄດ້? " ຫມູ່ຜູ້

ຫນຶ່ງຖາມ.

- " ກັນໄດ້ຫລາຍຢ່າງ ກັນຂໍເຂັບ ແມງງອດ ແມງ
ເງົາ ແລະ ງຸດອດຄັນໄດ້ຕາກແດດແລ້ວບໍ່ຕ້ອງປ້າມເຊີບ
ດອດໂລດສ່າແມງງອດແມງເງົາບໍ່ເຈັບຈັກຫນັງ, ຈຸດພິເສດ
ຂອງມັນນີ້ກໍຄື ເຮັດໃຫ້ຜູ້ສາວມັກ ເປັນສະເໜ່ຢ່າງຫນຶ່ງ
ຊຶ່ງຖ້າຜູ້ໃດປະຕິບັດໄດ້ແມ່ນບອດເລີງ, ເຫັນສາວໃດງາມໆ
ແລ້ວຕິຄວໃສ່ແມ່ນໄດ້ເລື່ອງ " ຂຶ້ນພັນລະນາສັບພະຄຸນມົນ
ຕາກແດດຕໍ່ຫມູ່ເພື່ອນຟັງ.

- " ມັນເລື່ອງງົມງວາງເວັ້ງ ບໍ່ເຊື່ອ!" ຫມູ່ອີກຜູ້ຫນຶ່ງ
ວ່າ.

- " ບໍ່ເຊື່ອກໍແລ້ວໄປ ຫາກຊິເຫັນເອງ ສຳຄັນແມ່ນຜູ້
ທີ່ປະຕິບັດຕົນໄດ້ຄົບຖ້ວນ, ບໍ່ແມ່ນວ່າພໍແດດກ້າແລ້ວແລ່ນ
ຫາຊັບຮົ່ມໂລດ, ແນວນັ້ນແມ່ນບໍ່ໄດ້. ຕ້ອງປະຕິບັດເຖິງ
ຖອງ, ເບິ່ງແມ້ຕົວຢ່າງຫມໍສົມເດື່ອງຫມໍປະຕິບັດໄດ້ ມີ
ແຕ່ຜູ້ສາວງາມໆມາຕິດຫມໍ ສາວໃດກໍຂາວງາມໄດ້ລາບ
ໄດ້ລາງ ໄປສະໜັກ ເຂົ້າ ຫນ່ວງ ສິນ ລະ ປະກອນແມ່ນສະ
ບາງ..." ເວົ້າມາຮອດດອນນີ້ ຂຶ້ນເຫລືອດຕາເບິ່ງສົມເດື່ອງ
ເຫັນຫມໍບຸກຫນ້າບິນຕົວຖາງປ່າ ສຽງດັງເປັນຕາຂຶ້ນໃຈ,

ຫນ້າບໍ່ຫລົງໄປເບິ່ງຜູ້ໃດ ເອົາໃຈໃສ່ແຕ່ຫນ້າວຽກ.

- "... ເມື່ອແສງແດດຖືກໂຕແລ້ວ ຫນ້າບໍ່ໄດ້ເມືອງຄື
ພວກເຮົາໄດ້ຫນ້າ, ເຫັນບໍ່! ແດດກ້າທໍ່ໃດຍິ່ງກໍາລັງແຮງ
ຂຶ້ນ. ເຮົາກໍ່ເຄີຍຮຽນຄືກັນມີບາກແດດນີ້ ແຕ່ທົນບໍ່ໄດ້ແດດ
ກ້າມາແລ້ວປາກແລ່ນເຂົ້າແຕ່ຮົມ, ຜູ້ສາວເລີຍບໍ່ຕິດຄືດັ່ງ
ຫນ້າສົມເດັ່ນ."

- " ແດດກ້າແລ້ວ ເຂົ້າຮົມບໍ່ໄດ້ເລີຍຫວະ ?" ສຽງ ຫນຶ່ງ
ຖາມຂຶ້ນ :

- " ກໍ່ບໍ່ເຖິງຂຶ້ນວ່າເຂົ້າຮົມ ບໍ່ໄດ້ເລີຍ ດອກ. ມັນມີຈັງ
ຫວະໂດງເບິ່ງຕາມທ້ອງຟ້າ ເມື່ອ ຕາ ເວັນ ຮອດ ບ່ອນ ໃດ
ບ່ອນຫນຶ່ງກໍ່ເຂົ້າຮົມໄດ້ແຕ່ບໍ່ໃຫ້ເທິງໂພດ. ຖ້າປະຕິບັດໄດ້
ຄືບໍ່ເຂົ້າຮົມເລີຍກໍ່ຍິ່ງດີ, ເຮັດໄດ້ແນວນັ້ນບໍ່ພຽງແຕ່ຜູ້ສາວມັກ
ທ່ານ ສາວອາດໂຕນມາ ຫາຢູ່ເຮືອນນໍາ ກໍ່ເປັນໄດ້, ມີບາກ
ແດດນີ້ ຄະລໍາແຕ່ບາກອອກຈາກບ້ານຈາກເຮືອນທ່ານ
ນັ້ນ. ເວລາຢູ່ນໍາເຮືອນນໍາຊາບບໍ່ຕາກກໍ່ໄດ້. ສໍາຄັນທີ່ສຸດ
ແມ່ນອອກໄປສວນໄປບາຫລືໄປໄຮ່ ເຖົ້າແກ່ບູຮານເພິ່ນຖື
ກັນອີ່ຫລີ".

- " ແທ້ຫວະສະຫາງ!" ສຽງຫນຶ່ງສໍ່ຂຶ້ນ.

- "ແມ່ນແທ້ ປູ່ເຮົາຖາງໄຮ່ຖາງສວນນີ້ບໍ່ເຄິງຖືກແມງ
ງອດແມງເງົາ ແລະ ງູດອດຈັກເທື່ອ. ເພິ່ນມີແມ້ງນັ້ງສາມ
ຄົນ, ປະໄປແລ້ວສອງຄົນ, ແມ້ງບໍ່ໄດ້ແຕ່ງທັງນັ້ນ. ເຮົາກໍ
ຮຽນມົນຕາກແດດນໍາປູ່ຫັ້ນລະ ແຕ່ປະຕິບັດບໍ່ໄດ້ຈິ່ງບໍ່ມີ
ສາວໂຕນນໍາຈັກຄົນ. ຊ່າງຫົວມັນເທາະ! ເປັນໂສດຕໍ່ໄປນີ້
ລະ, ບໍ່ຢ້ານປູ່ໄດ້ລົ້ນດອກ ຮູບປູ່ເຮົາໄດ້ແມ້ງບໍ່ໄດ້ແຕ່ງເພາະ
ຫຍັງ? ເພາະປູ່ໄປຖາງໄຮ່ຊ່ວງເຂົາ, ເຮືເຮື!"

ແລ້ວວົງສົບເທະນາບາມພັກຜ່ອນ ກໍ ພົດ ພັນ ໄປ ດ້ວງ
ສຽງຫົວ. ສ່ວນສົມເດື່ອງນິດບໍ່ປາກມີແຕ່ສຽງພັນໄມ້ດັງ
ປ້ອກແປ້ກໆ ຢູ່ບໍ່ເຊົາ, ຫມໍບຸກຫນ້າບິນດົວອີຫລີ.

ເມື່ອພັກຜ່ອນໄດ້ສົບຫນ້າທິແລ້ວ ພວກເຮົາກໍລົງມື
ຖາກຖາງປ່າຕໍ່ໄປ. ມັນເປັນວັນເສົາຂອງເດືອນກໍລະກົດ,
ເປັນມື້ອອກແຮງງານ ຂອງກົມພວກເຮົາ, ການມາຖາງ
ປ່າ ພັນໄມ້ເພື່ອສ້າງເປັນນິຄົມຢູ່ບ່ອນນີ້ ແມ່ນເທື່ອທີສອງ
ແລ້ວ ພວກເຮົາກະວ່າຈະປູກມັນດ້າງ ມັນດັບ ເຂົ້າສາ
ລີ ແລະ ດັບໄມ້ກິນຫມາກຫລາງຊະນິດ, ສະຖານທີ່ບໍ່
ໄກຈາກນະຄອນວຽງຈັນຫລາງທໍ່ໄດ, ເປັນປ່າໄມ້ນັ້ງຂຽວ
ງາມ ມີກໍໄລ່ ກໍໄຜ່ກະຊະ ກໍໄຜ່ຄໍາ ແລະ ອື່ນໆ, ຫລຽວ

ເບິ່ງແຕ່ໄກເປັນພຸ່ມຂຽວອຸ່ມຫຸ່ມຫນ້າສະອອນ.

ການຖາງປ່າດຳເນີນໄປຮອດ ໑໑ ໂມງເຄິ່ງ ແລ້ວກໍປົດ
ເພື່ອກິນເຂົ້າສວາງ, ສ່ວນສົມເດັ່ນຮຸ່ນໄປ ອັນນີ້
ເຮັດໃຫ້ຫມູ່ເພື່ອນສົນໃຈຕື່ມຂຶ້ນອີກ. ຫລາຍຄົນເອີ້ນຫມູ່
ມາກິນເຂົ້າຮ່ວມກັນ ແຕ່ຖືກຫມູ່ປະຕິເສດ.

- "ເອົາໄປກ່ອນໂລດ ບໍ່ຕ້ອງຫວ່າງ". ສົມເດັ່ນບອກ
ຫມູ່.

- "ເຮົາເວົ້າແລ້ວວ່າມັນມີຈັງຫວະ ຂຶ້ນກັບທ້ອງຟ້າ
ຕາເວັນຢູ່ລະຫວ່າງອົງສາໃດຂອງທ້ອງຟ້າ ຫມູ່ມີເລກພິ
ສຸດຢ່າງຖືກຕ້ອງ ປຸ່ງໃຫ້ຫມູ່ເຮັດຕໍ່ໄປຫນ້າເທາະ. ຂຶ້ນ
ຄວາມເຫັນ.

- "ຄັນຊື່ນວັນເສົາແລ້ວຄືເຫັນຫມູ່ກິນເຂົ້າສວາງພ້ອມ
ຫມູ່ພ້ອມກອງ". ຫມູ່ຜູ້ຫນຶ່ງເວົ້າຂຶ້ນ.

→ "ວັນເສົາແລ້ວມັນບໍ່ມີເດລ ໃຜກໍຊື່ຈື່ໄດ້ວ່າຝົນຕົກ
ຍິບໆເກືອບຕະຫລອດເຊົ້າ" ຂຶ້ນໃຫ້ເຫດຜົນ.

ແລ້ວ ພວກເຮົາກໍພາກັນກິນເຂົ້າສວາງ ຢູ່ຮົ່ມໄມ້ຢ່າງ
ແຊບນົວ ແລະ ມ່ວນຊື່ນ, ລົມຄວາມອົດເນື່ອງໄປໄດ້ລະບະ
ຫນຶ່ງ.

- "ຕົວເດັ່ນໃນດ້ານອອກແຮງງານ ລັບລອງວ່າໄດ້ແກ່
ສົມເດັ່ນ. ຖ້າຫາກປະຕິບັດເຄັ່ງຄັດມົນຕາກແດດຕໍ່ໄປ" ຂັງ
ເວົ້າຂຶ້ນໃນວົງກິນເຂົ້າ.

- "ເຮົາກໍສົນໃຈເວັ້ນມົນອັນນີ້ ຫົວໃຈ ມັນ ແຫ້ງ ແລ້ງ
ປາກໃຫ້ມືຜູ້ແສ້ຜູ້ສາວມາຕິດແດ່ຊັບດອກ. ຖ້າ ເປັນ ທ່າ
ກະ ຊິ ໄດ້ ເຮັດ ໃບສະເຫນີຂໍສ້າງຄອບຄົວໃຫ້ທັນເດືອນສິບ
ສອງ. ບໍ່ເຖິງຂັ້ນໃຫ້ເຂົາໄດ້ມາຫາດອກ. "ຫມູ່ທີ່ນັ້ນຢູ່
ຂ້າງຂວາຂັງອອກຄວາມເຫັນ.

- "ລາງລະອຽດນີ້ ກໍປາກໃຫ້ຖາມສົມເດັ່ນຸ້ນລະ,
ແຕ່ເຮົາເຊື່ອວ່າໂຕຄືຊິທົນຕາກແດດຮ້ອນບໍ່ໄດ້ດອກ. ພັນ
ຄົນມີແຕ່ຜູ້ດຽວທ່ານໄດ້ທີ່ປະຕິບັດໄດ້ ຖ້າຄະລໍາບໍ່ໄດ້ກາງ
ເປັນປອບກໍມີໄດ້".

- "ບໍ່ເອົາແລ້ວຊັບ! ຈັກຫນັງເປັນປອບແລ້ວກະຊິຖືກ
ປະຊາຊົນໄລ່ອອກຈາກບ້ານ".

- "ບໍ່ຮຽນມົນຕາກແດດ ກໍມີຜູ້ສາວມັກຢູ່ດອກດີ ຖ້າ
ເຮົາຂະຫຍັນຂັບແຂງ ຫ້າວຫັນຕ່ວງກາກາບໂດງສະເພາະ
ໃນການອອກແຮງງານຄືດັ່ງຢູ່ນິຄົມຫນີ້".

ພໍຮອດ ໑໒ ໂມງ ສົມເດັ່ນກໍເຊົາພັກຜ່ອນ ໂດງມີເຫືອ

ບັງຕາມໃບຫນ້າ. ຫມູ່ເພື່ອນພາກັນດົບມືຊົມເຊີຍ ໃນຜົນ
ງານຂອງຫມໍ ສຽງດັງລົບໆ. ຂັ້ງຈັບເອົາຈອກນ້ຳແລ້ວ
ຍິ້ມໃຫ້ຫມໍທັງຊູມືຊ້າງຂອງຫມໍຂຶ້ນ ແລະ ເວົ້າວ່າ :

- ຕົວຢ່າງຂອງຊົນຊັບຜູ້ອອກແຮງງານ ຜູ້ເສັ້ງສະລະ
ຢ່າງແທ້ຈິງ ເພື່ອ ຜົນ ປະໂຫຍດ ຂອງ ຊາດບ້ານເມືອງ,
ພວກເຮົາຂໍຊົມເຊີຍສະຫາງສົມເດັ່ນ ແລະ ຂໍເອົາສະຫາງ
ເປັນຕົວຢ່າງ ພວກເຮົາຈະບໍ່ຂໍແບະ, ຈະບໍ່ຂໍຄ້າບຫລັງ
ບາວ, ຈະບໍ່ເຮັດອີ່ເງາະອີ່ງຸ່ງ, ພວກເຮົາຈະເຮັດວຽກຄືສົມ
ເດັ່ນໄດ້ບໍ່ ?".

" ໄດ້ ! ! ! " ສຽງຫມູ່ເພື່ອນເວົ້າຂຶ້ນພ້ອມກັນຈົນພົດ
ສະຫນັບ.

ໄດ້ແທ້, ຕົກມາຕອນບ່າງ ພວກເຮົາທຸກຄົນລວມທັງ
ສົມເດັ່ນຫ້າວຫັນເຮັດວຽກຢ່າງຈິງຈັງ ບໍ່ມີໃຜເຮັດພໍແກ້
ຫນ້າ ບໍ່ມີໃຜເຮັດອີ່ເງາະອີ່ງຸ່ງ. ບໍ່ປ່ຽນໃຫ້ເວລາເສັ້ງໄປລ້າໆ.
ທຸກຄົນມີມາຍະຈິດຄິດເຫັນແຕ່ປະໂຫຍດສ່ວນໂຮມ ສົມ
ເປັນພະນັກງານ ເປັນພາລະກອນຂອງລະບອບໃຫມ່.

ວັນເສົາຂອງສັບປະດາຕໍ່ມາ ພວກເຮົາໄປອອກແຮງ
ງານທັນຄົມອີກ ເພື່ອສືບຕໍ່ວຽກ ບຸກເບີກປ່າໃຫ້ສຳເລັດ

ລຸລ່ວງໄປແລ້ວຈະໄດ້ລົງມືບຸກຝັງໄວໆ ເພື່ອແກ້ໄຂຊີວິດ
ຄວາມເປັນຢູ່ໃຫ້ກຸ້ມຕົບເອງ.

ຂ້າງເຂົ້າໄປໃກ້ສົມເດື່ອງແລ້ວວ່າຄ່ຽງ:

- "ເອົາໃຫ້ດີເດີ... ໂຕເປັນບຸກຄົນຕົວຢ່າງແລ້ວໂຕ, ຢ່າ
ໃຫ້ເສັ້ນແຕ້ມ".

ພວກເຮົາເລີ່ມເຮັດວຽກກັນເວລາ ຫຼາຍໂມງ. ສົມເດື່ອງ
ບຸກເບີກພັນໄມ້ຢ່າງເອົາຈິງເອົາຈັງແຕ່ແດດບໍ່ທັນກ້າແລະ
ເຮັດດັ່ງນັ້ນຕະຫລອດໄປ ສະເຫມີຕົ້ນສະເຫມີປາງ ທ່າມ
ກາງຄວາມພໍອົກພໍໃຈຂອງຫມູ່ເພື່ອນ, ບໍ່ມີສຽງຈົມ, ບໍ່ມີ
ຄວາມເວົ້າສຽດສີ່ສັ່ງ, ຫມູ່ຄູ່ບູ້ຫນຶ່ງສົບໃຈເປັນພິເສດທີ່ເຫັນ
ສົມເດື່ອງປ່ຽນໄປເປັນຄົນລະຄົນຈຶ່ງມາສຸ່ມກັນກັບຂ້າງວ່າ:

- "ມັນຕາກແດດນັ້ນກໍມີແທ້ຫວະ?".

- ຢ່າປາກ... ເຮົາອບປະໂລກຂຶ້ນເອົາ, ຫມໍ່ເປັນຄົນ
ມັກບ້ອງຢູ່ແລ້ວ ໃຊ້ຈິດຕະສາດຫນຶ່ງຫນຶ່ງບໍ່ທາງກັນຂຶ້ນ
ຫມໍ່ເລີງປ່ຽນໄປເກີນຄາດຫມາງ. ເຮົາຄິດຢູ່ບ່ອນວ່າຈະ
ເຮັດວິທີໃດ ຈຶ່ງຊິໃຫ້ຫມໍ່ພັກຜ່ອນແດ່ ບໍ່ໃຫ້ເປັນທ່າພອງ
ກມັນເທື່ອດຽວຫລັງຫັກ".

- "ເຮົາເຊື່ອໂຕແລ້ວຊັ້ນ... ຄືຊິບໍ່ມີຫຍັງບາກ ເຮົາວ່າ

ການ ບອກ ໃຫ້ ຄົນ ເຮັດວຽກມັບບາກກ່ວາບອກໃຫ້ຄົນເຊົາ
ເຮັດວຽກຫລາງພັນເທື່ອ". ເວົ້າແລ້ວຫມໍກໍຫົວອີກໆແລະ
ກັມຫນ້າພັນໄມ້ຕໍ່ໄປ.

ແມ່ນລະ... ຄືຊິບໍ່ມີຫຍັງບາກ ໃນການບອກຄົນຜູ້ໃດຜູ້
ຫນຶ່ງເຊົາເຮັດວຽກ.

ສຽງຈາກທົ່ງໄຫຫີນ

ໂດຍ: ອຸທິນ ບຸນຍາວົງ

ຊອງຈົດໝາຍສະບັບນັກສຶກສາມາຫາຂຶ້ນຈາກທົ່ງໄຫຫີນ. ເມື່ອຈົດເບິ່ງ, ກໍພົບເນື້ອຄວາມຂຽນຢ່າງບັນຈົງເດັມ ຫລາຍຫນ້າເຈັ້ງ ແຕ່ບໍ່ແມ່ນຂຽນຫາຂຶ້ນ ໃນຊອງບັ້ງມີເຈັ້ງ ນັ້ນອີກແຜ່ນຫນຶ່ງຊຶ່ງມີຂໍ້ຄວາມວ່າ:

- ຂໍໃຫ້ອາງເອົາຈົດໝາຍນີ້ ລົງໃນຫນັງສືພິມໃຫ້ແດ່ ເພື່ອວ່າຜູ້ຮັບຊຶ່ງເປັນຄົນຮັກແພງກັບນ້ອງຈະໄດ້ພົບ ແລະ ອ່ານໃນວັນໃດວັນຫນຶ່ງ. ນ້ອງບໍ່ຮູ້ບ່ອນຢູ່ຂອງເຂົາ ເພາະ ຫລັງຈາກທີ່ເຂົາຕ່າວຄົນເມື່ອສະຫະລັດອາເມລິກາບໍ່ທັນ ລົບ ນ້ອງກໍໄດ້ຕ່າວຄົນສູ່ທົ່ງໄຫຫີນ. ຈອນນີ້ເປັນອາສາສະ ຫມັກອາເມລິກັນຂອງອົງການ ໄອ.ວີ.ແອສ. ຫລັງຈາກທີ່ ມາຕິດແທດກັບປະຊາຊົນລາວ ຊຶ່ງໃນນີ້ ມີນ້ອງຜູ້ຫນຶ່ງ ຈອນນີ້ກໍກາງເປັນນັກຕ່າງສົງຄາມ ຂອງອາເມລິກາໃນອິນ

ດູຈີນ, ເຂົາຂຽນບົດຄົ້ນຄ້ວາການທີ່ອາເມລິກາເຂົ້າມາລາວ
ແລ້ວລະຫລຸບວ່າອາເມລິກາຕ້ອງອອກຈາກລາວເດັດຂາດ
ແລະ ສົ່ງບົດຄົ້ນຄ້ວາດັ່ງກ່າວໃຫ້ລັດຖະບານ ແລະ ສະພາ
ຄອງແກຣສຂອງອາເມລິກາໄປສຶກສາ ເພື່ອກຳນົດນະໂຍ
ບາງຕ່າງປະເທດຂອງອາເມລິກາຕໍ່ໄປ.

ນ້ອງເຊື່ອວ່າຈົດໝາຍນີ້ຈະຖືກຕີພິມ ແລະ ສົ່ງໄປບັງ
ສະຫະລັດອາເມລິກາເພາະຫນັງສືພິມຂອງອ້າງ ໄດ້ຮັບ
ການແປແປ້ນພາສາຝະລັ່ງ ແລະ ອັງກິດທຸກສະບັບ. ຈາກ
ໄມແດງ.

ຂໍຄວາມໃບເຈັ່ງນຶ່ງ ເຮັດໃຫ້ຂຶ້ນຄິດພໍ້ຊາງຫນຸ່ມຄົນຫນຶ່ງ
ຊຶ່ງແປ້ນຊາວອົບພະຍົບ. ເຮົາພົບພໍ້ກັນໃນຄາວທີ່ມີການ
ຈັດສົ່ງຊາວອົບພະຍົບຕ່າງຄົນເມື່ອບ້ານເດີມ ພາງຫລັງ
ສົງຄາມ. ຂຶ້ນແປ້ນນັກຂ່າວຄົນຫນຶ່ງທີ່ໄດ້ເດີນທາງໄປຕິດ
ຕາມຂ່າວການສົ່ງຊາວອົບພະຍົບຊຸດທຳອິດໂດງທາງເຮືອ
ບິນທີ່ໄພນສະຫວັນ ແລະ ໃນໂອກາດນີ້ໄດ້ສຳພາດໄມແດງ
ກ່ຽວກັບຄວາມຮູ້ສຶກ ນຶກຄິດທີ່ໄດ້ຕ່າງຄົນບ້ານເກີດເມືອງ
ນອນ.

ໄມແດງກ່າວວ່າ: ໃບປີ ໑໙໗໐ ເຂົາພ້ອມດ້ວງພໍ່ແມ່

ແລະ ນ້ອງໆ ຖືກບັງຄັບໃຫ້ອອກຈາກທົ່ງໄຫຫີນ ຖືກ
ກວາດຕ້ອນຂັບບິນພ້ອມກັບຊາວອົບພະຍົບອື່ນໆແລ້ວນຳ
ໄປຢູ່ສູນອົບພະຍົບທີ່ບ້ານອີໄລ ໄກຈາກວຽງຈັນປະມານ
໒໕ ຫລັກ. ການໄດ້ກັບຕ່າງຄືນມາບ້ານເກີດເທື່ອນີ້ແສນດີ
ໃຈທີ່ສຸດ ບໍ່ມີຫຍັງປຽບໄດ້, ມັນດັບດັບໃຈຈົນນຳດາໄຫລ
ແລະຄິດວ່າຊີວິດໄດ້ເລີ່ມດັບໃຫມ່ແລ້ວ ເລີ່ມດັບຢ່າງມີອິດ
ສະລະ ມີກຽດ ມີຄວາມພາກພູມໃຈ.

ເນື້ອໃນຈົດໝາຍມີດັ່ງນີ້:

ຮັກແພງ ຈອນນີ້.

ເຮົາຂຽນຈົດໝາຍນີ້ຈາກທົ່ງໄຫຫີນ ອະດີດສະມໍລະ
ພູມເລືອດ ຂໍສົ່ງຂ່າວມາຫາເພື່ອນດ້ວຍຄວາມຄິດຮອດຄິດ
ເຖິງ. ເຮົາຕ່າງຄືນບ້ານເລີ່ມພ້ອມກັບຊາວອົບພະຍົບຊຸດ
ທຳອິດ ຄື ລຸນຫລັງທີ່ໄດ້ກັບເມື່ອສະຫະລັດອາເມລິກາບໍ່
ທັນດີນ.

ມັນເປັນເຫດການດັບເຕັ້ນ ປົນເສົ້າສະຫລົດໃຈ ທີ່ໄດ້
ຕ່າງຄືນບ້ານເກີດເມືອງມອນ ຫລັງຈາກໄດ້ພັດພາກຈາກ
ໄປເປັນເວລາສີ່ປີເຮົາຫລັງນຳດາອອກມາເມື່ອພາບທົ່ງໄຫ
ຫີນປະກົດຕົວຢູ່ຕໍ່ຫມ້າ ມັນອ້າງວ້າງເປົ່າປຽວ ຫລຽວໄປ

ທາງໃດມີແຕ່ຊາກສະລັກຫັກພັງມີແຕ່ຂຸມລະເບີດ ດັ່ງໄມ້
ປາງກຸດສີດຳໆ ຢືນຢູ່ຢ່າງໃດດ່ວນຕາມຈ້າງພູ ແປ້ນສັນ
ບາລັກຂອງຄວາມເປົ່າປ່ຽວ ງຽບສະຫງົດ ນອກຈາກນັກ
ແອ່ນບິນເຈັດໄປມາຢູ່ກາງອາກາດທ່າມກາງສາງລົມແລ້ວ
ບໍ່ປະກົດສິ່ງມີຊີວິດໃດໆ. ສຸດສາງຕາແປ້ນທົ່ງຫຼ້າສີຂຽວ
ໂອນເອນແປ້ນຄັບຄີທະເລເມື່ອຖືກລົມພັດຕ້ອງ. ຄັບສີຂຽວ
ນີ້ຈະງົດງາມທີ່ສຸດຖ້າບໍ່ມີຈຸດດ່າງດາວເວັ້ນລະດາດໄປທົ່ວ.
ຈຸດດ່າງດາວນີ້ກໍຄື ຂຸມລະເບີດຈາກຍົນອາເມລິກາ ໂດຍສະ
ເພາະຍົນເບ - 56 ທີ່ເອົາທົ່ງໄຫວຍົນແປ້ນເປົ່າໜາງ ແລ້ວ
ຖອກເທລະເບີດລົງຈົນນັບບໍ່ຖ້ວນໃນທ້ອງປີ 1970 ແປ້ນ
ດັ່ງນັ້ນ. ບໍ່ແມ່ນແຕ່ມະນຸດເທົ່ານັ້ນທີ່ຢູ່ບໍ່ໄດ້, ສັດສາວາສິ່ງ
ກໍມອດມ້ວງມໍລະບາ ເຫລືອແຕ່ຟ້າກັບດິນ, ປະຊາຊົນທີ່ອາ
ໄສຢູ່ໃນແຖບນີ້ຖືກກວາດຕ້ອນຈາກຈຸດໜຶ່ງໄປຍັງຈຸດໜຶ່ງ
ແລ້ວກໍຕໍ່ໄປເລື້ອງໆ. ຈົນໃນທີ່ສຸດກໍຖືກກວາດຕ້ອນຂັບຍົນ
ປົນເປກັບບໍ່ຈັກອັນໃດແປ້ນອັນໃດ, ຊີວິດຄືສິ່ງບໍ່ມີ ລາ ຄາ
ແລ້ວແຕ່ອາເມລິກາຈະລາກແກ່ໄປທາງໃດ, ບໍ່ມີໂອກາດໄດ້
ກຳນົດກົດເກນຊາຕາດົນເອງ.

ບູູທບໍ່ໄດ້ຂັບຍົນກໍເລື້ອນລຽດໄປ ແລະ ຖືກລະເບີດລົມ

ຕາງຫາງສາບສູນໄປນັ້ນກໍ່ບໍ່ຖ້ວນ, ຊີວິດມີແຕ່ຄວາມລະ
ທົມຂົມຂຶ້ນ ຄວາມທຸກຍາກກັບດານ ປານຕົກນາຮົກທັງ
ເປັນ

ລະບະສົງຄາມຕ້ານຈັກກະພັດອາເມລິກາ ທັງໄຫຫິນ
ເປັນສະມໍລະພູມເລືອດ ຫລາງຄັ້ງຫລາງຄາວ ແຕ່ລະບັ້ນ
ຮົບໄດ້ສ້າງສຸດລົງດ້ວຍໄຊຊະນະຂອງກອງທັບປົດປ່ຽນປະຊາ
ຊົນລາວ. ມີບາງຄັ້ງບາງຄາວເທົ່ານັ້ນມັນຖືກຄວບຄຸມໂດຍ
ທະຫານຫຸ່ນວຽງຈັນ ທະຫານກຳລັງພິເສດວັງປາວ ແລະ
ທະຫານຮັບຈ້າງປະຕິການໄທ. ແຕ່ສຸດທ້າງມັນກໍຖືກປົດ
ປ່ຽນໄປຊົ່ວກາລະນານ.

ເຮົາຢືນຊຶ່ງ ແນມເບິ່ງທັງໄຫຫິນດ້ວຍຄວາມສະຫ້ອນ
ອ່ອນແພ້ງ, ມັນແຄ້ນໃນໃຈ, ແຫນ້ນໃນອົກ. ພາບທຸກສິ່ງ
ທຸກຢ່າງມັນເສົ້າສະຫລົດວິບປະໂຍກ. ມີແຕ່ຜູ້ໃຈດຳອຳມະ
ຫິດເທົ່ານັ້ນທີ່ຈະທົນເບິ່ງໄດ້ ໂດຍ ບໍ່ມີ ອາລົມ ອ່ອນ ໄຫວ,
ພາບຂອງສະໜາມຮົບ ຂອງສົງຄາມອັນປ່າເຖື້ອນ ໃຫດ
ຮ້າງໂດຍອາເມລິກາເປັນຜູ້ກໍ່ຂຶ້ນ. ເຮົາເຫັນເປັນສົງຄາມທີ່
ຫ້າງມໄຫດທາລຸນທີ່ສຸດໃນປະຫວັດສາດຂອງມະນຸດຊາດ!

ຈອນນີ້ ເພື່ອນຮັກ... ສົງຄາມໄດ້ຍຸຕິລົງແລ້ວກໍຈິງຢູ່

ແຕ່ຄວາມໂຫດຮ້າງຂອງມັນບັງແຜ່ກະຈາງຢູ່ທົ່ວ. ລູກລະ
ເບີດທີ່ບໍ່ທັນແຕກບັງຝັງຢູ່ຕາມທົ່ງໄຫຫີນ ແລະ ທົ່ວພື້ນ
ແຜ່ນດິນລາວ. ມີຫລາງຊະນິດດ້ວງກັນ ແລະ ທີ່ຫລາງກ່ວາ
ຫມູ່ແມ່ນບົມບີ. ພຽງສອງມື້ທີ່ພວກອົບພະຍົບມາຮອດ
ທົ່ງໄຫຫີນ ບົມບີກໍໄດ້ປິດຊີວິດເຂົາເຈົ້າໄປເຖິງສາມຄົນ.
ຈະເຄື່ອນໄຫວໄປທາງໃດຕ້ອງລະວັງ; ຄວາມຕາງຄຽງຖ້າ
ເຮົາຢູ່ທຸກແຫ່ງ, ຖືກຜູ້ໃດແລ້ວບໍ່ຕາງກໍເສັ້ງອົງຄະ, ສົງ
ຄາມລະເບີດເວລາໄດ້ແຜ່ຄວາມສະຫ້າມ ຢ້ານກົວໄປທົ່ວ
ບ່ອນຫຍັງ ທົ່ວພື້ນພະສຸທາ ມັນແຕກບົມຂຶ້ນ! ແລ້ວກໍ
ມີຄວາມຕາງ ຄວາມເຈັບປວດຕິດຕາມມາ. ມັນເປັນລະ
ເບີດເວລາທີ່ອາເມລິກາເປັນຜູ້ກຳສາງສະນວນ ເປັນຜູ້ກໍ່ຂຶ້ນ.
ອາເມລິກາຕ້ອງຮັບຜິດຊອບ.

ທ່ານກາງອັນຕະລາງຮອເດ້ວານ ເຮົາ ແລະ ພໍ່ແມ່ອ້າງ
ບ້ອງປັກຫລັກແຫລ່ງຢູ່ທົ່ງໄຫຫີນ ຈະໄປທາງໃດກໍໄດ້ລະ
ມັດລະວັງພວກເຮົາພາກັນປຸກເຮືອນຕູບຢູ່ອາໄສພໍ່ຊາມຊາ
ບຸກເບີກທີ່ດິນເຮັດຮົວເຮັດສວນຫາກຸ້ມດິນເອງ ບາງເທື່ອ
ກໍໄດ້ຮັບຂອງຊ່ວງເຫລືອຈາກນິດປະເທດ.

ວ່າງຈາກວຽກງານ ເຮົາກໍໄປເລາະເບິ່ງໄຫຫີນ ທີ່ຢູ່

ເປັນກະແຈກກະຈາງໃນບໍລິເວນທົ່ງ ອັນກ້ວາງສຸດສາງຕາ
ໄຫຫັນເປັນຜະລິດຜົນຫັດຖະກຳຂອງມະນຸດ ໃນ ສະໄໝ
ຫນຶ່ງ, ເປັນສິ່ງມະຫັດສະຈັນເລິກລັບຂອງໂລກຊະນິດຫນຶ່ງ,
ດຽວນີ້ບັງຈຳນວນບໍ່ຫລາຍ ເພາະໄດ້ຖືກທຳລາງມາຫລາຍ
ຕໍ່ຫລາຍແລ້ວ ໂດຍສະເພາະຈາກການຖິ້ມລະເບີດຂອງຍົນ
ເບ-໕໒. ຊຸມລະເບີດແຕ່ລະຊຸມນັ້ນປະມານທາງກ້ວາງໄດ້
໑໐-໑໒ ແມັດ, ເລິກປະມານ ໕-໖ ແມັດ, ຫລາຍຂຸມນີ້ນຳ
ເຕັມ. ທຳອິດທີ່ໄປຮອດນັ້ນ ເຮົາວ່າຂຸມຄົງບໍ່ເລິກ ຈຶ່ງໂຕນ
ລົງເພື່ອອາບນ້ຳ ແຕ່ແລ້ວເຮົາກໍ່ເກືອບເອົາຊີວິດໄປຖິ້ມໃນ
ຂຸມລະເບີດນີ້. ເຮົາກຳລັງຊິຈົມນ້ຳ, ບັງເອີນມີຜູ້ມາພົບເຂົາ
ຈຶ່ງຊ່ວງຊີວິດໄວ້ເຮົາພັນຈາກຄວາມຕາຍ ແຕ່ຕໍ່ມາບໍ່ດົນອາ
ນາຄົດຂອງເຮົາກໍ່ດັບວຸບລົງອີກ, ເຮົາຕ້ອງພົບກັບຄວາມ
ເສົ້າເສັ້ງໃຈທີ່ສຸດໃນຊີວິດ ແລະ ຄິດວ່າຕົນເອງໄດ້ຕາຍໄປ
ແລ້ວເຖິງຫນຶ່ງ ມັນທໍລະມານໃຈ ທໍລະມານກາງຢ່າງ
ເຫລືອທີ່ສຸດ.

ຈອນນີ້...ເຮົາບອກແລ້ວວ່າ ເຮົາກັບສະມາຊິກຄອບຄົວ
ຕ້ອງບຸກເບີກດິນດອນຕ່ອນຫຍ້າ ເພື່ອທຳການປູກຝັງຫາ
ກຸ້ມຕົນເອງ. ມີຫນຶ່ງເຮົາແບກຈົກໄປຂຸດໜານປູກມັນ, ຂຸດ

ໄປພັນໄປໄດ້ປະມານຊົ່ວໂມງກ່ວາແລ້ວກໍເກີດລະເບີດຂຶ້ນ,
ມັນເປັນບົນບິທີ່ເຫລືອຢູ່ຕາມດິນ. ເຮົາຫມິດສະຕິໄປ ແລະ
ມາຮູ້ເມື່ອຄົງກໍພົບວ່າດິນເອງຢູ່ໂຮງພະບາບານ, ແຂນຂາ
ຖືກພັນດ້ວງຜ້າພັນບາດຈົນເຮົາເຫນັງຄົງບໍ່ໄດ້. ເຮົາມາຮູ້
ພາງຫລັງວ່າ ຖືກສົ່ງມາຍັງໂຮງພະບາບານ ທີ່ໂພບສະ
ຫວັນ ແລະ ຮູ້ຕໍ່ມາວ່າຂາສອງເບື້ອງຖືກຕັດຂາດ. ສ່ວນ
ແຂນຊ້າງກໍໄດ້ຮັບບາດເຈັບແຕ່ບໍ່ສາຫັດ ບ້ອງເຮົາຜູ້ຫນຶ່ງ
ກໍໄດ້ຮັບບາດເຈັບທີ່ຂາຊ້າງແຕ່ບໍ່ສາຫັດຈຶ່ງໄດ້ກັບໄປ ບ້ານ
ແລ້ວ. ເມື່ອຮູ້ວ່າດິນເອງເສັງອົງຄະ ອານາຄົດມິດມິນດັງນີ້
ເຮົາຮ້ອງໄຫ້ສະອັນ ບ້າຕາໄຫລບໍ່ມີບາມເຊົາຕະຫລອດເວ
ລາທີ່ຢູ່ໂຮງພະບາບານ.

ຈອນນີ້...ເຮົາເປັນຄົນເສັງອົງຄະ ເປັນຄົນທີ່ລາງແລ້ວກໍ
ວ່າໄດ້ ຄື ດາງໄປຈາກອານາຄົດອັນແຈ່ມໃສ ເປັນສິບທີ່
ເຄື່ອນໄຫວໄປມາໄດ້. ຄິດເຫັນດິນເອງບາມໃດແລ້ວ ເຮົາກໍ
ສະອັນອົກສະທ້າບຫວັນໄຫວ. ເຮົາເຊື່ອວ່າໂຕຄົງຈະກ້າວ
ໄປໄກໃນອານາຄົດ ເປັນນັກດໍາສູ້ເພື່ອສັນຕິພາບ ເປັນນັກດໍາ
ດ້ານສົງຄາມຜູ້ມີອິດທິພົນ, ເປັນວິລະຊົນຂອງຂະບວນ
ການ ສັນຕິພາບ. ຂໍໃຫ້ໂຕສືບຕໍ່ປະຕິບັດພາລະກິດເພື່ອ

ປະຊາຊົນຜູ້ຖືກກົດຂີ່, ປະຊາຊົນຜູ້ຖືກບາດແບ່ງເອົາເອກະ
ລາດໄປຈາກມື້ ແລະ ປະຊາຊົນຜູ້ປະສົບໄພສົງຄາມ ຜູ້ໄດ້
ຮັບບາດແຜຈາກ ອາວຸດຍຸດໂທປະກອບຂອງຈັກກະພັດ
ອາເມລິກາ.

ເຮົາຂຽນຈົດໝາຍນີ້ ກໍເພື່ອໃຫ້ເປັນສຽງຫນຶ່ງຈາກ
ທັງໄຫຫິນ, ສຽງຫນຶ່ງໃນຈຳນວນຫລາຍສຽງຂອງຜູ້ປະສົບ
ໄພພິບັດ ອັນເນື່ອງມາຈາກສົງຄາມ ແລະ ສິ່ງເສດເຫຼືອ
ຂອງສົງຄາມທີ່ເປັນອັນຕະລາຍຄຸກຄາມຊີວິດເພື່ອນມະນຸດ
ຢູ່ໃນຂະນະນີ້.

ຈະເປັນຈຸດອ່ອນອັນຫນຶ່ງຂອງມະນຸດຊາດ ຖ້າຂາດ
ການເອົາໃຈໃສ່ຜູ້ປະສົບໄພກ່ອນ ແລະ ຫລັງການສັ່ງສຸດ
ຂອງສົງຄາມ ບໍ່ວ່າສົງຄາມຈະຢູ່ສ່ວນໃດໆຂອງໂລກ. ໂຕ
ຈະປຸງໃຫ້ຈຸດອ່ອນນີ້ສືບຕໍ່ໄປບໍ່ ຈອນນີ້ຈະບໍ່ລົບລ້າງຄວາມ
ລະອາງນ້ອອກຈາກປະຫວັດສາດຂອງມະນຸດບໍ່? ຂໍໃຫ້ໂຕ
ເຂັ້ມແຂງ ແລະ ກ້າວຫນ້າຕໍ່ໄປ, ຕໍ່ໄປເລື້ອງໆ.

ຮັກແພງຈາກເຮົາ

ໄມແດງ.

-ສຸດ-

ອຸທິນ ບຸນບາວົງ

ພິມທີ່ໂຮງພິມແຫ່ງຊາດ
ພິມຈຳນວນ 10.000 ຫົວ ຂະໜາດ 13x18,4
ພິມແລ້ວວັນທີ 30. 8. 78